

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร
สำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับในประเทศไทย

นางสาว สุพัชรา ศรีทับทิม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3949-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECTS OF APPLYING EXPOSURE DRAFT OF THAI ACCOUNTING STANDARD
ON AGRICULTURE ACCOUNTING TO FLOWERING AND ORNAMENTAL PLANTS IN THAILAND

Miss Supattra Sritubtim

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3949-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชี
การเกษตรสำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับในประเทศไทย
โดย นางสาว สุพัชรา ศรีทับทิม
สาขาวิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุชา คุณพนิชกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทุมมานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
..... กรรมการ
(นาย สุพจน์ ชิตเกษรพงศ์)

นางสาวสุพัตรา ศรีทับทิม : ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร
สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย.(THE EFFECTS OF APPLYING
EXPOSURE DRAFT OF THAI ACCOUNTING STANDARD ON AGRICULTURE ACCOUNTING
TO FLOWERING AND ORNAMENTAL PLANTS IN THAILAND) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.
พรพรรณนิภา รอดวรรณะ, 196 หน้า. ISBN 974-17-3949-4.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการ
บัญชีการเกษตรสำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย โดยศึกษารายละเอียด แนวทางปฏิบัติทาง
การบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของรายงานทางการเงิน มูลค่ารายงานทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงิน
เงิน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรในประเทศไทย

การศึกษาวิจัย ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงพรรณนา มีขั้นตอนการวิจัยสามขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแรก
การสำรวจข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังนักบัญชีของธุรกิจการ
เกษตรไม้ดอกไม้ประดับ ขั้นที่สอง การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน โดยการประมวลผลข้อมูลด้วย
โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ขั้นที่สาม สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบ
สมมติฐาน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรในประเทศไทย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ว่า ข้อที่หนึ่ง แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบันของ
ธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ พบว่า 100% รับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน และ 86.7% ไม่รับรู้
และวัดมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว แต่บันทึกการขาย ข้อที่สอง รายงานทางการเงิน มูลค่ารายงาน
ทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงิน จะเปลี่ยนแปลงตามการรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยมูลค่ายุติธรรม
ข้อที่สาม ปัญหาและอุปสรรค ในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร คือ การไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรม
ที่น่าเชื่อถือ นอกจากนี้ 70% ของนักบัญชีไม่ทราบว่าจะมีกรนำร่างมาตรฐานการบัญชีมาประยุกต์ และ 93.3% ไม่
เข้าใจเนื้อหาของร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร รวมทั้งปัญหาในการปฏิบัติ เช่น ไม่มีตัวอย่างการบันทึกรายการ
บัญชี อีกทั้ง รายละเอียดที่ต้องเปิดเผย มีความซับซ้อนและยุ่งยาก ทำยที่สุด นักบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้
ประดับ ให้ความเห็นว่าการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรจะนำไปสู่ความน่าเชื่อถือของธุรกิจ แต่สมาคม
นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (สบช.) ควรให้เวลาในการทำความเข้าใจ แก้ไขปัญหาและ
เตรียมข้อมูลที่จำเป็น ก่อนการประกาศให้ประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรกับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้
ประดับในประเทศไทย

ภาควิชา.....การบัญชี..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....การบัญชี..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2546.....

448 24760 26 : MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: AGRICULTURE ACCOUNTING / BIOLOGICAL ASSET / AGRICULTURAL PRODUCE

SUPATTRA SRITUBTIM : THE EFFECTS OF APPLYING EXPOSURE DRAFT OF THAI ACCOUNTING STANDARD ON AGRICULTURE ACCOUNTING TO FLOWERING AND ORNAMENTAL PLANTS IN THAILAND. THESIS ADVISOR : PHANNIPHA RODWANNA, Ph.D. 196 pp. ISBN 974-17-3949-4.

The purpose of this study is to study The Effects of Applying Exposure Draft of Thai Accounting Standard on Agriculture Accounting to Flowering and Ornamental Plants in Thailand. In the details are to study accounting practice, the change of financial report, financial value and financial ratio and also include problems and obstacles in applying Exposure Draft of Agriculture Accounting in Thailand.

The research methodology in this study employs exploratory research and descriptive research. There are three steps: First step, information survey by depth interview and mail survey to accountants of flowering and ornamental plants. Second step, analyze and test hypotheses by Statistic Package of Social Sciences (SPSS). Third step, sums up result from analyze information and testable hypotheses include to purpose suggestion of applying Exposure Draft of Agriculture Accounting in Thailand.

The results of the study: First, the accounting practice of flowering and ornamental plant's business have 100% to recognize and measure biological assets by cost and 86.7% do not recognize and measure agricultural produce but record as sale. Second, financial report, financial value and financial ratio change by biological assets that recognize and measure by fair value. Third, problems and obstacles are can not find reliable fair value for biological assets. Furthermore, 70% of accountants do not know an application for Exposure Draft of Agriculture Accounting and 93.3% do not understand substance of Exposure Draft of Agriculture Accounting include problems in practice such as do not have any example for accounting records also details for disclosure are complicated and difficult. Finally, accountants of flowering and ornamental plant's business recommend that applying Exposure Draft of Agriculture Accounting lead into reliable business but The Institute of Certified Accountants and Auditors of Thailand (ICCAT) should take a period for understanding, solving problems and preparing information before applying Exposure Draft of Agriculture Accounting to Flowering and Ornamental Plants in Thailand.

Department.....Accountancy.....Student's signature.....

Field of study.....Accounting..... Advisor's signature.....

Academic year.....2003.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ โดยได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ดร. พรรณนิภา รอดวรรณะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาใช้เวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ อีกทั้ง อาจารย์ ดร. วรศักดิ์ ทูมมานนท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คุณ สุพจน์ ชิตเกษรพงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำแนะนำ ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอขอบคุณอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ คณะอาจารย์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งใช้เวลาให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และ เจ้าหน้าที่ภาควิชาการบัญชี ในการอำนวยความสะดวก ตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ คุณ อูษา อุดม ผู้จัดการฝ่ายบัญชี บริษัท ไทยซิงค์ (ประเทศไทย) จำกัด คุณ จงวัฒนา พุ่มหิรัญ นักวิชาการเกษตร 6 สถาบันวิจัยพืชสวน และผู้ทำบัญชี ของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทยทุกท่าน ซึ่งใช้เวลาให้สัมภาษณ์ ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูล ขอขอบคุณ คุณสมพร คุณพยง เปลียนสกุล และครอบครัวศรีทับทิม ของผู้เขียน รวมทั้งเพื่อนๆ ที่ให้การช่วยเหลือ และสนับสนุนให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

หากวิทยานิพนธ์นี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ผู้เขียนขอมอบเป็นสักการะคุณแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุพัตรา ศรีทับทิม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมา.....	1
1.2 ความปัญหาของปัญหา.....	2
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 ข้อจำกัด.....	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 ธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ.....	7
2.2 การจำแนกประเภทไม้ตัดดอกเศรษฐกิจ.....	9
2.3 ข้อมูลการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย.....	9
2.4 รายละเอียดไม้ประดับที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย.....	17
2.5 การตลาดไม้ดอกไม้ประดับ.....	19
2.6 การประเมินคุณภาพ และการจัดมาตรฐานไม้ตัดดอก.....	29
2.7 แนวความคิดเกษตรดีที่เหมาะสม.....	34
2.8 แนวความคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
3.1 แหล่งข้อมูล.....	47
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชี และอัตราส่วนทางการเงิน.....	56
4.1 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน.....	56
4.2 แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชี การเกษตร.....	62
4.3 การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับธุรกิจการเกษตรไม่ดก.....	71
4.4 การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับธุรกิจการเกษตรไม่ประดับ....	102
บทที่ 5 ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	104
5.1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม.....	104
5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ.....	105
5.3 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน.....	107
5.4 แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร.....	115
5.5 ทดสอบสมมติฐาน.....	128
5.6 การวิเคราะห์มูลค่ายุติธรรม.....	145
5.7 การวิเคราะห์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร.....	147
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	149
6.1 ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร.....	149
6.2 ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร.....	151
6.3 สรุป.....	153
6.4 ข้อเสนอแนะ.....	154
รายการอ้างอิง.....	156
บรรณานุกรม.....	157
ภาคผนวก.....	160
ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร.....	161
จดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม.....	184
แบบสอบถาม.....	185
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	196

สารบัญรูป

รูปประกอบ	หน้า
2-1	วิถีตลาดไม้ดอกของประเทศไทย.....21
2-2	วิถีตลาดไม้ประดับของประเทศไทย.....23
2-3	การแสดงราคาดอกไม้สดตลาดไททางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....24
2-4	การแสดงราคาดอกไม้สดตลาดสี่มุมเมืองทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....25
2-5	ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศญี่ปุ่น.....26
2-6	การแสดงราคาไม้ดอกในแต่ละสัปดาห์ของตลาดในประเทศญี่ปุ่น.....27
2-7	การแสดงรายละเอียดราคาไม้ดอกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....27
2-8	ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศเนเธอร์แลนด์ (1).....28
2-9	ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศเนเธอร์แลนด์ (2).....28
2-10	ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศแคนาดา.....29
4-1	สรุปความสัมพันธ์ของการบันทึกบัญชีตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน.....68
4-2	สรุปความสัมพันธ์ของการบันทึกบัญชีตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร.....69 - 70
4-3	วงจรการผลิตกล้วยไม้หวายตัดดอก.....73
4-4	งบดุลเปรียบเทียบ.....77
4-5	งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ.....78
4-6	งบกำไรสะสมเปรียบเทียบ.....78
5-1	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.1.....128
5-2	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.2.....129
5-3	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.3.....130
5-4	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.4.....131
5-5	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.5.....132
5-6	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.1.....133
5-7	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.2.....134
5-8	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.3.....135
5-9	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.4.....136
5-10	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.5.....137
5-11	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.1.....138
5-12	ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.2.....139

สารบัญญรูป (ต่อ)

รูปประกอบ	หน้า
5 – 13 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.3.....	140
5 – 14 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.4.....	141
5 – 15 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.5.....	142

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2-1	มูลค่าการส่งออกไม้ดอกไม้ประดับปี 2540 – 2545.....7
2-2	รายละเอียดโรงเรือนกล้วยไม้แต่ละสกุล.....12
2-3	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ.....14
2-4	การบริโภคภายในประเทศและปริมาณการส่งออกดอกกล้วยไม้ปี 2540 – 2545.....22
2-5	การจัดมาตรฐานไม้ดอกของ ECE ตามลักษณะที่ปรากฏ.....30
2-6	มาตรฐานความยาวของก้านดอกไม้ที่กำหนดโดย ECE.....31
2-7	มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลหวาย.....32
2-8	มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลออนซีเดียมโกลเด็นท์ชาวเวอร์.....33
2-9	มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลอะเรนด้า และมีอคคาร่า.....33
2-10	มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลแวนด้า.....33
2-11	แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีการเกษตร.....40 – 42
4-1	การบันทึกบัญชีเปรียบเทียบ.....74 – 75
4-2	ปริมาณผลผลิตดอกกล้วยไม้ตามอายุการให้ดอก.....81
4-3	ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ปี ชั้นมาตรฐาน 1.....81
4-4	ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ปี ชั้นมาตรฐาน 2.....82
4-5	ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ปี ชั้นมาตรฐาน 382
4-6	สรุปราคาส่งออกดอกกล้วยไม้.....82
4-7	ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.5.....83
4-8	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่1 (พ.ศ. 2544 ให้ดอกปีที่ 3)...84
4-9	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่1 (พ.ศ. 2545 ให้ดอกปีที่ 4)...85
4-10	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่1 (พ.ศ. 2546 ให้ดอกปีที่ 5)...86
4-11	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่2 (พ.ศ. 2545 ให้ดอกปีที่ 2)...87
4-12	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่2 (พ.ศ. 2546 ให้ดอกปีที่ 3) 88
4-13	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่2 (พ.ศ. 2547 ให้ดอกปีที่ 4) 89
4-14	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่2 (พ.ศ. 2548 ให้ดอกปีที่ 5) 90
4-15	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่3 (พ.ศ. 2546 ให้ดอกปีที่ 2) 91
4-16	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่3 (พ.ศ. 2547 ให้ดอกปีที่ 3) 92
4-17	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่3 (พ.ศ. 2548 ให้ดอกปีที่ 4) 93
4-18	มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่3 (พ.ศ. 2549 ให้ดอกปีที่ 5) 94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4 – 19 มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่4 (พ.ศ. 2547 ให้ดอกปีที่ 2)	95
4 – 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่4 (พ.ศ. 2548 ให้ดอกปีที่ 3)	96
4 – 21 มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่4 (พ.ศ. 2549 ให้ดอกปีที่ 4)	97
4 – 22 มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอกรุ่นที่4 (พ.ศ. 2550 ให้ดอกปีที่ 5)	98
4 – 23 สรุปมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ตลอดอายุเก็บเกี่ยวสินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ ณ 1 มกราคม 2544.....	99
4 – 24 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 1.....	100
4 – 25 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 2	100
4 – 26 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 3.....	100
4 – 27 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 4.....	101
4 – 28 สรุปการเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ สำหรับปี 2544..	101
5 – 1 แหล่งข้อมูลการวิจัย.....	104
5 – 2 ระดับการศึกษาด้านการบัญชี.....	104
5 – 3 ประสบการณ์ทำงานกับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ.....	105
5 – 4 ลักษณะธุรกิจ.....	105
5 – 5 ข้อมูลธุรกิจ.....	105 – 106
5 – 6 ชนิดสินค้า.....	107
5 – 7 การบันทึกวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ.....	107 – 108
5 – 8 การบันทึกค่าแรงงานทางตรงที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ.....	108 – 109
5 – 9 การบันทึกค่าใช้จ่ายการผลิตที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ.....	109 – 110
5 – 10 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ วันได้มา ซึ่งไม้ดอกไม้ประดับ.....	110
5 – 12 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่เนบดุล ของไม้ดอกไม้ประดับพร้อมตัดดอก.....	111
5 – 13 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่เนบดุล ของไม้ดอกไม้ประดับพร้อมตัดดอก.....	112
5 – 14 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ จุดเก็บเกี่ยว ของไม้ดอกไม้ประดับ.....	112
5 – 15 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ.....	113
5 – 16 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับต้นไม้ดอกไม้ประดับ.....	115
5 – 17 รายการในบัญชีสินค้าคงเหลือ.....	114
5 – 18 ความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร.....	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
5 – 19 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ดอกไม้ประดับ ณ วันได้มา.....	115 - 116
5 – 20 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ วันได้มา.....	117
5 – 21 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ประดับ ณ ทุกวันที่ในงบดุล.....	117 - 118
5 – 22 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ประดับ ณ ทุกวันที่ในงบดุล.....	118
5 – 23 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ดอก ยังไม่พร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล.....	119 - 120
5 – 24 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล.....	120
5 – 25 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ดอก พร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล.....	121 - 122
5 – 26 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ดอกพร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล.....	122
5 – 27 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว.....	123
5 – 28 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว.....	124
5 – 29 ความสามารถในการแสดงรายการสินทรัพย์ชีวภาพแยกต่างหากในงบดุล.....	124
5 – 30 ความสามารถในการเปิดเผยข้อมูล.....	125 – 126
5 – 65 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรม ได้อย่างน่าเชื่อถือ.....	126 – 127

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศประกอบอาชีพเกษตร การเกษตรจึงมีบทบาทต่อสังคม และเศรษฐกิจของประเทศมาช้านาน ในอดีตนั้นการเกษตรมีลักษณะเพียงเพื่อการดำรงชีพ หากมีผลผลิตเหลือจึงจะนำออกจำหน่าย แตกต่างจากปัจจุบันที่ การเกษตรมีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก กลายเป็นธุรกิจการเกษตร ที่มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อ อำนาจการต่อรองทางการค้า หรือการจัดตั้งเป็นนิติบุคคลเพื่อความน่าเชื่อถือ และการระดมทุนใน ธุรกิจการเกษตรขนาดใหญ่ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต และมุ่งเน้นเพื่อการค้า ทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้การเกษตรมิได้จำกัดอยู่ในวงแคบอีกต่อไป มีการ พัฒนา และการลงทุนในธุรกิจการเกษตรอย่างกว้างขวาง ข้อมูลของธุรกิจทั้งด้านการบริหาร และ ด้านการเงิน จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงาน การตัดสินใจลงทุน การขอสินเชื่อ และ ความน่าเชื่อถือของธุรกิจ ในสายตาของลูกค้าและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลนั้นควรเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง สะท้อนให้เห็นภาพของธุรกิจ และมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ข้อมูลมากที่สุด

1.1 ความเป็นมา

จากความต้องการข้อมูลทางธุรกิจที่ถูกต้อง เพื่อการพัฒนาธุรกิจการเกษตรของประเทศ ไทย สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลทางธุรกิจ โดยเฉพาะข้อมูลทางการเงิน จึงได้ยกร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่เรื่อง การบัญชี การเกษตร ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 41 เรื่อง “การเกษตร” (IAS No.41 “Agriculture”) เนื่องจากเห็นว่าเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อ เศรษฐกิจของประเทศ แต่ยังไม่มีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ที่จะใช้เป็นแนวทาง ปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตร การยกร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การทำบัญชี และการจัดทำงบการเงินมีความมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้เกิดความถูกต้องของข้อมูล และความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น นักลงทุน, ผู้ให้สินเชื่อ, ผู้บริหาร, ผู้ถือหุ้น และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันไม้ดอกไม้ประดับเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตกแต่งที่อยู่อาศัย สถานที่ต่างๆ และมีธุรกิจการค้าอีกจำนวนมากที่ตกแต่งสถานประกอบการด้วยไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อช่วยสร้างความพอใจให้ลูกค้า นอกจากนี้ที่กล่าวมา ไม้ดอกไม้ประดับยังเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ซึ่งขณะนี้ ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกไม้ดอกไม้ประดับอันดับที่ 16 ของโลก¹ และเป็นอันดับที่ 2 ของเอเชีย โดยมีกล้วยไม้เป็นพืชหนึ่งในสี่ของพืช Product Champion สร้างรายได้จากการส่งออกมากกว่า 1,000 ล้านบาทในแต่ละปี จากสถิติการส่งออกกล้วยไม้สดของกรมศุลกากร ปี 2541 มีมูลค่า 1,046.63 ล้านบาท และมูลค่าดังกล่าวเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี 2544 มีมูลค่าการส่งออก 1,494.58 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 42.80 ในระยะเวลาเพียง 3 ปี สำหรับไม้ดอกไม้ประดับชนิดอื่นก็มีการส่งออกเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะในปี 2545 มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 82.68 จากปี 2544 แต่มูลค่าส่งออกดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการจำหน่ายไม้ดอกไม้ประดับในตลาดโลกปีละประมาณ 3 แสนล้านบาทแล้ว การส่งออกของประเทศไทยเป็นเพียง ร้อยละ 0.5 ของตลาดโลก² เท่านั้น ซึ่งยังมีโอกาสที่จะขยายตลาดและเพิ่มปริมาณการส่งออกสู่ตลาดโลกให้มากขึ้น

ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยมีความได้เปรียบในการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ เพราะมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และจากความสามารถในการผลิต รวมทั้งมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้น ทำให้หลายหน่วยงานเข้ามาให้ความสนใจอย่างจริงจัง มีการวิจัยทางการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับจึงกำลังเป็นที่สนใจ ของทั้งภาครัฐและเอกชน หลังจากมีนักลงทุนชาวต่างประเทศขอเข้ามาเป็นผู้ลงทุนเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ในประเทศไทยมูลค่ามหาศาล จากสาเหตุนี้ เป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้ลงทุนเล็งเห็นศักยภาพและความได้เปรียบในการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ของประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การลงทุนในอนาคต สำหรับไม้ดอกไม้ประดับชนิดอื่นๆ ก็มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ทำให้มีผู้สนใจทำธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับเพิ่มขึ้น

จากการขยายตัวและเจริญเติบโตของธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ ทำให้ลักษณะกิจการแบบเจ้าของคนเดียว เปลี่ยนมาเป็นการลงทุนในรูปห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน การบันทึกบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับนั้น ยังมิได้มีการจัดทำอย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งอาจเกิดปัญหาต่อธุรกิจในอนาคต ทั้งในด้านความน่าเชื่อถือ การระดมทุน

¹ “กล้วยไม้ พัฒนาสู่การส่งออก,” ข่าวสารสมาคมพืชสวน, ปีที่16 ฉบับที่2 (เมษายน-มิถุนายน 2544)

² เรื่องเดียวกัน

การขอสินเชื่อ หรือในด้านอื่นๆ ที่ใช้การพิจารณาความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องตรงกันของข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุน ซึ่งถือเป็นตัวผลักดันธุรกิจ

ดังนั้น การที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้เล็งเห็นประเด็นดังกล่าว และได้ร่าง "มาตรฐานการบัญชีการเกษตร" เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ จะช่วยให้รายงานทางการเงินของธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ มีความน่าเชื่อถือ มีมาตรฐานเดียวกัน สามารถตรวจสอบและเปรียบเทียบกันได้ การเปลี่ยนมาใช้มูลค่ายุติธรรมในการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ สามารถสะท้อนสภาพความเป็นจริงของฐานะการเงินในปัจจุบันของธุรกิจ ผลการดำเนินงาน และความสามารถในการบริหารกิจกรรมทางการเกษตรของฝ่ายบริหารอีกด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าของธุรกิจ และผู้เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาการบัญชีการเกษตรของประเทศไทยให้มีความเป็นสากล และเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวไว้ข้างต้น วิชยานิพนธ์นี้จึงเกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ของธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ
2. เพื่อทราบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับรายการทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงของรายงานทางการเงิน มูลค่ารายงานทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน จากการนำร่างมาตรฐานการบัญชีการบัญชีการเกษตร มาประยุกต์กับแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ของธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ
3. เพื่อทราบปัญหา และอุปสรรคในการนำร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มาเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ
4. เพื่อนำผลการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการผู้พิจารณาการออกมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยเพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการพิจารณาความเหมาะสม ก่อนการประกาศใช้ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และข้อมูลทั่วไป ของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งศึกษา แนวทางการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร เพื่อทราบ ประโยชน์ และปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยทำการศึกษาข้อมูลจาก นิติบุคคลผู้ประกอบธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย จำนวน 63 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย ธุรกิจเพาะเลี้ยงกล้วยไม้หรือดอกไม้, เพาะเลี้ยงไม้ประดับ, ส่งออกไม้ดอกไม้ประดับที่มีการเพาะเลี้ยงร่วมด้วย และธุรกิจรับจัดตกแต่งสวนที่มีการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับร่วมด้วย สำหรับไม้ดอกไม้ประดับที่มีได้กล่าวถึงในการวิจัยนี้ เนื่องจากการดำเนินกิจการมิได้มีลักษณะเป็นนิติบุคคล จึงไม่มีความเกี่ยวข้องกับร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

อนึ่ง วิทยานิพนธ์นี้ถือเป็นงานวิจัยเบื้องต้น ก่อนการยกร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร เพื่อประกาศใช้ในประเทศไทย ผลการวิจัยที่ได้จึงอาจไม่ครอบคลุมทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตาม วิทยานิพนธ์นี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณาร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร และเป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการยกร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นๆ ในอนาคต

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

คำจำกัดความเกี่ยวกับธุรกิจ

การเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ	หมายถึง	การเพาะเลี้ยงกล้วยไม้หรือดอกไม้, เพาะเลี้ยงไม้ประดับ, ส่งออกไม้ดอกไม้ประดับที่มีการเพาะเลี้ยงร่วมด้วย และธุรกิจรับจัดตกแต่งสวนที่มีการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับร่วมด้วย
-------------------------	---------	---

คำจำกัดความเกี่ยวกับการเกษตร

กิจกรรมทางการเกษตร	หมายถึง	การบริหารจัดการกิจกรรมแปรรูปเชิงชีวภาพของสินทรัพย์ชีวภาพ เพื่อเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อการขาย หรือเพื่อเพิ่มจำนวนสินทรัพย์ชีวภาพ
ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์ ที่เก็บเกี่ยวได้จากสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ

สินทรัพย์ชีวภาพ	หมายถึง	สัตว์หรือพืช ที่มีชีวิต
การแปรรูปเชิงชีวภาพ	หมายถึง	กระบวนการซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพหรือปริมาณของสินทรัพย์ชีวภาพ ได้แก่ การเจริญเติบโต การเสื่อมถอย การให้ผลผลิต และการขยายพันธุ์
กลุ่มของสินทรัพย์ชีวภาพ	หมายถึง	กลุ่มของสัตว์หรือพืช ที่มีชีวิตที่คล้ายคลึงกัน
การเก็บเกี่ยว	หมายถึง	การแยกผลิตผลออกจากสินทรัพย์ชีวภาพ หรือการยุติกระบวนการดำรงชีวิตของสินทรัพย์ชีวภาพ

คำจำกัดความทั่วไป

ตลาดซื้อขายคอลลาร์	หมายถึง	ตลาดที่มีคุณสมบัติทุกข้อดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) รายการที่ซื้อขายในตลาดต้องมีลักษณะเหมือนกัน 2) ต้องมีผู้เต็มใจซื้อและขายตลอดเวลาทำการ 3) ต้องเปิดเผยราคาต่อสาธารณชน
ราคาตามบัญชี	หมายถึง	ราคาของสินทรัพย์ชีวภาพที่รับรู้ในงบดุล
มูลค่ายุติธรรม	หมายถึง	จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระ ในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	หมายถึง	ตามที่นิยามไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล”

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

วิทยานิพนธ์นี้ จัดทำขึ้นโดยมุ่งเน้นให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมีดังนี้

1. ทราบแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สำหรับธุรกิจการเกษตร ไม้ดอกไม้ประดับ
2. ทราบปัญหา และอุปสรรค ในการนำร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมาเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ
3. เป็นแนวทางสำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ ในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับวิธีการบัญชีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
4. เป็นข้อมูลต่อคณะกรรมการผู้พิจารณาการออกมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย ในการทบทวนความเหมาะสม และปรับปรุง แก้ไข ก่อนการประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีการเกษตร

1.7 ข้อจำกัด

การจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มิใช่การศึกษาผลกระทบจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรกับธุรกิจการเกษตรแล้ว โดยมีข้อจำกัดซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยบางส่วนอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านมูลค่าและการนำเสนอเพียงเล็กน้อย แต่ไม่มีผลกระทบต่อผลการวิจัยหลักที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีข้อจำกัดดังนี้

1. **เงินอุดหนุนจากรัฐบาล** เนื่องจากธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย ไม่มีการได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลในลักษณะดังที่กล่าวในร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จึงไม่มีการกล่าวถึงและแสดงผลการวิจัยในวิทยานิพนธ์นี้
2. **งบการเงินจากการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยมูลค่ายุติธรรม** การแสดงงบการเงินจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรในวิทยานิพนธ์นี้ จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลจริงของบริษัทแห่งหนึ่งซึ่งประกอบธุรกิจเพาะเลี้ยงและส่งออกไม้ดอกเพื่อจำหน่ายในต่างประเทศ ซึ่งมูลค่าส่งออกบางมูลค่าไม่ตรงตามนิยามของมูลค่ายุติธรรม จึงใช้มูลค่าส่งออกจากสำนักวิจัยเศรษฐกิจการพาณิชย์ มาคำนวณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอก เพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในสังคมปัจจุบันเป็นที่ทราบทั่วกันว่าไม้ดอกไม้ประดับได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ไม่เฉพาะภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งเท่านั้นที่หันมาให้ความสนใจไม้ดอกไม้ประดับ แต่ทั่วโลกต่างตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์จากไม้ดอกไม้ประดับ ทั้งในความสวยงามที่สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ได้รับหรือผู้พบเห็น และคุณสมบัติที่สามารถนำไปสกัดเพื่อใช้กับอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง เป็นต้น

จากบทบาทของไม้ดอกไม้ประดับดังกล่าวข้างต้น ทำให้ในปัจจุบันการเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมชนิดหนึ่ง ซึ่งสร้างรายได้ สามารถจำหน่ายได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้มีได้หมายถึงเฉพาะประเทศไทย แต่ทุกประเทศทั่วโลกที่เพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับก็เป็นดังนี้เช่นเดียวกัน

2.1 ธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ

สำหรับประเทศไทย ไม้ดอกไม้ประดับเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ.2545 มีมูลค่าส่งออก 2,912.61 ล้านบาท และยังมีแนวโน้มจะสูงขึ้นไปอีกในอนาคตทำให้มีผู้สนใจประกอบธุรกิจเกี่ยวกับไม้ดอกไม้ประดับมากขึ้น แบ่งตามลักษณะการประกอบธุรกิจได้ดังนี้

ตารางที่ 2 – 1 มูลค่าการส่งออกไม้ดอกไม้ประดับ ปี 2540 – 2545

รายการ	ไม้ดอกไม้ประดับ					
	2540	2541	2542	2543	2544	2545
ปริมาณ (ตัน)	42,538	44,856	49,335	49,332	55,813	62,270
มูลค่า (ล้านบาท)	1,055,628	1,370,788	1,399,467	1,702,986	2,085,708	2,912,612

ที่มา : กรมศุลกากร

2.1.1 ธุรกิจสวนไม้ดอกไม้ประดับ ธุรกิจนี้เป็นการทำสวนไม้ดอกไม้ประดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตัดดอกไม้ขาย ซึ่งพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับนั้นมีทั้งแบบที่ให้ผลผลิตเพียงครั้งเดียว และให้ผลผลิตหลายครั้งต่อการปลูกหนึ่งครั้ง สำหรับการปลูกจะเป็นการทยอยปลูกเพื่อให้สามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดเวลา

ไม้ดอกที่ให้ผลผลิตครั้งเดียว เมื่อปลูกแล้วไม้ดอกจะให้ผลผลิตเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งที่สามารถตัดดอกขายได้ หลังจากนั้นต้องรื้อแปลงปลูกใหม่ ไม่สามารถบำรุงต้นเพื่อให้กลับมาให้ดอกได้อีก ไม้ดอกที่จัดอยู่ในประเภทนี้มักมีระยะเวลาการเพาะเลี้ยงจนกระทั่งให้ดอกไม่นานมากนัก เช่น เบญจมาศ ดาวเรือง เป็นต้น

ไม้ดอกที่ให้ผลผลิตหลายครั้ง นั่นคือการปลูกไม้ดอกเพียงครั้งเดียวแต่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้มากกว่าหนึ่งครั้ง เมื่อเก็บผลผลิตแล้วจะทำการบำรุงต้นระยะเวลาหนึ่งแล้วก็เก็บเกี่ยวผลผลิตได้อีก แต่ระยะเวลาเพาะเลี้ยงจนกระทั่งให้ดอกนั้นนานกว่าไม้ดอกแบบที่ให้ผลผลิตครั้งเดียว เช่น กล้วยไม้ กุหลาบ เป็นต้น

2.1.2 ธุรกิจสวนไม้ประดับ เป็นธุรกิจในลักษณะการเพาะ ขยายพันธุ์ไม้เพื่อจำหน่าย มีทั้งที่เพาะพันธุ์ขึ้นเอง และรับซื้อจากเกษตรกรรายย่อยแล้วนำมาบำรุงรักษาต่อ ก่อนส่งไปจำหน่ายให้ลูกค้า โดยไม้ประดับเป็นพันธุ์ไม้ที่ไม่คำนึงถึงการให้ดอก แต่จะเน้นที่ลักษณะรูปร่างของต้นและใบเป็นสำคัญ ดังนั้นในการจำหน่าย จึงไม่มีการกำหนดขนาดที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความพอใจและวัตถุประสงค์การนำไปใช้ของลูกค้า

พันธุ์ไม้ประดับที่กำลังอยู่ในความนิยมของตลาดขณะนี้ ได้แก่ ปาล์ม หมาก ไทร เป็นพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกเพื่อประดับตกแต่งสถานที่ต่างๆ และพันธุ์ไม้ใบ ซึ่งตัดใบขายเป็นการค้า เพราะลักษณะใบและก้านที่สวยงาม มีความคงทน ส่วนใหญ่ใช้ร่วมกับการจัดดอกไม้เช่น ใบเฟิร์น ใบปริก เป็นต้น

2.1.3 ธุรกิจสวนไม้ดอกไม้ประดับ เป็นการผสมผสานระหว่าง สวนไม้ดอกและสวนไม้ประดับเข้าด้วยกัน การดำเนินธุรกิจจะเป็นการปลูกไม้ดอกเพื่อตัดดอกขาย และเพาะพันธุ์ไม้ ทั้งไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อจำหน่าย พันธุ์ไม้ที่เพาะเลี้ยงนั้นจะมีความหลากหลาย หากเป็นไม้ดอกไม้ประดับหลายชนิดในเวลาเดียวกัน เช่น มะลิ ดาวเรือง เป็นต้น เพราะสามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดเนื่องจากอายุการเก็บเกี่ยวไม่เท่ากัน นอกจากนี้ยังมีการรับซื้อพันธุ์ไม้จากเกษตรกรรายย่อย ที่มีคุณสมบัติตามความต้องการ เพราะประหยัดเวลาในการเพาะเลี้ยง แต่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว

2.1.4 ธุรกิจรับจัดสวน เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการให้ธรรมชาติ เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต เพราะสังคมปัจจุบันที่มีลักษณะเป็นสังคมเมือง มีการแข่งขันสูงเกิดความเครียด ผู้ที่มีรายได้สูงในระดับหนึ่ง จึงหาวิธีผ่อนคลายโดยจัดตกแต่งที่อยู่อาศัยให้ใกล้ชิดธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับจึงถือเป็นวัตถุดิบชนิดหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจรับจัดสวน

เพราะนอกจากผู้รับผิดชอบต้องมีความสามารถในการจัดตกแต่งสถานที่แล้ว ความสวยงามของวัสดุ และไม้ดอกไม้ประดับที่เลือกใช้ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน ธุรกิจรับผิดชอบส่วนใหญ่จึงมักมีการเพาะเลี้ยงพันธุ์ไม้เองในบางส่วน เพื่อที่จะสามารถกำหนดรูปทรง ลักษณะ ให้เลือกใช้ได้ตามความต้องการ และหากเพาะเลี้ยงพันธุ์ไม้เป็นจำนวนมากก็จะจำหน่ายเช่นเดียวกับสวนไม้ประดับ

จากลักษณะธุรกิจทั้ง 4 ประเภทที่มีความเกี่ยวข้องกับไม้ดอกไม้ประดับในด้านการเพาะเลี้ยงแล้ว ปัจจุบันธุรกิจสวนไม้ดอก สวนไม้ประดับ และสวนไม้ดอกไม้ประดับ ได้พัฒนาไปสู่ธุรกิจส่งออก ซึ่งมีดำเนินการแบบครบวงจร ทั้งเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับเอง การรับซื้อจากเกษตรกรรายย่อยมาบำรุงรักษาต่อ และเป็นนายหน้ารับซื้อจากเกษตรกรรายย่อยแล้วส่งต่อไปให้กับลูกค้าในทันที การมีโอกาสนี้ในการส่งออกทำให้ไม้ดอกไม้ประดับจากประเทศไทยเป็นที่รู้จักในตลาดโลก และหากมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ไม้ดอกไม้ประดับกลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทยอีกเป็นจำนวนมาก

2.2 การจำแนกประเภทไม้ตัดดอกเศรษฐกิจ

ไม้ดอกไม้ประดับเป็นพืชที่มีคุณค่า และมีคุณลักษณะเฉพาะในแต่ละพันธุ์ ทำให้ได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544 ในแง่การวิจัยโดยคำนึงถึงความสำคัญทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถจำแนกชนิดไม้ดอกเป็น 3 กลุ่มคือ

1. ไม้ดอกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปี ได้แก่ กัลลวยไม้ ปทุมมา
2. ไม้ดอกที่ผลิตขึ้นเพื่อทดแทนการนำเข้าไม้ดอกจากต่างประเทศ และมีคู่แข่งที่จะพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น เพื่อการส่งออก ได้แก่ กุหลาบ หน้าวัว เบญจมาศ เยอบีร่า ชิงแดง ดาหลา
3. ไม้ดอกที่ผลิตขึ้นได้ในประเทศ และใช้ภายในประเทศ ได้แก่ มะลิ ดาวเรือง รวมทั้งไม้ใบต่างๆ

2.3 ข้อมูลการเพาะเลี้ยงไม้ดอกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

ไม้ดอกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากที่สุดของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้แก่ กัลลวยไม้ เนื่องจาก กัลลวยไม้เป็นไม้ดอกที่มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต โดยมีรายละเอียดการเพาะเลี้ยง ดังนี้

2.3.1 กล้วยไม้ เป็นพืชที่ไม่มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ แต่จัดอยู่ในวงศ์ Orchidaceae ถิ่นกำเนิดกระจายอยู่ทั่วโลกแล้วแต่ชนิดและสกุล โดยในประเทศไทยมีกล้วยไม้มากมายถึง 155 สกุลที่พบและจำแนกแล้วมีถึง 1,100 ชนิด

ประเทศไทยได้รับสมญานามว่าเป็นดินแดนแห่งกล้วยไม้ เป็นแหล่งผลิตกล้วยไม้เมืองร้อนที่มีการส่งออกเป็นอันดับ 1 ของโลก มูลค่าการส่งออกโดยประมาณมากกว่า 1,500 ล้านบาททุกปี คิดเป็นร้อยละ 90 ของมูลค่าการส่งออกไม้ดอกไม้ประดับทั้งหมด ซึ่งรัฐบาลก็มีนโยบายสนับสนุนให้กล้วยไม้เป็นพืชหนึ่งในสี่ชนิด (ได้แก่ กล้วยไม้ ทูเรียน ลำไย ยางพารา) ที่เป็นพืช Product champion สามารถผลักดันให้มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นได้ และเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2542 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติยุทธศาสตร์พืชหลัก สินค้าเกษตร 12 ชนิด ซึ่งมีกล้วยไม้เป็นหนึ่งใน 12 ชนิด และจัดทำแผนยุทธศาสตร์กล้วยไม้ปี 2545 – 2549 เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตให้เป็นระบบอีกด้วย

กล้วยไม้ในประเทศไทย สามารถจำแนกในแง่กฎหมายของประเทศ ออกได้เป็น 2 กลุ่ม¹ ได้แก่

2.3.1.1 กล้วยไม้อนุรักษ์² เป็นกล้วยไม้ป่าที่กำเนิดขึ้นในประเทศไทย หรือประเทศใดก็ตามที่ร่วมในอนุสัญญา³ และเนื่องจากเกรงว่าจะมีการเก็บกล้วยไม้จากป่าเพื่อนำไปซื้อ - ขาย จนทำให้สูญพันธุ์ จึงมีกฎหมายห้ามซื้อ - ขายกล้วยไม้เหล่านี้ เว้นแต่จะเป็นต้นที่ได้จากการเพาะเลี้ยง และผู้เพาะเลี้ยงต้องแจ้งกรมวิชาการเกษตรตั้งแต่เริ่มแรกของการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ป่าด้วย

2.3.1.2 กล้วยไม้เพื่อการค้า³ เป็นกล้วยไม้ที่สามารถซื้อ - ขาย ได้อย่างเสรี มีมากมายหลายพันธุ์ สำหรับประเทศไทยการปลูกกล้วยไม้เพื่อการค้า มีการปรับปรุงมาตรฐานการผลิต เริ่มตั้งแต่การปลูก จนถึงการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้คุณภาพตรงตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีส่วนสำคัญดังต่อไปนี้

1) พันธุ์กล้วยไม้ ผู้เพาะเลี้ยงควรเลือกพันธุ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด และมีลักษณะพันธุ์ที่ดี ได้แก่

¹ พิสมัย ขวลิตรวงษ์พร, “กล้วยไม้,” ใน ไม้ตัดดอกเศรษฐกิจและการปรับปรุงพันธุ์ (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายถ่ายทอดเทคโนโลยี สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร, 2543), หน้า 12.

² อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora = CITES) ณ กรุง Washington D.C. ประเทศสหรัฐอเมริกา

³ กรมวิชาการเกษตร. เกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับกล้วยไม้ตัดดอก. เกษตรดีที่เหมาะสม ลำดับที่ 28 (2545): หน้า 1 – 18.

ลักษณะต้น ที่ปลูกเลี้ยงง่าย เจริญเติบโตเร็ว และมีความต้านทานโรค ต้นไม่สูงเกินไป ปล้องสั้น ใบไม่ใหญ่มาก ให้ดอกเร็ว และให้ดอกตลอดปี

ลักษณะช่อดอก มีช่อสวยงาม ยาวและตรง ออกดอกเรียงกันเป็นระเบียบไม่ถี่หรือห่างจนเกินไป

ลักษณะดอก มีมีรูปทรงสวยงาม ขนาดเหมาะสม สีสดใส กลีบดอกบานทนไม่เปราะหักง่าย ดอกไม่ร่วงจากช่อก่อนตัด

พันธุ์กล้วยไม้ที่นิยมปลูกในปัจจุบัน ได้แก่

สกุลหวาย (Dendrobium sp.) ซึ่งให้ดอกหลายสี ดอกสีขาว ได้แก่ พันธุ์ขาว 4 เอ็นขาว 5 เอ็น ขาวประวิทย์ ขาวसनาน ดอกสีชมพูเข้มปนขาว ได้แก่ พันธุ์บอม 17 บอม 17 กลาย บอมใจ บอมใจแดง บอมใจเอี้ยสกุล มิสทีน ดอกสีชมพูอ่อนปนขาว ได้แก่ พันธุ์ซากุระแอนนา และ ดอกสีอื่นๆ ได้แก่ พันธุ์ซาบิน(สีแดงเข้ม) ฟาติมา(สีเหลือง) บุรณะเจด(สีเขียวอ่อน)

สกุลออนซีเดียม (Oncidium sp.) ได้แก่ พันธุ์ไกลเด็น ชาวเวอร์ โกเออร์ แรมเซย์

สกุลอะแรนด้า (Aranda sp.) ได้แก่ พันธุ์คริสติน คริสตินเผือก นอรา

สกุลม็อคคาร่า (Mokara sp.) ได้แก่ พันธุ์เอลโล่ สตาร์ สายัณห์ พรรณี คาลิปโซ่ จักก๊วน

สกุลแวนด้า (Vanda sp.) ได้แก่ พันธุ์วิรัตน์ รชไชยเดียน่า สันทรายบลู มนุวัต โดเกียวบลู

ปัจจุบันกล้วยไม้สกุลหวายเป็นพันธุ์ที่นิยมปลูกมากที่สุดในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนที่เหลือร้อยละ 20 เป็นสกุลอื่นๆ

2) แหล่งปลูก การปลูกกล้วยไม้เพื่อการค้าให้ประสบความสำเร็จนั้น

นอกจากการคัดเลือกพันธุ์ที่ดี ตรงตามความต้องการของตลาดแล้ว ยังต้องคำนึงถึงแหล่งปลูกที่เหมาะสมด้วยเช่นกัน

สภาพพื้นที่ ควรอยู่ใกล้แหล่งน้ำ และสะดวกต่อการนำมาใช้ มีการคมนาคมสะดวก เพื่อสามารถนำผลผลิตออกสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว และไม่เป็นพื้นที่อับลม ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของกล้วยไม้

สภาพภูมิอากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของกล้วยไม้ประมาณ 25 – 35 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนต่อปีไม่เกิน 1,200 มิลลิเมตร และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี 50 – 70 เปอร์เซ็นต์

แหล่งน้ำ ควรเป็นแหล่งน้ำคุณภาพดี เหมาะสมกับกล้วยไม้ และมีน้ำเพียงพอตลอดฤดูกาลปลูก

แหล่งปลูกที่เหมาะสม สกุดหวาย เหมาะกับการเพาะปลูกในภาคกลาง โดยเฉพาะ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล สกุดอินชี่เดียม ไม่เหมาะกับพื้นที่ฝนตกชุก ส่วนสกุดอะแรนด้า มือคคาร่า และแวนด้า สามารถปลูกได้ทุกภาค

3) การปลูก กกล้วยไม้แต่ละชนิดมีวิธีการปลูกแตกต่างกัน ดังนั้นเมื่อเลือกเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ชนิดใด ต้องเตรียมการปลูกให้เหมาะสมกับกล้วยไม้ชนิดนั้น

เริ่มจากการเตรียมโรงเรือนสำหรับเพาะเลี้ยง ซึ่งแต่ละพันธุ์มีความต้องการสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ดังนั้นการสร้างโรงเรือนก็ต้องให้เหมาะสมกับพันธุ์กล้วยไม้ที่จะเพาะเลี้ยง มีการพร่างแสงตามความต้องการ ไม่มีร่มเงาบังและควรได้รับแสงตลอดวัน ซึ่งรายละเอียดโรงเรือนสำหรับกล้วยไม้แต่ละสกุลมีดังนี้

ตารางที่ 2 - 2 รายละเอียดโรงเรือนกล้วยไม้แต่ละสกุล

สกุล	ความสูงโรงเรือน (เมตร)	การพร่างแสง (เปอร์เซ็นต์)	วิธีการปลูก
หวาย	2.5 – 3.5	40 - 50	วางบนโต๊ะ
อินชี่เดียม	2.5 – 3.5	50 - 60	วางบนโต๊ะ
อะแรนด้า	3.0 – 4.0	40 - 50	วางบนโต๊ะ หรือปลูกบนแปลง
มือคคาร่า	3.0 – 4.0	40 - 50	วางบนโต๊ะ ปลูกบนแปลง หรือ แขนว
แวนด้า			
- ใบแบน	3.0 – 4.0	50 - 60	แขนว หรือ วางบนโต๊ะ
- ใบร่อง	3.0 – 4.0	20 – 30	วางบนโต๊ะ หรือปลูกบนแปลง
- ใบกลม	-	0	ปลูกบนแปลง

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

ในด้านการเตรียมพันธุ์ ต้นพันธุ์กล้วยไม้ที่จะนำไปเพาะเลี้ยงสามารถเตรียมได้ 5 วิธี ได้แก่

การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เป็นการนำลูกกล้วยไม้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ที่มีความสูง 6 – 7 เซนติเมตรไปไว้ในโรงเรือนกันฝนซึ่งพร่างแสง 80 เปอร์เซ็นต์ ประมาณ 7-10 วัน จากนั้นใช้ลวดงอเป็นตะขอ เกี้ยวส่วนโคนรากแล้วดึงออกจากขวดด้วยความระมัดระวัง หรืออาจใช้วิธีทุบกันขวดนำต้นกล้วยไม้ออกมา แล้วล้างรากออกให้สะอาด ก่อนแยกต้นตามขนาด ใหญ่ กลาง เล็ก เรียงใส่ตะกร้าผึ่งในโรงเรือนกันฝนพร่างแสง 80 เปอร์เซ็นต์ อีก 1 – 2 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดแล้วย้ายลูกกล้วยไม้ลงปลูกในกระถางขนาด 1 นิ้ว ใช้ถ่านหุบกะดำ ไยมะพร้าว หรือกาบมะพร้าวเป็นวัสดุปลูก

ยกเว้น สกุลแวนด้าไม่ต้องมีวัสดุปลูก สำหรับสกุลหวายให้วางลูกกล้วยไม้ที่ปลูกลงกระถางแล้วไว้ในโรงเรือนอนุบาลกันฝนและพรางแสง 60 – 70 เปอร์เซ็นต์ นาน 4 – 5 เดือน สกุลอื่นๆ ประมาณ 10 – 18 เดือน จึงย้ายไปปลูกเพื่อตัดดอก

การแยกกล้า ใช้ในการขยายพันธุ์กล้วยไม้สกุลหวาย และออนซิเดียม สามารถทำได้ 2 วิธี โดยการตัดแยกลำหน้า ซึ่งควรทำในขณะที่ยังมีรากอ่อนเจริญออกมาพอสมควร ตัดแบ่งให้กลุ่มลำหน้ามี 2 – 3 ลำ หรือการตัดแยกลำหลังให้มี 1 – 2 ลำ นำไปชำไว้ในแปลงจนกว่าจะแตกหน่ออ่อนแล้วจึงนำไปปลูก แต่ถ้าต้องการนำไปปลูกทันทีโดยไม่ต้องชำก็ได้

การแยกตะเกียง ใช้สำหรับการขยายพันธุ์กล้วยไม้สกุลหวาย โดยตัดแยกหน่อเล็กๆ ที่แตกจากส่วนบนของลำลูกกล้วยไม้ที่มีราก แล้วนำไปปลูก

การตัดยอด ใช้ขยายพันธุ์กล้วยไม้สกุลอะแรนด้า มือคคาร่า และแวนด้า โดยตัดยอดให้มีความยาวพอประมาณ มีรากสมบูรณ์ติดมา 1 – 2 ราก

การแยกหน่อแขนง ใช้ขยายพันธุ์กล้วยไม้สกุลอะแรนด้า มือคคาร่า และแวนด้า โดยตัดเมื่อหน่อแขนงมีรากสมบูรณ์ 1 – 2 ราก แล้วนำไปปลูก

การปลูกกล้วยไม้เพื่อการค้า ต้องเลือกวัสดุปลูก วิธีการปลูก และระยะปลูกให้เหมาะสมกับกล้วยไม้แต่ละพันธุ์ เพราะมีผลต่อการเจริญเติบโต การให้ดอก และการเก็บเกี่ยวผลผลิตในอนาคต

กล้วยไม้สกุลหวาย เหมาะกับการปลูกในกระถางมะพร้าวอัด ขนาด 24 × 32 เซนติเมตร แต่ละกระถางปลูกได้ 4 ต้น ซึ่งจะปลูกได้ประมาณ 12,000 – 15,000 ต้นต่อไร่ หรือปลูกในกาบมะพร้าวพร้อมเปลือกแข็งที่วางห่าง โดยใช้ระยะปลูก 20 × 20 เซนติเมตร หรือ 20 × 25 เซนติเมตร

กล้วยไม้สกุลออนซิเดียม เจริญเติบโตได้ดีในกระถางขนาด 4 นิ้ว โดยมีกาบมะพร้าวเป็นวัสดุปลูก หากเป็นพื้นที่ ที่มีฝนตกชุก ให้ใช้อิฐหรือถ่านแทนกาบมะพร้าว ปลูกได้ประมาณ 12,000 ต้นต่อไร่

กล้วยไม้สกุลอะแรนด้า มือคคาร่า และแวนด้า ให้ปลูกบนโต๊ะกล้วยไม้ที่มีตาข่ายรองรับ โดยไม่มีวัสดุปลูกอื่น หรือวางบนแปลงที่มีกาบมะพร้าววางรอง ส่วนแวนด้าใบแบน จะปลูกบนโต๊ะหรือแขวนก็ได้ แต่หากเป็นแวนด้าใบกลมหรือใบร่อง ให้ปลูกโดยวางบนแปลง และไม่ต้องมีหลังคาพรางแสง

4) การดูแลรักษา กล้วยไม้เป็นพืชที่มีความไวต่อสภาพแวดล้อม แต่หากได้รับการดูแลรักษาอย่างถูกวิธี จะสามารถช่วยยืดอายุการให้ผลผลิตให้นานขึ้นได้

การให้น้ำ ควรให้น้ำให้ทั่วถึงทั้งต้น ราก และใบ ยกเว้นในส่วนดอก ถ้าหากเครื่องปลูกแห้งเกินไป ควรให้น้ำก่อน 2 – 3 ชั่วโมง แล้งจึงให้น้ำ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงอายุการเจริญเติบโตของกล้วยไม้ เพื่อจะได้ให้น้ำให้เหมาะสม ตรงกับความต้องการของกล้วยไม้แต่ละพันธุ์ในแต่ละช่วงอายุ

การให้น้ำ หากแหล่งน้ำที่ใช้มีสารแขวนลอย เช่น น้ำประปา ควรกักเก็บน้ำไว้จนสารแขวนลอยในน้ำตกตะกอนแล้วจึงค่อยนำมาใช้ โดยทั่วไปกล้วยไม้ควรได้รับน้ำวันละ 1 ครั้ง ช่วงเช้าระหว่างเวลา 6.00 – 9.00 น. หากฝนตกควรงดให้น้ำจนกว่าเครื่องปลูกจะแห้ง และในฤดูหนาวอาจต้องให้น้ำมากกว่าวันละ 1 ครั้ง โดยใช้หัวบัวขนาด 400 รู หรือใช้สปริงเกอร์ที่มีหัวพ่นสูงจากยอดกล้วยไม้ประมาณ 0.5 – 1.0 เมตร รดให้เครื่องปลูกเปียกอยู่อย่างสม่ำเสมอ คุณภาพน้ำที่เหมาะสมกับกล้วยไม้ จะมีค่าดัชนี ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 – 3 ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ

ดัชนีคุณภาพน้ำ	ค่ามาตรฐาน	หน่วย
ความเป็นกรด – ด่าง (pH)	5.2 – 6.2	-
การนำไฟฟ้า (EC)	ไม่เกิน 750	ไมโครโมห์ต่อเซนติเมตร
โซเดียม (Na)	ไม่เกิน 3	มิลลิกรัมต่อลิตร
คลอไรด์ (Cl)	ไม่เกิน 3	มิลลิกรัมต่อลิตร
ซัลเฟต (SO ₄)	ไม่เกิน 10	มิลลิกรัมต่อลิตร
ไบคาร์บอเนต (HCO ₃)	ไม่เกิน 1.50	มิลลิกรัมต่อลิตร
โซเดียมที่ละลายน้ำได้ (SSP)	ไม่เกิน 60	เปอร์เซ็นต์
โซเดียมคาร์บอเนตหรือต่างที่เหลือ (RSC)	ไม่เกิน 1.25	มิลลิกรัมต่อลิตร
อัตราการดูดซับโซเดียม (SAR)	ไม่เกิน 2.0	-

ที่มา : กองเกษตรเคมี กรมวิชาการเกษตร

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ สุขลักษณะและความสะอาดของสวนกล้วยไม้ ควรกำจัดวัชพืชและทำความสะอาด แปลงปลูกและโรงเรือนอยู่เสมอ หากมีเศษวัสดุปลูกที่ไม่ใช้ หรือเศษพืชหลังการตัดแต่งกล้วยไม้ ต้องนำไปเผาทำลายนอกบริเวณปลูก ซึ่งจะช่วยป้องกันการเกิด โรคและแมลงศัตรูของกล้วยไม้

5) ศัตรูกล้วยไม้และการป้องกันกำจัด

การเพาะเลี้ยงกล้วยไม้มักได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคและแมลง ทำให้เกิดการสูญเสียแก่ผู้เพาะเลี้ยงเป็นอย่างมาก โรคที่สำคัญของกล้วยไม้ มักเกิดจากเชื้อรา และระบาดในช่วงฤดูฝน เพราะสปอร์ของเชื้อราติดไปกับน้ำในระหว่างรดน้ำ หรือน้ำฝน ซึ่งโรคที่พบมากในปัจจุบัน ได้แก่ โรคเน่าดำ โรคดอกสนิม โรคเกสรดำ โรคใบปื้นเหลือง โรคใบจุด มีสาเหตุจากเชื้อรา โรคเน่า มีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรีย และโรคไวรัส เกิดจากเชื้อไวรัส 2 ชนิด

การป้องกันโรคที่เกิดขึ้นกับกล้วยไม้ ทำได้โดยจัดระยะการปลูกให้เหมาะสมไม่แน่นเกินไป ไม่ปล่อยให้ดอกกล้วยไม้บานโรยคาต้น เก็บดอกกล้วยไม้ที่ร่วง ใบ และส่วนที่เป็นโรค นำไปเผาทำลาย และสำคัญที่สุดคือ ไม่ควรรีให้น้ำกล้วยไม้เวลาใกล้ค่ำ เพราะมีความชื้นสูงเหมาะต่อการเจริญเติบโตของเชื้อโรค และแพร่ระบาดได้รุนแรง

นอกจากโรคที่เป็นศัตรูของกล้วยไม้แล้ว แมลงและสัตว์บางชนิดก็เป็นศัตรูสำคัญของกล้วยไม้เช่นเดียวกัน โดยแมลงศัตรูที่สำคัญที่สุด คือ เพลี้ยไฟ ระบาดทำลายกล้วยไม้ในช่วงฤดูร้อน และฤดูหนาว ที่มีสภาพอากาศแห้งแล้ง ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน สำหรับแมลงชนิดอื่นๆ เช่น บั่วกล้วยไม้ (แมลงวันชนิดหนึ่ง) และหนอนกระทู้ผัก พบระบาดในฤดูฝน หนอนกระทู้หอม พบระบาดในช่วงฤดูร้อน ในส่วนของ สัตว์ที่เป็นศัตรูกล้วยไม้ คือ หอยทาก ส่วนมากเป็นหอยทากขนาดเล็ก ทำลายกัดกินตาหน่อ ตาดอก ช่อดอก และปล่อยเมื่อกตามแนวทางเดิน เป็นสาเหตุให้โรคเชื้อราเข้าทำลายได้ มักระบาดมากในฤดูฝน

การป้องกันแมลง และสัตว์ศัตรู สำหรับเพลี้ยไฟ ให้ติดตั้งกับดักกาวเหนียว อัตรา 100 กับดัก ต่อไร่ เพื่อพยากรณ์และลดปริมาณตัวเต็มวัย หากเป็นแมลงชนิดอื่นๆ ให้ทำลายไข่และตัวหนอน โดยเก็บดอกที่มีลักษณะถูกทำลายเผาทิ้งเพื่อกำจัดหนอนที่อยู่ในดอก ไม่ควรปล่อยให้ดอกเน่าหรือร่วงหล่นจากก้านดอก เพราะจะทำให้หนอนติดตัวออกจากดอก แล้วฝังตัวอยู่ตามพื้นดิน หรือวัสดุปลูก ซึ่งยากต่อการกำจัด และเมื่อมีการนำต้นใหม่เข้ามาในสวน หรือเปลี่ยนเครื่องปลูกใหม่ ควรอบ ตากกาบมะพร้าวให้แห้ง หรือซุบสารเคมี เพื่อป้องกันหอยทากเข้าทำลาย

6) การเก็บเกี่ยว

กล้วยไม้มีอายุการเก็บเกี่ยวไม่เท่ากัน ผู้เพาะเลี้ยงต้องคำนึงถึงระยะเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมสำหรับแต่ละสกุล เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งกล้วยไม้แต่ละสกุลมีระยะเก็บเกี่ยว ดังนี้

กล้วยไม้สกุลหวาย และสกุลอนซิเดียม ตัดเมื่อมีดอกบาน 3 ใน 4 ของช่อดอก
 สกุลอะแรนด้า และสกุลม็อคคาร่า ตัดเมื่อมีดอกบานไม่น้อยกว่า 4 ใน 5 ของช่อ
 สกุลแวนด้าตัดเมื่อมีดอกบานเกือบทั้งช่อหรือบานหมดช่อ

การเก็บเกี่ยวต้องใช้อุปกรณ์ที่คมและสะอาด ตัดก้านช่อดอกเกือบชิดลำต้น เพื่อให้ได้ก้านยาวมากที่สุด และควรตัดในเวลาเช้าหลังจากให้ปุ๋ยแล้ว 2 – 3 วัน จากนั้น ส่งมายังโรงเรือนโดยหลีกเลี่ยงบริเวณที่มีแสงแดด คัดช่อดอกแล้วนำมาแช่ปลายก้านในน้ำสะอาดหรือน้ำยายืดอายุในการขนส่งควรใช้รถห้องเย็นปรับอุณหภูมิ เพื่อคงคุณภาพและความสดของกล้วยไม้

7) **ผลตอบแทน⁴** สำหรับการปลูกกล้วยไม้เพื่อตัดดอกนั้น ผลตอบแทนและค่าใช้จ่าย ของกล้วยไม้แต่ละสกุลมีความแตกต่างกัน โดยทั่วไปกล้วยไม้สกุลหวายได้รับความนิยมนมากที่สุดในการปลูกเพื่อตัดดอก มีรายละเอียดผลตอบแทน และค่าใช้จ่าย ประมาณการดังนี้

ผลตอบแทน	ใน 1 ไร่ ปลูกกล้วยไม้สกุลหวายได้ 12,000 ต้น	
ค่าใช้จ่าย	ค่าซาเรนพราง (ขนาด 3 × 100 เมตร) 8 ม้วน ม้วนละ 1,100 บาท	= 8,800 บาท
	ค่าต้นพันธุ์ จากเนื้อเยื่อ (ขวดละ 150 – 300 บาท มี 40 – 50 ต้นต่อขวด ต้องปลูกประมาณปีครึ่ง จึงสามารถตัดดอกได้)	= 45,000 บาท
	ค่าต้นพันธุ์ จากการแยกลำ ต้นละ 2 – 4 บาท จะให้ดอกหลังปลูกนานกว่า 4 – 6 เดือน	= 36,000 บาท
	ค่าปุ๋ยและสารเคมี	= 13,000 บาท
	กระบะกาบมะพร้าวอัด แ่งละ 4 – 5 บาท	= 15,000 บาท
	กาบมะพร้าวแข็ง 1 คันรด 6 ล้อ (ปลูกได้ 20 × 10 เมตร) ราคาประมาณคันละ 1,500 บาท ใช้ไร่ละ	= 12,000 บาท
	รวม ประมาณการค่าใช้จ่าย	= 129,800 บาท

สำหรับต้นพันธุ์ ผู้เพาะเลี้ยงอาจเลือกใช้ต้นพันธุ์จากเนื้อเยื่อ หรือการแยกลำ ชนิดใดชนิดหนึ่งก็ได้ แต่การปลูกแบบผสมจะทยอยมีผลผลิตให้เก็บเกี่ยว หรือหากผู้เพาะเลี้ยงมีต้นพันธุ์กล้วยไม้ที่ดี และขยายพันธุ์ได้เอง ก็จะสามารถลดต้นทุนลงได้

การปลูกกล้วยไม้เพื่อตัดดอก เป็นการปลูกพืชที่มีการลงทุนสูง และต้องใช้ระยะเวลาในการเพาะเลี้ยงค่อนข้างนาน กว่าจะสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ แต่ตลอดระยะเวลาการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ก็มีการเจริญเติบโตที่ทำให้ผู้เพาะเลี้ยงประมาณการได้ว่า จะสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เมื่อไร และปริมาณเท่าไร ซึ่งหากผู้เพาะเลี้ยงมีการบำรุงรักษาที่ดีก็จะสามารถเพิ่มปริมาณผลผลิตและยืดอายุกล้วยไม้ให้เก็บเกี่ยวได้มากขึ้น

⁴ พิสมัย ขวลิตรวงษ์พร, “กล้วยไม้,” ใน *ไม้ตัดดอกเศรษฐกิจและการปรับปรุงพันธุ์* (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายถ่ายทอดเทคโนโลยี สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร, 2543), หน้า 20.

นอกจากกล้วยไม้ ปทุมมา ก็เป็นไม้ดอกอีกชนิดหนึ่งที่มีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับไม้ดอกชนิดอื่นๆ เช่น กุหลาบ เบญจมาศ หน้าวัว ก็มีความสำคัญทางเศรษฐกิจเช่นกัน แต่เป็นลักษณะการค้าภายในประเทศ เพื่อทดแทนการนำเข้า หากไม้ดอกดังกล่าว มีการพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานการส่งออก ก็จะกลายเป็น สินค้าส่งออกที่สร้างรายได้ให้ประเทศไทยได้ ในอนาคต

2.4 รายละเอียดไม้ประดับที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

ปัจจุบันไม้ประดับเป็นสินค้าส่งออกอย่างหนึ่งของประเทศไทย ถึงแม้ว่าเมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกกับไม้ดอกแล้ว ไม้ประดับจะมีมูลค่าส่งออกน้อยกว่า แต่ก็ยังเป็นสินค้าที่ตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ทั้งยังมีช่องทางในการขยายตลาดได้ในอนาคต ซึ่งตลาดต่างประเทศที่นิยมไม้ประดับจากประเทศไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น และยุโรป โดยพันธุ์ไม้ประดับที่ได้รับความนิยม ได้แก่

2.4.1 ไทร เป็นไม้ประดับที่กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากความสวยงามของลักษณะต้น ใบ และผลที่มีสีสันสะดุดตา ทั้งยังสามารถปลูกได้เป็นไม้กระถาง หรือปลูกบริเวณภายนอกอาคาร ซึ่งสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี พันธุ์ไทรที่นิยมปลูกเลี้ยงมีดังนี้

1) ไทรย้อย เป็นไทรที่มีใบเล็ก สร้างรากอากาศห้อยย้อยลงมาจากกิ่งก้าน เป็นไม้กลางแจ้ง ชอบแสงแดดจัด แต่สามารถนำมาปลูกเลี้ยงในที่ร่มพอมีแสงสว่างได้ จึงมีผู้นิยมนำมาปลูกเป็นไม้ประดับภายในอาคาร

2) ยางดำ เป็นไทรที่มีขนาดใหญ่ มีกิ่งก้านแผ่กว้าง ใบดกทำให้ทรงพุ่มแน่นทึบ มีสีเขียวเข้ม ปกติชอบแสงแดดจัด แต่สามารถปรับตัวได้ดีในที่แสงรำไร ใช้เป็นไม้ประดับได้ทั้งภายใน และภายนอกอาคาร

3) ยางต่าง เกิดจากการกลายพันธุ์ของพันธุ์พื้นเมือง ต้นมีขนาดใหญ่ ทรงพุ่มหนาทึบ มีรากอากาศห้อยย้อยลงมาตามลำต้นและกิ่งก้าน ชอบแสงแดดจัดมาก จึงไม่เหมาะสำหรับการปลูกภายในอาคารที่แสงแดดส่องเข้าไม่ถึง

4) ยางอินเดีย เป็นไทรที่มีขนาดใหญ่ ใบสีเขียวเข้ม มันและหนาสวยงาม ลำต้นและกิ่งก้านมีรากอากาศห้อยย้อยลงมา นิยมปลูกเป็นไม้กระถาง เพื่อประดับทั้งภายใน และภายนอกอาคาร

ไทร เป็นไม้ประดับที่ใช้ประดับได้ทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคาร มีความทนทานกว่าไม้ประดับชนิดอื่นๆ ตลาดภายในประเทศ นิยมไทรย้อย และยางดำ ซึ่งมีความต้องการตลอด

ปี และราคาค่อนข้างแพง ส่วนตลาดต่างประเทศ นิยมไทร้อย และยางต่าง โดยตลาดใหญ่ ได้แก่ ญี่ปุ่น และยุโรป ส่งออกในลักษณะท่อนพันธุ์ หรือกิ่งตอน

2.4.2 ปาล์ม พันธุ์ไม้ตระกูลเก่าแก่ของโลก มีลักษณะลำต้น และใบสวยงาม นอกจากนี้ ยังเข้ากับรูปทรงของพันธุ์ไม้ประดับชนิดอื่นๆ ได้อย่างดี จึงมักพบผู้นิยมนำปาล์มไปเป็นองค์ประกอบของการจัดสวน แต่ก็สามารถนำปาล์มไปปลูกกลางแจ้ง เพื่อปลูกประดับภายในอาคาร ได้ดีด้วยเช่นกัน โดยพันธุ์ปาล์มที่ได้รับความนิยม มีดังนี้

1) หมากเหลือง เป็นปาล์มที่มีขนาดปานกลาง มีลักษณะหน่อเป็นกอขึ้นรวมกันสวยงาม แต่ถ้าปลูกกลางแจ้งจะเป็นกอสูงประมาณ 25 – 30 ฟุต ใบเป็นรูปขนนก มีช่อดอกเป็นจั่นอยู่ใต้กาบใบสีเขียวอ่อน มีดอกสีขาว ชอบแสงแดดตลอดวันและชอบน้ำ มีความทนทานที่สุดในบรรดาปาล์มด้วยกัน

2) หมากแดง เป็นปาล์มที่มีหน่อ กาบใบ และก้านใบ เป็นสีแดงสด ลำต้นตรง มีช่อดอกเห็นได้ชัดเจน ใบเป็นรูปขนนก สีเขียวแก่ หากปลูกกลางแจ้งตั้งในที่ร่มรำไรจะสวยงามมาก แต่ถ้าปลูกกลางแจ้งได้รับแสงแดดตลอดวันจะทำให้สีไม่แดงเข้ม ขยายพันธุ์ได้ช้า จึงมีราคาสูง

3) จั๋ง มีลักษณะต้นขึ้นเป็นกอ ใบสีเขียวแก่เป็นมัน เป็นพันธุ์ไม้ที่ทนทาน ปลูกได้ดีทั้งเป็นไม้กระถาง และปลูกกลางแจ้ง พันธุ์ที่นิยมในปัจจุบัน คือ จั๋งจีน และจั๋งญี่ปุ่น มีต้นตรงชอบแสงแดด แต่สามารถนำมาปลูกประดับในร่มได้

4) เตาร่าง เป็นปาล์มที่มีใบสวยงามมาก ลักษณะคล้ายหางปลาเรียงกันเป็นผืนใหญ่ สีเขียวสดใสเป็นมัน ในต่างประเทศนิยมทั้งปลูกประดับในกระถาง และปลูกกลางแจ้งประดับภายนอกอาคาร แต่สำหรับประเทศไทยนิยมปลูกกลางแจ้งหลายจุดให้เป็นกออัดแน่น วางประดับทั้งภายในและภายนอกอาคาร

5) สิบสองปันนา ไม้ประดับที่สวยงามมากอีกชนิดหนึ่ง ใบมีลักษณะเป็นรูปขนนกสีเขียวแก่เป็นมัน ปลูกได้ดีทั้งประดับภายในสถานที่ และสวนกลางแจ้ง ช่วงเวลาที่สิบสองปันนามีความสวยงามมากที่สุด คือ ช่วงที่ทางใบคลุมลำต้นปกคลุมกระถาง และช่วงที่ต้นสูงขึ้นไปมีใบอยู่ที่ยอด คล้ายมะพร้าวช่วยส่วนให้เล็กลง

ปาล์ม เป็นไม้ประดับที่ได้รับความนิยม ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดในประเทศที่ให้ความสนใจ นิยมใช้ประดับทั้งภายใน และภายนอกอาคาร รวมทั้งการจัดสวนกลางแจ้ง ในขณะที่ปาล์มบางชนิดมีการขยายพันธุ์ช้า ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เช่น หมากแดง และสิบสองปันนา จึงถือเป็นโอกาสดีของผู้เพาะเลี้ยงที่ยังมีช่องทางจำหน่ายผลผลิต และพัฒนาสู่การส่งออกในอนาคต

2.5 การตลาดไม้ดอกไม้ประดับ

ตลาดไม้ดอกไม้ประดับ เป็นตลาดที่ปริมาณการซื้อ - ขาย ขึ้นอยู่กับความต้องการและความพึงพอใจของผู้บริโภค ดังนั้น สินค้าในตลาดจึงต้องมีคุณสมบัติสำคัญ คือ ความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งทั้งผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่าย ควรคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของสินค้าประเภทไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่

1) ไม้ดอกไม้ประดับเป็นสินค้าที่เน่าเสียได้ง่าย ต้องอาศัยการจัดการที่ดีและรวดเร็ว จึงจะสามารถคงคุณภาพ และความสด ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด จนกว่าจะถึงมือผู้บริโภค ปัจจัยที่มีส่วนช่วยให้ไม้ดอกไม้ประดับคงคุณภาพอยู่ได้ ย่อมขึ้นอยู่กับ ความสะดวกในการจัดส่งจากแหล่งผลิตมายังตลาด และวิธีการขนส่ง ซึ่งควรมีความรวดเร็วและไม่สร้างความบอบช้ำแก่ไม้ดอกไม้ประดับ อีกทั้งในระหว่างการรอการจำหน่าย ควรเก็บไม้ดอกไม้ประดับไว้ในที่ที่ปลอดภัยเหมาะสมกับไม้ดอกไม้ประดับแต่ละประเภท

2) ไม้ดอกไม้ประดับเป็นสินค้าที่สามารถสร้างความต้องการของผู้บริโภค จำหน่ายคุณภาพ และความแปลกใหม่ ดังนั้น ผู้ผลิตไม้ดอกไม้ประดับควรติดตามความเป็นไปของตลาด และให้ความสำคัญในการผลิต ทุกขั้นตอนการเจริญเติบโต เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพและสวยงามเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค รวมทั้งการคิดค้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับชนิดใหม่ ออกสู่ตลาด ก็จะช่วยกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคได้อีกทางหนึ่ง

ธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง และมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ตามความต้องการของผู้บริโภค

สำหรับประเทศไทย การปลูกไม้ดอกไม้ประดับมีความได้เปรียบในด้านการผลิต เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ แต่ยังมีปัญหาในด้านคุณภาพที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ทำให้การส่งออกไม้ดอกไม้ประดับ ไปยังตลาดไม้ดอกไม้ประดับในต่างประเทศมีปริมาณไม่มาก เมื่อเทียบกับสัดส่วนการส่งออกไม้ดอกไม้ประดับในตลาดโลก

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่นมีปริมาณการนำเข้า ร้อยละ 50 ของการส่งออกทั้งหมด รองลงมา คือ อเมริกาและยุโรป และมีการขยายการส่งออกไปยัง ยุโรปตะวันออก ตะวันออกกลาง และประเทศจีน

ประเทศคู่แข่ง ได้แก่ มาเลเซีย และสิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีคุณภาพการผลิตอยู่ในระดับสูง แต่ต้นทุนการผลิตก็สูงเช่นเดียวกัน จึงทำให้มูลค่าการส่งออกยังอยู่ในระดับต่ำ ส่วนผู้ส่งออก รายใหม่ que เริ่มมีกำลังการผลิตและส่งออกมากขึ้น ได้แก่ อินเดี ย แอฟริกาใต้ เม็กซิโก และคอซตาริกา

2.5.1 วิถีตลาดไม้ดอกของประเทศไทย

วิถีตลาดไม้ตัดดอกของประเทศไทยนั้น ผู้เพาะเลี้ยงไม้ดอก โดยเฉพาะผู้เพาะเลี้ยงรายย่อย มีบทบาทในด้านการตลาดน้อยมาก เป็นเพียงผู้ผลิตและส่งต่อให้พ่อค้าคนกลางเท่านั้น ไม่มีโอกาสในการต่อรองด้านราคา นำไปสู่ปัญหาด้านคุณภาพผลผลิต เนื่องจากผู้เพาะเลี้ยงไม้ดอกไม่มีรายได้เพียงพอที่จะนำมาลงทุนพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดที่ต้องการสินค้าที่มีคุณภาพสูง

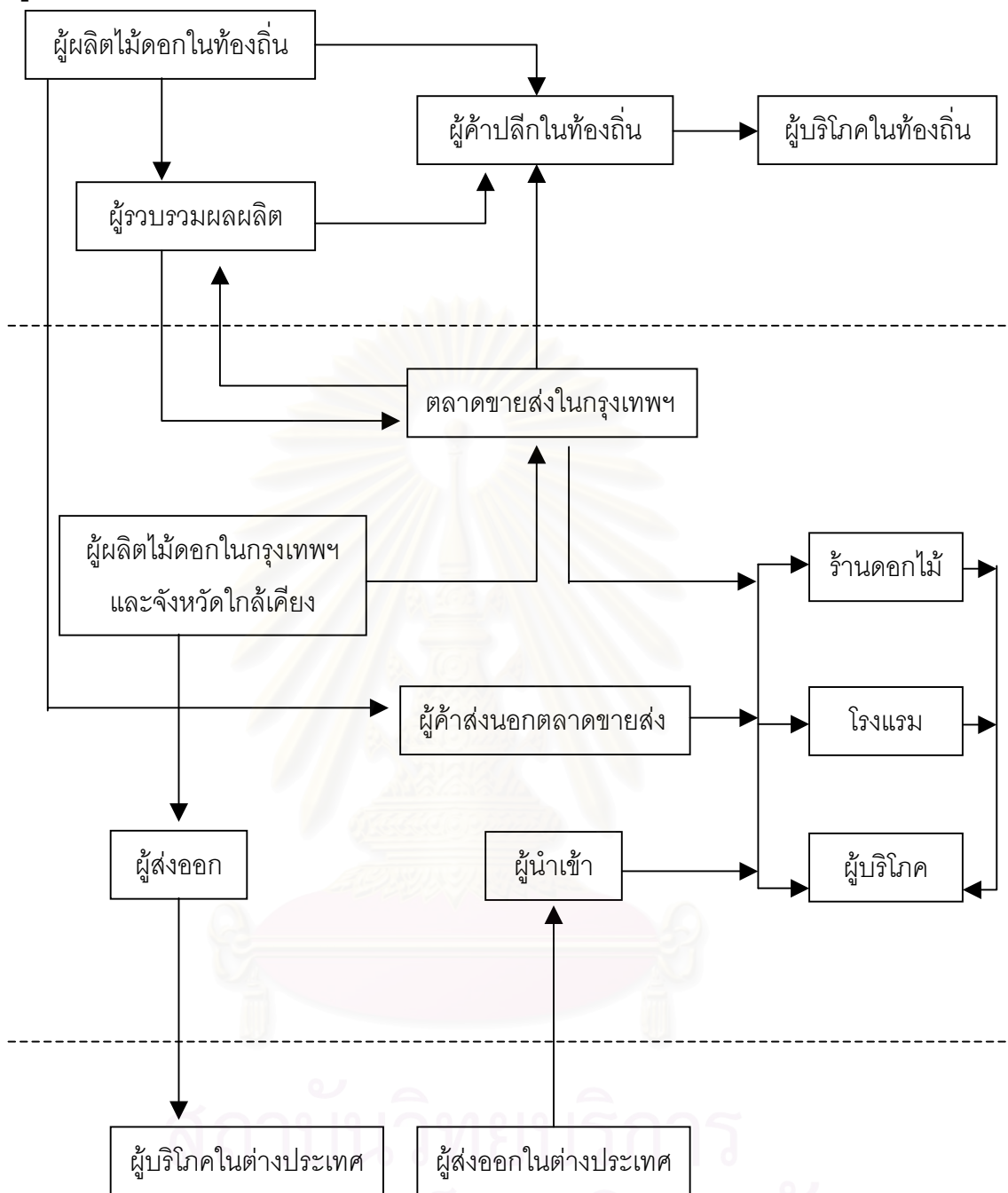
ปัจจุบันมีผู้เพาะเลี้ยงไม้ดอกน้อยราย ที่ดำเนินการตลาด และการส่งออกเอง โดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง การเพิ่มศักยภาพในการส่งออก จึงต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพไม้ดอกให้เป็นที่ต้องการของตลาด และการขยายตลาดให้กว้างขวางมากขึ้น เพื่อให้ไม้ดอกจากประเทศไทย เป็นที่รู้จักในตลาดโลก และมีโอกาสในการแข่งขันมากขึ้น

การเพาะเลี้ยงไม้ดอกในประเทศไทย จัดว่ามีศักยภาพการผลิตอยู่ในระดับสูง เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง แต่สาเหตุที่ทำให้ปริมาณการส่งออกไม้ดอกของประเทศไทยในตลาดโลกมีน้อย เนื่องจากคุณภาพการผลิตยังไม่ได้มาตรฐานการส่งออก มีปัญหาด้านสารเคมีตกค้าง โรค และแมลง หากสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ ก็จะทำให้ไม้ดอกจากประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้ผลิตไม้ดอกควรให้ความสำคัญกับตลาดภายในประเทศ ซึ่งมีปริมาณความต้องการบริโภคไม้ดอกอยู่ในระดับสูง พิจารณาได้จาก ตารางที่ 3 การบริโภคภายในประเทศและปริมาณการส่งออกดอกกล้วยไม้สด ปี 2540 – 2545 เห็นได้ว่า ปริมาณการบริโภคภายในประเทศ มีมูลค่าใกล้เคียงกับปริมาณการส่งออก แสดงถึงกำลังซื้อของผู้บริโภค และไม่ว่าจะเป็นผู้บริโภคในประเทศ หรือต่างประเทศ ย่อมต้องการสินค้าที่มีคุณภาพด้วยกันทั้งสิ้น ผลผลิตไม้ดอกที่จำหน่ายภายในประเทศ จึงต้องมีคุณภาพทัดเทียมกับที่ส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ มิใช่มีเพียงสินค้าต่ำกว่ามาตรฐานที่ไม่สามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มปริมาณการบริโภคภายในประเทศ และเป็นสินค้าทดแทนไม้ดอกราคาแพงที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2 – 1 วิธีตลาดไม้ดอกของประเทศไทย

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2 – 4 การบริโภคภายในประเทศและปริมาณการส่งออกดอกกล้วยไม้สด ปี 2540 – 2545

ปี	ปริมาณการบริโภคภายในประเทศ		ปริมาณการส่งออก	
	ปริมาณ (ตัน)	สัดส่วนร้อยละ	ปริมาณ (ตัน)	สัดส่วนร้อยละ
2540	16,355	60.97	10,470	39.03
2541	13,520	53.65	11,680	46.35
2542	16,449	55.32	13,125	49.96
2543	18,535	61.15	11,778	42.75
2544	16,907	54.80	13,941	45.19
2545	16,821	52.91	14,971	47.09

ที่มา : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

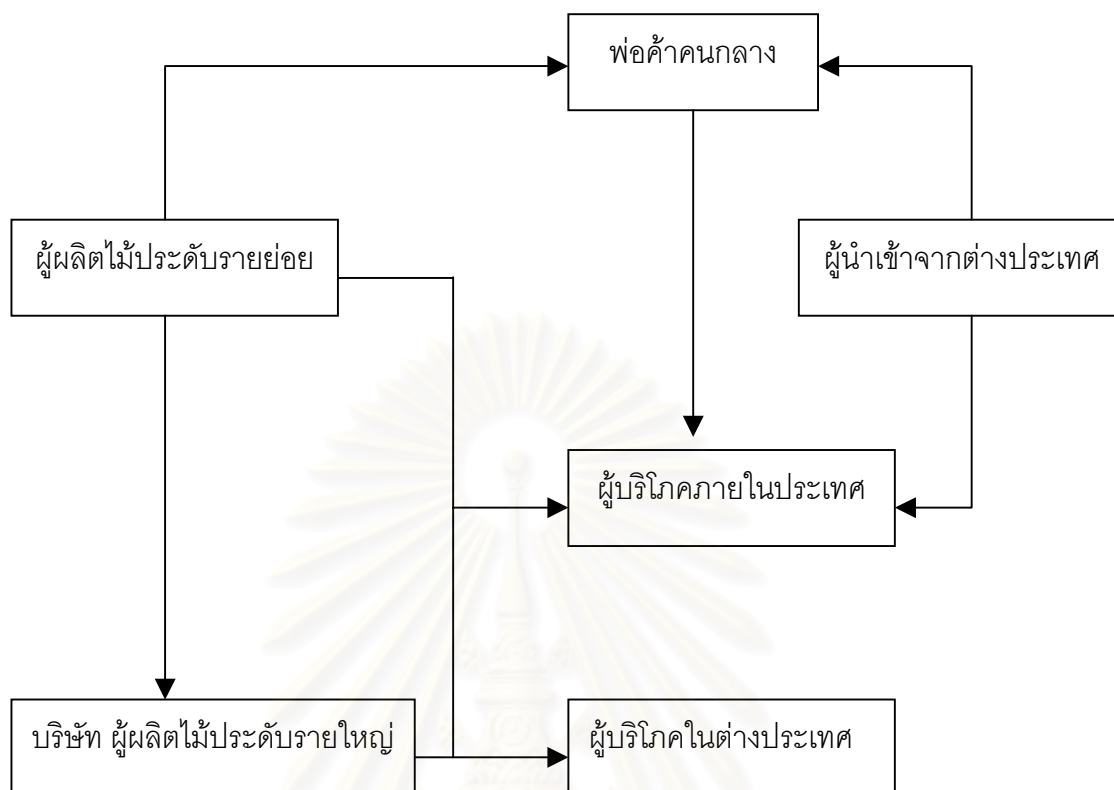
2.5.2 วิถีตลาดไม้ประดับของประเทศไทย

วิถีตลาดไม้ประดับของประเทศไทย ผู้เพาะเลี้ยงไม้ประดับต้องคอยติดตามความนิยมของผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร เพราะปริมาณความต้องการ และราคา ของไม้ประดับขึ้นอยู่กับความนิยมในแต่ละช่วง หากผู้เพาะเลี้ยงรายใดมีการคิดค้น ผสมพันธุ์ไม้ชนิดใหม่ๆ ที่ผู้บริโภคต้องการออกสู่ตลาด จะสามารถกำหนดราคาของพันธุ์ไม้นั้นได้ จนกว่าจะมีปริมาณความต้องการลดลง หรือมีผลผลิตในตลาดมากเพียงพอ

ตลาดไม้ประดับ ต่างจากตลาดไม้ดอก เพราะการซื้อ - ขาย ส่วนใหญ่ไม่ผ่านตลาดค้าส่ง หรือตลาดในท้องถิ่น เป็นลักษณะการตกลงระหว่างผู้เพาะเลี้ยงไม้ประดับ กับผู้บริโภค เนื่องจาก ไม้ประดับเป็นสินค้าที่มีการเจริญเติบโตตลอดเวลา หากรายละเอียดตามความต้องการของผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลง บางครั้งอาจไม่สามารถจำหน่ายได้ หรือราคาลดลงอย่างมาก ทำให้ไม่มีตลาดที่จะรับความเสี่ยงดังกล่าว ยกเว้น ไม้ประดับหรือไม้กระถางขนาดเล็ก ซึ่งผู้เพาะเลี้ยงจัดตลาด ซื้อ - ขาย ขึ้นเอง

ผู้เพาะเลี้ยงไม้ประดับในประเทศไทย มีทั้งผู้เพาะเลี้ยงรายย่อย และรายใหญ่ มีการจำหน่ายสินค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่ผู้เพาะเลี้ยงรายย่อยบางรายจะมีความเสียเปรียบด้านการตลาดบ้างในกรณีที่ ผลผลิตต้องผ่านคนกลาง ซึ่งอาจเป็นพ่อค้าคนกลาง หรือบริษัทผู้เพาะเลี้ยงไม้ประดับรายใหญ่ ก่อนถึงมือผู้บริโภค

รูปที่ 2 – 2 วิถีตลาดไม้ประดับของประเทศไทย

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

ปัจจุบันตลาดไม้ประดับมีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง ตลาดภายในประเทศ มีความต้องการไม้ประดับหลากหลาย ทั้งไม้ประดับกลางแจ้งและไม้กระถาง ให้ความสำคัญที่ความสวยงาม และคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ ส่วนตลาดต่างประเทศ เน้นความสวยงามและคุณภาพดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริโภคในการสั่งซื้อแต่ละครั้ง ผู้เพาะเลี้ยงไม้ประดับจึงควรดูแลรักษา ให้ไม้ประดับมีคุณภาพ สวยงาม และสมบูรณ์ตามลักษณะประจำพันธุ์ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาในการจัดจำหน่าย

2.5.3 ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย แบ่งเป็นตลาด 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ตลาดขายส่ง เป็นตลาดที่มีศูนย์กลางอยู่ในกรุงเทพมหานคร ระบบตลาดมีทั้งที่ได้มาตรฐาน คือมีการประกาศราคาซื้อ – ขายรายวันอย่างทางการผ่านระบบ Internet เช่น ตลาดไท และตลาดสี่มุมเมือง ที่อยู่ในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

นอกจากนี้ยังมีตลาดขายส่ง ที่การซื้อ – ขาย ที่เป็นแบบตกลงราคากันเองระหว่างผู้รับซื้อและผู้เพาะเลี้ยง มีการซื้อ – ขายทุกวันเช่นกัน ได้แก่ ตลาดดอกไม้ปากคลองตลาด ซึ่งเป็นตลาดดอกไม้ที่ใหญ่ที่สุดในขณะนี้

2. ตลาดขายปลีก เป็นตลาดที่ผู้ค้ามักเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับเอง แล้วนำมาจัดร้านขายรวมกันเป็นตลาด สินค้าส่วนใหญ่จึงเป็นไม้ดอกไม้ประดับที่มีขนาดเล็ก และขนาดกลาง เพราะสะดวกในการขนย้ายจากแหล่งเพาะเลี้ยงมายังตลาด สำหรับตลาดที่เป็นที่รู้จัก ได้แก่ ตลาดพันธุ์ไม้สวนจตุจักร ตลาดพันธุ์ไม้ปทุมวิภาณ์ และตลาดพันธุ์ไม้เทเวศน์ เป็นต้น

ตัวอย่าง ระบบตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทยที่มีมาตรฐานเชื่อถือได้

รูปที่ 2 – 3 การแสดงราคาดอกไม้สดตลาดไททางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ดอกไม้สด	ขนาด	ราคา
กล้วยไม้ - ไม้ขาวพร้อม	กำ	80
กล้วยไม้ - ไม้ขาว 4N	กำ	80
กล้วยไม้ - ไม้ขาว 5N	กำ	80
กล้วยไม้ - ไม้ย้อม	กำ	90
กล้วยไม้ - ใจแดง	กำ	90
กล้วยไม้ - ใจ	กำ	80
กล้วยไม้ - บอนแดง	กำ	90
กล้วยไม้ - 17 หวาน (บอน)	กำ	80

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2 – 4 การแสดงราคาดอกไม้สดตลาดสี่มุมเมืองทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

www.ThaiFruitNews.com - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History Mail Print Messenger Real.com

Address http://www.thaifruitnews.com/ Go

ThaiFruitNews

วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๐๐๖

สินค้า สีสันแจ่มชัด มั่นใจในการดำเนินงานที่ได้อามาตราปลอด

ข่าว บทความ ข่าว-ชาย ภาพ-ตลก ราคาสินค้า เว็บไซต์อื่น ๆ

ราคาสินค้าเกษตรกรรมตลาดกลางค้าส่งสี่มุมเมือง

ราคาดอกไม้ OK

ลำดับที่	รายการสินค้า	หน่วย	ราคา
1	ดอกบัวหลวงสีขาว	กำมะ	8 - 10
2	ดอกบัวหลวงสีแดง	กำมะ	8 - 10
3	ดอกมะลิตีบ	มัด	50
4	ดอกมะลิแซ่	ก.ก.ละ	30
5	ดอกกุหลาบมอญตัดดอก	ร้อยละ	15
6	ดอกกุหลาบจ.ตากตัดกิ่ง		

www.thaifruitnews.com ตลาดสี่มุมเมือง (จริงสด) สำหรับเพื่อ

Internet

Start www.ThaiFruitNews.c... Microsoft Word - market_d... 15:27

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.5.4 ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในต่างประเทศ เป็นลักษณะตลาดที่ส่วนใหญ่ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการ ในรูปแบบบริษัทที่มีการเปิดเป็นตลาดศูนย์กลางการประมูลไม้ดอกไม้ประดับ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ทั้งการรับซื้อ การขาย การประมูลราคา ซึ่งตลาดเหล่านี้พบได้ในยุโรป สหรัฐอเมริกา แคนาดา และญี่ปุ่น เป็นต้น

ตัวอย่าง ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในต่างประเทศ

รูปที่ 2 – 5 ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศญี่ปุ่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 2 – 6 การแสดงข้อมูลราคาไม้ดอกในแต่ละสัปดาห์ของตลาดในประเทศญี่ปุ่น

FAJ Market - Microsoft Internet Explorer

Address: <http://www.faj.co.jp/english/market/mak.htm>

Home page! What's new? Company Experience of FAJ Market Scene of FAJ Flowers data Calendar

Return to the menu page!

Market Data
Only main products of cut flowers

Get Acrobat Reader free!

From 11 Jun-16 Jun 2001 data, we renew market data with pdf files. To open pdf files, you need Adobe Acrobat Reader. You can download it from Adobe site free. In case that you have some trouble with these files though you have Acrobat Reader, please check your Acrobat Reader version. If it's not latest version, please install latest version because we make the files with latest one.

2003	2002
07 Jul.-12 Jul.2003.Data	23 Dec.-28 Dec.2002.Data
30 Jun.-05 Jul.2003.Data	16 Dec.-21 Dec.2002.Data
23 Jun.-28 Jun.2003.Data	09 Dec.-14 Dec.2002.Data
16 Jun.-21 Jun.2003.Data	02 Dec.-07 Dec.2002.Data
09 Jun.-14 Jun.2003.Data	25 Nov.-30 Nov.2002.Data
02 Jun.-07 Jun.2003.Data	18 Nov.-23 Nov.2002.Data
26 May.-31 May.2003.Data	11 Nov.-16 Nov.2002.Data
19 May.-24 May.2003.Data	04 Nov.-09 Nov.2002.Data

รูปที่ 2 – 7 การแสดงรายละเอียดข้อมูลราคาไม้ดอกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

http://www.faj.co.jp/english/m_report/030707-12.PDF - Microsoft Internet Explorer

Address: http://www.faj.co.jp/english/m_report/030707-12.PDF

7 Jul.-12 Jul. 2003

Product	Variety	Volume (stem)	Price (yen)			
			High	Ave.	Low	
Achillea		Domestic	2,970	40	11	10
Alstroemeria		Import	80			46
Alstroemeria		Domestic	40,380	100	38	20
Ammi majus		Domestic	7,660	70	25	10
Anigozanthos (Kangaroo Paw)		Domestic	300	90	85	70
Anthurium	(Red)	Import	889	126	76	40
Anthurium	(White)	Import	44	250	190	120
Anthurium	(Pink)	Import	80	140	98	50
Banksia		Import	1,360	120	70	35
Xerophyllum tenax (Bear Grass)		Import	1,450	180	20	13
Bupleurum		Domestic	8,000	100	44	12
Zantedeschia (Calla)		Import	360	420	281	250
Zantedeschia (Calla)		Domestic	6,855	252	103	27
Dianthus (Carnation)	(Standard)	Import	103,100	48	40	32
Dianthus (Carnation)	(Standard)	Domestic	67,295	150	45	13
Dianthus (Carnation)	(Spray)	Import	12,900	46	41	21
Dianthus (Carnation)	(Spray)	Domestic	129,025	90	48	10
Chrysanthemum	(Spray)	Import	43,500	80	64	30
Chrysanthemum	(Spray)	Domestic	216,095	98	51	10
Delphinium		Domestic	70,800	260	69	10
Dracaena		Import	6,250	50	24	15
Dracaena		Domestic	7,660	109	39	20
Eupherbia marginata		Domestic	1,330	60	37	15

รูปที่ 2 – 8 ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศเนเธอร์แลนด์

FloraHolland - vestiging FloraHolland - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History Mail Print Messenger Real.com

Address <http://www.flora.nl/smartsite.dws?id=1482> Go

flowering the future

FloraHolland Company Supplying Buying

FloraHolland

FloraHolland is market leader in the world. FloraHolland has five locations, being Naaldwijk, Rijnsburg, Bleiswijk, ZON and Eelde. Besides the locations close to the Dutch production and sales outlets, FloraHolland has a strong direct sales department that is active at all locations. Read more...

Log in (price information)

Latest news

- Cut flower news, week 28 (July 7-13)
- Introduction of the rose "Rossi" at location Bleiswijk
- Cutflower news, week 27 (June 30 - July 6)
- New FloraHolland grower's numbers from 30 June 2003

FloraHolland

(1 item remaining) Opening page <http://www.flora.nl/smartsite.dws?id=1482...> Internet

Start FloraHolland - vestigi... Microsoft Word - Document2 15:03

รูปที่ 2 – 9 ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศเนเธอร์แลนด์

FloraHolland - vestiging FloraHolland - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites History Mail Print Messenger Real.com

Address <http://www.flora.nl/smartsite.dws?id=1482&hoofdgroep=3> Go

flowering the future

FloraHolland Company Supplying Buying

Price information

To retrieve daily price information about your clock transactions, we offer you our log-in service. This service is only available for suppliers of FloraHolland.

If you are interested in this service, please send an E-mail or call +31 (0)174 63 45 58. Don't forget to mention your administration number! After registration you will receive a password from us to enter the Internet.

You can also use the application form on our website. Please go to 'Downloads'. For Fleuristics **Eelde** please use the above-mentioned e-mail or telephone number.

To access "Fleuristics" click here (supply at Naaldwijk, Bleiswijk and Eelde)
 To access "Floranet" click here (supply at Rijnsburg)
 To access "Price information" click here (supply at Naaldwijk and Bleiswijk)

Note: Final prices are mentioned in the Daily Report!

FloraHolland

(2 items remaining) Opening page <http://www.flora.nl/smartsite.dws?id=1482&hoofdgroep=3...> Internet

Start FloraHolland - vestigi... Microsoft Word - Document2 15:04

รูปที่ 2 – 10 ตลาดไม้ดอกไม้ประดับในประเทศแคนาดา

2.6 การประเมินคุณภาพและการจัดมาตรฐานไม้ตัดดอก

คุณภาพของดอกไม้ นั้น ประเมินได้จาก “อายุการใช้งานของดอกไม้” ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพหลังตัดดอกออกจากต้น ว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้นานเท่าใด ทั้งนี้ต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ควบคู่กันไปด้วย เช่น อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ แสงสว่าง ลม และปริมาณความชื้นของก๊าซเอทิลีน เป็นต้น

ในการประเมินคุณภาพไม้ตัดดอก ควรกำหนดลักษณะและคุณภาพของดอกไม้แต่ละชนิดให้ชัดเจน ว่าเริ่มต้นประเมินเมื่อไร นับแต่ตัดดอก หรือเริ่มแช่ดอกในน้ำ จนถึงระยะเวลาสิ้นสุดการประเมิน ว่ากลีบดอกเริ่มร่วงโรย กลีบดอกเปลี่ยนสี หรือสีซีดจางลง เป็นต้น ส่วนลักษณะอื่นๆ ที่ควรพิจารณาในการประเมินคุณภาพดอกไม้ ภายหลังจากการตัด ได้แก่

1. ขนาดและรูปร่างของดอกไม้
2. การเจริญเติบโตและการบานของดอกย่อยในแต่ละช่อดอก
3. การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักดอก
4. ความเต่งและความสดของดอก
5. การเปลี่ยนสีของกลีบดอก

6. ความแข็งแรงของก้านดอก

7. การเปลี่ยนสีของใบและก้านดอก

การประเมินคุณภาพไม้ตัดดอกในประเทศไทย เป็นลักษณะการกำหนดมาตรฐานเองโดยผู้เพาะเลี้ยงรายใหญ่แต่ละราย ทำให้ไม้ดอกที่มีมาตรฐานเดียวกัน มีลักษณะแตกต่างกัน เกิดปัญหาในการส่งออกสินค้า เนื่องจากไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ ดังนั้น หากมีการจัดมาตรฐานที่เป็นสากล ก็จะเป็นพื้นฐานให้ผู้เพาะเลี้ยงไม้ดอกใช้เป็นแนวทางในการผลิตไม้ดอกให้ได้มาตรฐานเดียวกัน และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ สามารถแข่งขันได้ ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ

2.6.1 มาตรฐานไม้ดอกของ United Nation Economic Commission for Europe (ECE) จากการศึกษายุโรปเป็นตลาดไม้ดอกที่ใหญ่ที่สุดในโลก ทำให้มีการจัดมาตรฐานทั่วไปของดอกไม้ เพื่อกำหนดคุณภาพดอกไม้ในประเทศแถบยุโรป ซึ่งมาตรฐานนี้จะบรรยายถึงคุณภาพการจำแนกชั้น ขนาด แผ่นป้ายที่แสดงรายละเอียด ปริมาณดอกไม้ที่ไม่ได้มาตรฐาน สิ่งปลอมปน หรือสิ่งที่ยอมให้ปะปนได้ ดังตัวอย่างมาตรฐาน ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 – 5 การจัดมาตรฐานไม้ดอกของ ECE ตามลักษณะที่ปรากฏ

ชั้น	ลักษณะที่ต้องปรากฏ
พิเศษ	ดอกไม้คุณภาพดีที่สุด ไม่มีสิ่งปนเปื้อน อยู่ในระยะเวลาความแก่ที่เหมาะสม มีก้านดอกแข็งแรง ลักษณะประจำพันธุ์ครบถ้วน ยอมให้มีจำนวนดอกไม้ที่มีตำหนิได้เล็กน้อยไม่เกิน 3 เปอร์เซ็นต์
1	มีลักษณะเหมือนชั้นพิเศษ ดอกมีคุณภาพดี ก้านดอกแข็งแรง และมีดอกไม้ที่มีตำหนิได้เล็กน้อยไม่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์
2	คุณภาพของดอกไม้อยู่ในกำหนดชั้นต่ำ ใช้ในการประดับได้ ยอมให้ดอกไม้ที่มีตำหนิได้ไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์

ที่มา : การปฏิบัติภายหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้

ตารางที่ 2 – 6 มาตรฐานความยาวของก้านดอกไม้ที่กำหนดโดย ECE

รหัส	ความยาวก้านดอกรวมตัวดอกด้วย (เซนติเมตร)
0	น้อยกว่า 5 เซนติเมตร หรือจำหน่ายเหมือนดอกไม้ไม่มีก้าน
5	5 – 10 ± 2.5
10	10 – 15 ± 2.5
15	15 – 20 ± 2.5
20	20 – 30 ± 5.0
30	30 – 40 ± 5.0
40	40 – 50 ± 5.0
50	50 – 60 ± 5.0
60	60 – 80 ± 10.0
80	80 – 100 ± 10.0
100	100 – 120 ± 10.0
120	ยาวกว่า 120

ที่มา : การปฏิบัติภายหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้

2.6.2 มาตรฐานไม้ตัดดอกของประเทศไทย ไม้ดอกที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นมีมากมายหลายชนิด แต่มีกล้วยไม้เพียงชนิดเท่านั้น ที่มีการจัดมาตรฐานกล้วยไม้ของประเทศไทย เพื่อเป็นมาตรฐานในการส่งออก สำหรับไม้ดอกชนิดอื่นๆ ยังไม่มีการจัดมาตรฐานประเมินคุณภาพที่มีความน่าเชื่อถือ มีเพียงการจัดมาตรฐานดอกไม้ของโครงการหลวง ซึ่งแบ่งเป็นมาตรฐาน 3 ชั้น สำหรับดอกไม้บางชนิด เช่น กุหลาบ เบญจมาศ เป็นต้น

หากมีการจัดมาตรฐานไม้ดอกในประเทศไทย จะเป็นการช่วยกระตุ้นผู้เพาะเลี้ยงให้ใส่ใจในขั้นตอนการเพาะเลี้ยงและคุณภาพผลผลิตที่ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้ไม้ตัดดอกคุณภาพดีสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ นอกจากช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้เพาะเลี้ยงแล้ว ยังเป็นแนวทางที่จะผลักดันการส่งออกไม้ดอกของประเทศไทยได้อีกด้วย

มาตรฐานกล้วยไม้ของประเทศไทย เป็นมาตรฐานที่ทำให้ผู้เพาะเลี้ยงให้ความสำคัญกับการผลิตกล้วยไม้ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของตลาดโลก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) นิยาม (Definition) มาตรฐานนี้ใช้กับกล้วยไม้ (Orchids) ซึ่งเป็นพืชอยู่ในวงศ์ (Orchidaceae) ในสกุลหวาย (Dendrobium spp.) ออนซิเดียม (Oncidium spp.) อะแรนด้า (Aranda spp.) ม็อคคาร่า (Mokara spp.) และแวนด้า (Vanda spp.) สำหรับกล้วยไม้สดตัดดอก

(2) ข้อกำหนดเรื่องคุณภาพ (Provisions Concerning Quality)

(2.1) คุณภาพขั้นต่ำ (Minimum Requirements) กล้วยไม้ต้องมีลักษณะตามพันธุ์ ผ่านการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกระบวนการเก็บเกี่ยวและการดูแลหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้เมื่อถึงปลายทาง และทุกชั้นของมาตรฐานกล้วยไม้ต้องมีคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1. มีลักษณะคุณภาพที่ดีไม่มีดอกร่วงและดอกเสี้ยว
2. ปลอดจากศัตรูพืช
3. ปลอดจากความเสียหายอันเนื่องมาจากศัตรูพืช

(2.2) การแบ่งชั้นคุณภาพ (Classification) แบ่งเป็น 4 ชั้นคุณภาพ ดังนี้

1. ชั้นพิเศษ (Extra Class)
2. ชั้นหนึ่ง (Class I)
3. ชั้นสอง (Class II)
4. ชั้นสาม (Class III)

แต่ละชั้นคุณภาพต้องมีคุณลักษณะตามข้อกำหนดเฉพาะ

(3) ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification)

(3.1) กล้วยไม้แต่ละสกุลในแต่ละชั้นคุณภาพ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดเฉพาะในตารางที่ 5 – 8

(3.2) ข้อกำหนดเฉพาะนี้ใช้สำหรับผู้บริโภคสุดท้าย

ตารางที่ 2 – 7 มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลหวาย

ชั้นมาตรฐาน	ความยาวช่อ (ซม.)	จำนวนดอกต่อช่อ	จำนวนดอกบานต่อช่อ
พิเศษ (Extra)	ไม่น้อยกว่า 55	ไม่น้อยกว่า 12	ไม่น้อยกว่า 7
หนึ่ง (I)	ไม่น้อยกว่า 45	ไม่น้อยกว่า 10	ไม่น้อยกว่า 6
สอง (II)	ไม่น้อยกว่า 35	ไม่น้อยกว่า 8	ไม่น้อยกว่า 5
สาม (III)	ไม่น้อยกว่า 30	ไม่น้อยกว่า 6	ไม่น้อยกว่า 4

ตารางที่ 2 – 8 มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลออนซีเดียมไกลเด็นท์ชาวเวอร์

ชั้นมาตรฐาน	ความยาวช่อดอก (ซม.)	จำนวนดอกบานต่อช่อ
พิเศษ (Extra)	ไม่น้อยกว่า 70	ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของดอกทั้งหมด
หนึ่ง (I)	ไม่น้อยกว่า 50	
สอง (II)	ไม่น้อยกว่า 40	

ตารางที่ 2 – 9 มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลอะแรนด้า และม็อคคาร่า

ชั้นมาตรฐาน	ความยาวช่อดอก (ซม.)	จำนวนดอกบานต่อช่อ
พิเศษ (Extra)	ไม่น้อยกว่า 60	ไม่น้อยกว่า 4 ใน 5 ของดอกทั้งหมด
หนึ่ง (I)	ไม่น้อยกว่า 40	
สอง (II)	ไม่น้อยกว่า 30	

ตารางที่ 2 – 10 มาตรฐานคุณภาพกล้วยไม้สกุลแวนด้า

ชั้นมาตรฐาน	ความยาวช่อ (ซม.)	จำนวนดอกต่อช่อ	จำนวนดอกบานต่อช่อ
พิเศษ (Extra)	ไม่น้อยกว่า 50	ไม่น้อยกว่า 12	ไม่น้อยกว่า 9
หนึ่ง (I)	ไม่น้อยกว่า 40	ไม่น้อยกว่า 9	ไม่น้อยกว่า 7
สอง (II)	ไม่น้อยกว่า 25	ไม่น้อยกว่า 7	ไม่น้อยกว่า 5

(4) กำหนดในการจัดเรียง (Provision Concerning Presentation)

(4.1) ความสม่ำเสมอ (Uniformity) กล้วยไม้ที่บรรจุแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องมีคุณภาพสม่ำเสมอ และตรงตามพันธุ์

(4.2) การบรรจุหีบห่อ (Packaging) ต้องบรรจุในภาชนะบรรจุที่สามารถเก็บรักษากล้วยไม้ได้เป็นอย่างดี วัสดุที่ใช้ในการบรรจุต้องสะอาดและมีคุณภาพ เพื่อป้องกันความเสียหายอันจะมีผลต่อกล้วยไม้ การปิดฉลากต้องให้มึ๊กฟิมพ์หรือกาวที่ไร้พิษ

(4.2.1) รายละเอียดของบรรจุภัณฑ์และหีบห่อ บรรจุภัณฑ์และหีบห่อต้องมีคุณภาพ ถูกอนามัย ถ่ายเทอากาศได้ และมีคุณสมบัติทนทานต่อการปฏิบัติการขนส่ง และรักษากล้วยไม้ได้ บรรจุภัณฑ์และหีบห่อต้องปราศจากกลิ่น และวัตถุแปลกปลอม

(5) เครื่องหมายหรือฉลาก (Marking or Labelling)

(5.1) หีบห่อสำหรับผู้บริโภคสุดท้าย (Consumer Packages)

(5.1.1) ประเภทของผลผลิต ให้ปิดฉลากเพื่อแจ้งชื่อกล้วยไม้ ชื่อสกุล และชื่อพันธุ์

(5.2) บรรจุภัณฑ์สำหรับขายส่ง (Non – retail Containers) บรรจุภัณฑ์สำหรับขายส่ง ต้องประกอบด้วยข้อความดังต่อไปนี้

(5.2.1) ข้อมูลผู้ขายส่ง จะต้องระบุชื่อที่อยู่ของผู้ขายส่ง และหมายเลขรหัสสินค้า

(5.2.2) ประเภทของผลผลิต ให้ปิดชื่อกล้วยไม้ ชื่อสกุล และชื่อพันธุ์

(5.2.3) ข้อมูลแหล่งผลิต ต้องระบุชื่อประเทศไทย

(5.2.4) ข้อมูลเชิงพาณิชย์ ได้แก่

1. ชั้นคุณภาพ
2. จำนวน

(5.2.5) เครื่องหมายการตรวจสอบทางราชการ (ทางเลือก)

(6) สุขอนามัยพืช (Phytosanitary) กล้วยไม้ในมาตรฐานนี้ ให้ดำเนินการไปตามหลักการทั่วไปของการปฏิบัติที่ถูกต้องทางการเกษตร (Good Agricultural Practice : GAP) และตามหลักสากลด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ภายใต้การตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement of the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures : SPS) ขององค์การการค้าโลก

2.7 แนวความคิดเกษตรดีที่เหมาะสม Good Agricultural Practice (GAP)

แนวความคิดเกษตรดีที่เหมาะสม เกิดจากการตระหนักในความสำคัญของการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากรในประเทศ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในด้านการผลิตสินค้าเกษตร แต่ในอดีตที่ผ่านมา สินค้าเกษตรของไทยมักมีปัญหาผลผลิตไม่ได้มาตรฐานการส่งออก ทำให้เสียโอกาสแข่งขันในตลาดโลก ส่วนที่สามารถจำหน่ายได้ ก็ได้ราคาต่ำ จึงจำเป็นต้องมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เริ่มตั้งแต่ขบวนการผลิต จนถึงการเก็บเกี่ยวและจัดจำหน่าย

เกษตรดีที่เหมาะสม คือ แนวทางการทำเกษตรกรรมแผนใหม่ เพื่อให้ได้ผลผลิตคุณภาพดี ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ได้ผลผลิตคุ้มค่าการลงทุน รวมทั้งปลอดภัยต่อทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่ รับผิดชอบการวิจัย และการพัฒนาการปลูกพืชที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยมุ่งหวังให้สินค้าเกษตร ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศและไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

2.8 แนวความคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม มีการทำการเกษตรเป็นอาชีพสืบต่อกันเรื่อย มาในลักษณะการดำเนินงานแบบเจ้าของคนเดียว หรือเป็นครัวเรือน แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้ เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยทุกๆด้าน ไม่เว้นกระทั่งด้านการเกษตร ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงมาเป็น ลักษณะธุรกิจการเกษตรมากขึ้น มีการรวมตัวกันในรูปแบบกลุ่มหรือบริษัท มีการบริหาร การจัดการที่เป็นระบบ ทำให้การบัญชีเข้ามามีบทบาททางการเกษตร

2.8.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการบัญชีเพื่อเกษตรกรรม

แต่เดิมนั้นการบันทึกบัญชีของธุรกิจการเกษตรจะยึดหลักเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ซึ่งเป็นหลักการที่สามารถอ้างอิงกับหลักทางภาษีอากรได้ ทำให้การบันทึกบัญชีมีเฉพาะรายการที่เป็นเงินสดรับและเงินสดจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละงวดบัญชี หรือตามระยะเวลาของสิ่งมีชีวิต นั้นตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขาย โดยไม่มีการบันทึกส่วนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น วิธีเกณฑ์เงินสดนี้จะสะดวกในการคำนวณภาษีและง่ายต่อการปฏิบัติ แต่มีข้อเสียคือ รายงานทางการเงินตามวิธีเกณฑ์เงินสดนี้ อาจไม่ถูกต้องเท่าที่ควร

ในระยะเวลาต่อมาการบัญชีมีการพัฒนาขึ้น มีการใช้วิธี Farm Price Method ในการ กำหนดราคาสินค้าคงเหลือ สำหรับธุรกิจการเกษตร “สินค้าคงเหลือ” ในที่นี้หมายถึง สิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นพืชหรือสัตว์ ที่เป็นสินทรัพย์ของกิจการ โดยวิธีการคำนวณ คือ นำราคาขายของผลผลิต แต่ละชนิดหักค่าใช้จ่ายในการขายทั้งหมด ก็จะได้มูลค่าของสินค้าคงเหลือนั้น แต่วิธีการดังกล่าวก็ ยังไม่สามารถใช้กำหนดมูลค่าสินค้าคงเหลือให้ใกล้เคียงความจริงมากได้มากที่สุด

ในระยะหลังกิจการจึงใช้วิธี Unit Price Method ซึ่งจะแบ่งสินค้าคงเหลือออกเป็นประเภท ตามความเหมาะสม เช่น แบ่งตามพันธุ์ หรืออายุของสินค้าคงเหลือแต่ละชนิด แล้วกำหนดต้นทุน มาตรฐานในแต่ละประเภทของสินค้านั้น ให้เป็นมูลค่าสินค้าคงเหลือ

ปัจจุบันในธุรกิจการเกษตรส่วนใหญ่ ใช้แนวคิดทางการบัญชีตามแนวทางของ The American Institute of Certified Public Accountants (AICPA) โดยการใช้อัตราต้นทุน ในการวัด มูลค่าสินค้าคงเหลือ ราคาทุนที่กล่าวถึงจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของสินค้าคงเหลือ เช่น

สินค้าคงเหลือที่เกิดจากพ่อแม่พันธุ์ สินค้าคงเหลือที่ขายเมื่อใช้เวลาดูแลดูสัตว์ระยะหนึ่ง หรือ สินค้าคงเหลือที่เลี้ยงไว้เป็นพ่อแม่พันธุ์

2.8.2 แนวความคิดด้านการจัดการสินค้าเกษตรกรรม

สินค้าเกษตรกรรมอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ⁵ ได้แก่

สินค้าเกษตรกรรมที่เกิดจากพ่อแม่พันธุ์ หรือต้นพันธุ์

สินค้าเกษตรประเภทนี้ สามารถขายได้ทันที หรือขายได้ในระยะเวลาใกล้เคียงกับการเกิดสินค้าเกษตรกรรมนั้น การคำนวณต้นทุนของสินค้าเกษตรดังกล่าว ควรรวม ต้นทุนของตัวสินค้าเกษตร ต้นทุนของพ่อแม่พันธุ์ รวมทั้งค่าเสื่อมพันธุ์ (Depleting) ของพ่อแม่พันธุ์ ซึ่งจะประมาณจากผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับทั้งหมดจากพ่อแม่พันธุ์นั้น ในบางกรณีอาจต้องรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างการเกิดสินค้าเกษตรไปจนกระทั่งขาย เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระยะเวลาการเลี้ยงดูลูกสัตว์แรกคลอดจนกระทั่งหย่านม เป็นต้น

สินค้าเกษตรกรรมที่ขายเมื่อเลี้ยงดูระยะเวลาหนึ่ง

สินค้าเกษตรประเภทนี้ เป็นสินค้าที่ได้จากการเพาะเลี้ยง ทั้งจากพ่อแม่พันธุ์ที่มีอยู่ในกิจการเอง การเพาะเมล็ดหรือการซื้อลูกพันธุ์มาเพาะเลี้ยงต่อ ต้นทุนของสินค้าเกษตรลักษณะเช่นนี้จึงมีเพียงต้นทุนของเมล็ดพันธุ์หรือลูกพันธุ์ที่ซื้อมา และค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยงจนสามารถขายได้เท่านั้น แต่อาจมีความยุ่งยากเล็กน้อยในการปันส่วนค่าใช้จ่ายทางอ้อม ซึ่งนิยมใช้จำนวนของสินค้าเกษตรในการปันส่วน และในกรณีที่สินค้าเกษตรมีการตาย จะต้องบันทึกต้นทุนในการเพาะเลี้ยงทั้งหมดเป็นค่าใช้จ่ายทันที

สินค้าเกษตรกรรมที่เลี้ยงไว้เพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์

สินค้าเกษตรกรรมที่กิจการมีวัตถุประสงค์ในการเพาะเลี้ยงไว้เพื่อทำพ่อแม่พันธุ์ จะต้องโอนสินค้าเกษตรนั้นไปเป็นสินทรัพย์ถาวร สำหรับต้นทุนจะต้องมีการบันทึกค่าใช้จ่ายสะสมไปจนกว่าจะทำการโอน และเพื่อความสะดวกในการกำหนดราคาโอน ควรแยกต้นทุนในแต่ละขั้นตอนการเพาะเลี้ยงออกจากกัน ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการเพาะเลี้ยงในอนาคต และที่อาจต้องทำการขายก็จะสะดวกในการกำหนดราคา

2.8.3 แนวความคิดด้านการเปิดเผยข้อมูล

การเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน สำหรับบริษัทต่างๆ มักเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ เช่น บริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กจะเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของ

⁵ แพร์ กิระสุนทรพงษ์, การบัญชีนกกระเจือกเทศ.วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, ฉบับที่ 91 (มีนาคม 2545) : 25-42.

กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดจะต้องเปิดเผยข้อมูลทางการเงินตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินนั้น จะมีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องกับรายงานทางการเงิน⁶ ได้แก่

นักลงทุนและนักวิเคราะห์การเงิน กล่าวคือ ในการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์หากข้อมูลเหล่านั้นมีการเปิดเผยในงบการเงิน ก็จะเป็นการประหยัดต้นทุน อีกทั้งผลการวิเคราะห์จะมีความแม่นยำ น่าเชื่อถือ และเป็นที่ต้องการของนักลงทุน ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเป็นอย่างมาก

บริษัทผู้เปิดเผยข้อมูล ในการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในสายตาของนักลงทุน และมีส่วนช่วยในการลดต้นทุนของเงินทุน (Cost of Capital) ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนของทุน หรือต้นทุนการกู้ยืม และส่งผลถึงหลักทรัพย์ของกิจการให้เป็นที่ต้องการของตลาด

อย่างไรก็ตาม ประโยชน์ดังที่กล่าวมาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ กิจการเปิดเผยข้อมูลอย่างมีคุณภาพ ให้ผู้ใช้งบการเงิน สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างแท้จริง

สำหรับร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มีเนื้อหาในด้านการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจน มีความเท่าเทียมกันทั้งธุรกิจที่หามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพได้ และธุรกิจที่หามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพไม่ได้ การปฏิบัติตามร่างมาตรฐาน จะช่วยให้รายงานทางการเงินของธุรกิจการเกษตรมีคุณภาพมากขึ้น สามารถสะท้อนสภาพความเป็นจริงของธุรกิจ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของนักลงทุน และมีประโยชน์ต่อการบริหารงานของธุรกิจ

2.8.4 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีไทยในปัจจุบันของกิจกรรมทางการเกษตร

การบัญชีไทย ยังมีได้มีแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับกิจกรรมทางการเกษตร การบันทึกบัญชี อาศัยการตีความจากแม่บทการบัญชี และมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยพิจารณาเป็นประเด็น ดังนี้

การรับรู้รายการ

การรับรู้กิจกรรมทางการเกษตร เข้าเป็นรายการในรายงานทางการเงิน สิ่งสำคัญคือ กิจกรรมทางการเกษตรนั้น จะต้องเข้านิยามตามแม่บทการบัญชี ของรายการที่ต้องการรับรู้ เช่น หากกิจการต้องการรับรู้กิจกรรมทางการเกษตรเข้าเป็นสินทรัพย์ จะต้องพิจารณาว่า กิจกรรมทางการเกษตรนั้น เข้าค่านิยามขององค์ประกอบ คือ เป็นทรัพยากรที่อยู่ในควบคุมของกิจการ

⁶ สมชาย สุภัทรกุล, คุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน : ประโยชน์และการประเมินคุณภาพ. วารสารบริหารธุรกิจ, ฉบับที่ 90 (เมษายน – มิถุนายน 2544)

ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต หากต้องการรับรู้กิจกรรมทางการเกษตรเป็นรายการสินทรัพย์ในงบดุล กิจการจะรับรู้ได้ก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจะเข้าสู่กิจการ และกิจกรรมทางการเกษตรนั้นมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ และไม่ควรรับรู้ในงบดุลหากไม่น่าเป็นไปได้ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นเกินรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายจ่ายนั้น

ในส่วนของการรับรู้รายได้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 เรื่องการรับรู้รายได้ มิได้กำหนดขอบเขตครอบคลุมถึงกิจกรรมทางการเกษตร จึงใช้การพิจารณาตามแม่บทการบัญชีเช่นเดียวกัน ว่าต้องเข้าค่านิยามของรายได้ คือ การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสเข้า หรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมนในส่วนของผู้ถือหุ้น และจะทำการรับรู้รายได้ในงบกำไรขาดทุน เมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตเพิ่มขึ้น อันเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน และกิจการสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การรับรู้รายได้จะเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้ส่วนที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หรือส่วนที่ลดลงของหนี้สินนั่นเอง

การรับรู้ค่าใช้จ่าย จากแม่บทการบัญชีนิยามของค่าใช้จ่ายคือ การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง ทั้งนี้ไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมนในส่วนของผู้ถือหุ้น และเมื่อจะทำการรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สามารถทำได้เมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตลดลง เนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และเมื่อกิจการสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ อีกนัยหนึ่งคือ การรับรู้ค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้ส่วนที่เพิ่มขึ้นของหนี้สินหรือส่วนที่ลดลงของสินทรัพย์

สำหรับการรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของกิจกรรมทางการเกษตร ก็ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขการรับรู้รายการในงบการเงิน คือมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจะเข้าหรือออกจากกิจการ และรายการดังกล่าวต้องมีราคาทุน หรือสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

การวัดมูลค่า

จากแม่บทการบัญชี การวัดมูลค่า คือการกำหนดจำนวนที่เป็นตัวเงิน เพื่อรับรู้เป็นองค์ประกอบในงบดุลและงบกำไรขาดทุน โดยสามารถเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดค่าได้ ดังนี้

ราคาทุนเดิม (Historical Cost) หมายถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งที่นำไปแลก ณ เวลาที่ได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้น และการบันทึกหนี้สินด้วยมูลค่าจากการก่อภาระผูกพัน ที่เกิดจากการดำเนินงานปกติของกิจการ

ราคาทุนปัจจุบัน (Current Cost) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์หรือหนี้สิน ด้วยเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด เพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์หรือใช้ในชำระภาระผูกพัน

มูลค่าที่ได้รับ (Realizable Value) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์หรือหนี้สิน ด้วยเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดในขณะนั้น หากกิจการขายสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้สิน

มูลค่าปัจจุบัน (Present Value) หมายถึง การแสดงมูลค่าสินทรัพย์ด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิซึ่งคาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการดำเนินงานปกติ และการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสุทธิที่คาดว่าจะต้องจ่ายในการชำระหนี้สินจากการดำเนินงาน

ธุรกิจการเกษตรส่วนใหญ่มักเลือกใช้ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าสินทรัพย์การเกษตร เนื่องจากมีความสะดวกในการวัดมูลค่า โดยใช้ร่วมกันเกณฑ์อื่นๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจการ

การนำเสนอข้อมูลในรายงานทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเกษตร จะจัดเป็นสินทรัพย์ประเภทใดนั้นต้องพิจารณาจากข้อกำหนดตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

กล่าวคือ สินทรัพย์จะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนเมื่อ สินทรัพย์นั้นเป็นเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งไม่มีข้อจำกัดในการใช้ กิจการมีวัตถุประสงค์หลักที่จะถือสินทรัพย์นั้นไว้เพื่อการค้าหรือถือไว้ในระยะสั้น และคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นภายใน 12 เดือนนับจากวันที่ในงบดุล และคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นภายในรอบระยะเวลาดำเนินงานปกติ หรือกิจการมีสินทรัพย์นั้นไว้เพื่อขายหรือเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ สินทรัพย์ใดที่ไม่เป็นตามข้อกำหนดข้างต้นให้จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

การแสดงผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน กิจการต้องแสดงผลการเพื่อให้งบการเงินแสดงผลการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามที่ควร ในส่วนของค่าใช้จ่าย ควรมีการจัดประเภทย่อยเพื่อแสดงให้เห็นส่วนประกอบต่างๆ ของผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถแสดงได้สองวิธี คือ การจำแนกค่าใช้จ่ายตามลักษณะ และการจำแนกค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ หรือวิธี “ต้นทุนขาย”

หมายเหตุประกอบงบการเงิน กิจการต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชีที่เลือกใช้ รวมทั้งเหตุการณ์ทางบัญชีที่สำคัญ โดยเปิดเผยข้อมูลตามที่มาตรฐานกำหนด และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงินแต่เป็นข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้งบการเงินแสดงโดยถูกต้องตามที่ควร

2.8.5 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเกษตรของสถาบัน วิชาชีพทางการบัญชี

สำหรับแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับธุรกิจการเกษตรนั้น สถาบันทางการบัญชีที่มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีการเกษตร ได้แก่ International Accounting Standard Board (IASB), American Institute of Certified Public Accountants (AICPA) และ The Canadian Institute of Chartered Accountants (CICA) ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีแตกต่างกัน สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 – 11 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีการเกษตร

สินทรัพย์ชีวภาพ	IASB	AICPA และ CICA
การรับรู้รายการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่สินทรัพย์นั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอนาคตแก่กิจการ 2. มูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดค่า ได้อย่างน่าเชื่อถือ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต 2. อยู่ภายใต้การควบคุมของกิจการ 3. เป็นผลของรายการที่เกิดขึ้นแล้ว
การวัดมูลค่า	มูลค่ายุติธรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายใช้ราคาทุนหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่าหรือราคาที่เคยคาดว่าจะได้รับสุทธิ 2. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิตใช้ราคาทุนในอดีต
การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป	<p>มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปรับรู้ในงบกำไรขาดทุนโดยแยกเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ 2. มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาของมูลค่ายุติธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงในงบกำไรขาดทุนเมื่อราคาตลาดต่ำกว่าราคาทุนหรือเมื่อแสดงมูลค่าด้วยราคาที่เคยคาดว่าจะได้รับสุทธิ 2. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิตรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงด้วยการตัดค่าเสื่อมราคาและเมื่อเกิดการด้อยค่าสินทรัพย์

ตารางที่ 2 – 11 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีการเกษตร (ต่อ)

สินทรัพย์ชีวภาพ	IASB	AICPA และ CICA
<p>การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน</p>	<p>งบดุล</p> <p>แสดงเป็นรายการสินทรัพย์ประเภทหนึ่งแยกต่างหาก</p> <p>งบกำไรขาดทุน</p> <p>1. มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ แสดงเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายแยกต่างหาก ในการคำนวณกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน</p> <p>2. มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากระดับราคา แสดงเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายแยกต่างหาก ในการคำนวณกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานตามปกติ</p> <p>หมายเหตุประกอบงบการเงิน</p> <p>1. หลักเกณฑ์และข้อพิจารณาในการได้มาซึ่งมูลค่ายุติธรรม</p> <p>2. การกระทบยอดมูลค่าต้นงวดและปลายงวด</p>	<p>งบดุล</p> <p>1. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายแสดงเป็นส่วนหนึ่งของสินค้าคงเหลือ</p> <p>2. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตาม AICPA แสดงรวมไว้ในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ตาม CICA แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน <p>งบกำไรขาดทุน</p> <p>1. มูลค่าที่เพิ่มขึ้น(ลดลง)ของสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อขายจากการแสดงมูลค่าด้วยราคาทุนหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่าหรือราคาที่คาดว่าจะได้รับสุทธิ</p> <p>2. การด้อยค่าของสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อผลผลิต</p> <p>หมายเหตุประกอบงบการเงิน</p> <p>1. นโยบายบัญชีเกี่ยวกับการแสดงมูลค่า</p> <p>2. วิธีการได้มาซึ่งราคาที่คาดว่าจะได้รับสุทธิ</p> <p>3. องค์ประกอบราคาทุน</p> <p>4. จำนวนเงินตามประเภทค่าเสื่อมสะสมอายุการให้ผลผลิตวิธีคำนวณค่าเสื่อมราคา</p>

ตารางที่ 2 – 11 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีการเกษตร (ต่อ)

ผลิตผล ทางการเกษตร	IASB	AICPA และ CICA
การรับรู้รายการ และการวัดมูลค่า	รับรู้รายการและวัดค่า ณ วันที่เก็บ เกี่ยวด้วยมูลค่ายุติธรรมและมูลค่านี้ ถือเป็นต้นทุนสำหรับการวัดค่าครั้ง ต่อไปด้วยราคาทุนหรือราคาตลาดที่ ต่ำกว่า	รับรู้รายการและวัดค่า ณ วันที่ เก็บเกี่ยวด้วยราคาทุนและทุกวัน ที่ในงบการเงินวัดค่าด้วยราคาทุน หรือราคาตลาดที่ต่ำกว่าหรือ ราคาที่เคยคาดว่าจะได้รับสุทธิ ถ้า หากเข้าเงื่อนไขที่กำหนด
การรับรู้มูลค่าที่ เปลี่ยนแปลงไป	รับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจาก ราคาตลาดต่ำกว่าราคาทุนในงบ กำไรขาดทุน	รับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่อง จากราคาตลาดต่ำกว่าราคาทุน ในงบกำไรขาดทุน และในกรณีที่ ตีราคาด้วยราคาที่เคยคาดว่าจะได้รับ สุทธิรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ในงบกำไรขาดทุน
การแสดงรายการ และการเปิดเผย ข้อมูลในงบการ เงิน	1.แสดงเป็นสินค้าคงเหลือแยกจาก สินค้าประเภทอื่น 2.เปิดเผยนโยบายบัญชีเกี่ยวกับการ แสดงมูลค่าและวิธีคำนวณราคา ทุน	1.แสดงเป็นสินค้าคงเหลือแยก ตามประเภท 2.เปิดเผยนโยบายการตีราคา และระบุวิธีที่ใช้ในการคำนวณ ราคาทุน 3.เปิดเผยราคาทุนรวมและราคา ตลาดรวมและระบุว่าราคาใด ใช้แสดงในงบการเงิน

ที่มา : วิชาญ วชิรลาภไพฑูรย์, กนกเนตร เปรมปรี และชวลิต พรหมมาตร.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.8.6 มูลค่ายุติธรรม (Fair Value)

มูลค่ายุติธรรม (Fair Value) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กัน ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระ ในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

แนวความคิดเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรม เริ่มขึ้นในปีคริสต์ศักราช 1997 โดย International Accounting Standard Broad (IASB) ที่ต้องการให้การจัดทำงบการเงินมีคุณภาพ เป็นที่เข้าใจ และเป็นหลักปฏิบัติทางการบัญชีที่เป็นสากล มีความโปร่งใส และสามารถเปรียบเทียบข้อมูลกันได้ จึงมีการพัฒนามาตรฐานสำหรับการรายงานผลงบการเงิน

โดยมีเหตุผลสำคัญ 2 ประการ⁷ ที่ทำให้การจัดทำงบการเงินควรใช้มูลค่ายุติธรรม

1. มูลค่ายุติธรรม ทำให้ข้อมูลของสินทรัพย์ และหนี้สิน มีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ มากกว่า วิธีราคาทุน

2. การวัดมูลค่าโดยใช้ วิธีมูลค่ายุติธรรม ร่วมกับวิธีราคาทุน โดยวัดมูลค่าสินทรัพย์ด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรม และวัดมูลค่าหนี้สินด้วยวิธีราคาทุน ไม่สามารถรับมือกับความซับซ้อนของวิถีทางการเงิน หรือกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงในปัจจุบัน

มูลค่ายุติธรรม มีความสำคัญ ในการช่วยให้ข้อมูลของสินทรัพย์และหนี้สิน สามารถเปรียบเทียบ กับ วิธีราคาทุนได้ เมื่อมูลค่ายุติธรรมสามารถสะท้อนสภาพตลาดในปัจจุบันได้ ทำให้สามารถเปรียบเทียบมูลค่าทางการเงินระหว่างช่วงเวลาที่แตกต่างกันได้ รวมทั้ง การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่ใช้มูลค่ายุติธรรม จะช่วยให้ผู้ลงทุน แน่ใจ และได้รับประโยชน์ จากการใช้งบการเงินอย่างแท้จริง

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรสำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดัดแปลงไม่ประดับ เป็นการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ของกิจการด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินทราบความสามารถในการดำเนินงานที่แท้จริงของกิจการ ว่าในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ กิจการสามารถบริหารจัดการเพื่อให้ได้ผลตอบแทนกลับสู่กิจการได้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุง และพัฒนา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทั้งผู้ใช้งบการเงินและกิจการ

⁷ Fair Value Accounting, www.public.iastate.edu/~chrisz/Academic%20Projects/acct598/Temporary/fair.ppt

2.8.7 แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ เรื่อง การบัญชีการเกษตร^๘ โดยมีสาระสำคัญตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น โดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 41 เรื่อง “การเกษตร” (IAS No.41 “Agriculture”) วัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติทางการบัญชี การนำเสนองบการเงิน และการเปิดเผยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร โดยมีขอบเขตให้ถือปฏิบัติกับการบันทึกบัญชี ของรายการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่

1. สินทรัพย์ชีวภาพ
2. ผลผลิตทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว
3. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

โดยมีแนวทางปฏิบัติในกรณีต่างๆ ดังนี้

1. การรับรู้รายได้และวัดมูลค่า

สินทรัพย์ชีวภาพต้องวัดมูลค่าเมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก และ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ยกเว้นกรณี ที่การวัดมูลค่ายุติธรรมไม่สามารถทำได้ที่น่าเชื่อถือ สินทรัพย์ชีวภาพต้องวัดมูลค่าด้วย ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และขาดทุนจากการด้อยค่า

ผลผลิตทางการเกษตรที่เกิดจากสินทรัพย์ชีวภาพ วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ จุดเก็บเกี่ยวหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย

ซึ่งมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ ตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ได้แก่

- 1) ราคาตลาดซื้อขายคล่อง
- 2) ราคาของธุรกรรมล่าสุดที่เกิดขึ้นในตลาด
- 3) ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน
- 4) ราคาเทียบเคียง
- 5) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (ประมาณการกระแสเงินสดคิดลด)

^๘ ภาคผนวก, หน้า 161

2. รายการกำไรและรายการขาดทุน

รายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับรู้สินทรัพย์ชีวภาพครั้งแรก และจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ รวมถึงรายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับรู้ผลผลิตทางการเกษตรครั้งแรก ต้องบันทึกเป็นกำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด

3. การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูล

กิจการต้องนำเสนอและเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีการเกษตร โดยต้องมีรายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไป
- 2) การไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ
- 3) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จะช่วยให้การสะท้อนสภาพความเป็นจริงของกิจการ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบว่า กิจการมีมูลค่าที่แท้จริงเท่าไร การดำเนินงานในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีส่งผลให้กิจการมีมูลค่าเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในการตัดสินใจร่วมลงทุน หรือทำธุรกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ผู้บริหารในการวางแผนการดำเนินกิจการในอนาคต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทยนี้ ใช้วิธีการวิจัย 2 แบบ โดยแบ่งตาม ลักษณะการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. การวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory research) ทำการศึกษา และเก็บข้อมูลจาก ประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการวิจัย โดยใช้วิธีเก็บข้อมูล 2 วิธี ได้แก่

1.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth interviews) นักบัญชีจากบริษัทผู้ ประกอบธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ 3 แห่ง ทำให้ผู้ทำวิทยานิพนธ์ได้ทราบข้อมูลทั่วไปของธุรกิจไม้ ดอกไม้ประดับ แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน และความคิดเห็นที่มีต่อร่างมาตรฐาน การบัญชีการเกษตร ซึ่งข้อมูลที่ได้ นำมาใช้ในการสร้าง และพัฒนาแบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บข้อมูล จากประชากรทั้งหมด

1.2 การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Mail survey) ใช้การส่งแบบสอบถาม ไปยังกลุ่มตัวอย่าง คือผู้ประกอบการธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย ซึ่งมีจำนวน 63 แห่ง ตาม รายชื่อจากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ได้แบบสอบถามตอบกลับไม่น้อยกว่า 30 แห่ง กรณีแบบสอบถามตอบกลับมีจำนวนน้อย จะติดตามทวงถาม หรือส่งแบบสอบถามซ้ำ จน กว่าจะได้แบบสอบถามตามจำนวนที่ต้องการ ซึ่งรายละเอียดในแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน และ แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีเรื่องการบัญชีการเกษตร รวมทั้งความคิดเห็นที่มีต่อ การใช้ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

2. การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ใช้บรรยายและสรุปผลข้อมูลที่ได้ ทั้ง จากการศึกษาเอกสาร และการส่งแบบสอบถาม ได้แก่ ลักษณะทั่วไปของธุรกิจ แนวทางปฏิบัติ ทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ผลกระทบที่ อาจเกิดขึ้นกับรายการทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงของรายงานทางการเงิน และมูลค่ารายงาน ทางการเงิน ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประยุกต์ ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

สำหรับข้อมูลที่ได้รับจะใช้ทั้งสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในการอธิบาย วิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปความเข้าใจ และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ สถิติขั้นพื้นฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อให้ผลสรุปที่ได้เกิดความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

3.1 แหล่งข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ได้ใช้วิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วน และมีประโยชน์มากที่สุด ดังนี้

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บข้อมูล จากแหล่งข้อมูล 3 แหล่ง ได้แก่

1. การสัมภาษณ์ผู้แปลมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS No.41 “Agriculture”) ให้เป็น ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สมบูรณ์ถึงความ เป็นมา เนื้อหา และวัตถุประสงค์ ของร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร อย่างถูกต้อง ชัดเจน

2. การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ บริษัทผู้ผลิตและส่งออกไม้ดอก 2 แห่ง และบริษัทผู้ผลิตและส่งออกไม้ประดับ 1 แห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นมาใช้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ นำไปสู่การพัฒนาแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

3. การส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน 60 แห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมทั้งกลุ่มประชากร และเพียงพอต่อการวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัย

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ศึกษาจาก บทความ,หนังสือ และวารสาร รวมทั้ง เอกสารเผยแพร่ทางการเกษตรจากหน่วยงานและ web site ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบแนวทางปฏิบัติและแนวคิด ที่เกี่ยวกับการบัญชีการเกษตรและร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร อีกทั้งได้ศึกษาลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจการเกษตร เพื่อให้ทราบขั้นตอนการผลิตไม้ดอกไม้ประดับที่มีความสำคัญในทางเศรษฐกิจ ตั้งแต่การเพาะเลี้ยง การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว ตลอดจนการส่งออก และตลาดที่สำคัญ

เนื่องจากไม้ดอกไม้ประดับมีขั้นตอนการผลิต จนกระทั่งเก็บเกี่ยวแตกต่างกันตามแต่ละชนิด การศึกษาลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ สามารถช่วยในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจและร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร เพราะหากธุรกิจผลิต

ไม้ดอกไม้ประดับต่างชนิดกัน การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรจะแตกต่างกันด้วย ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของไม้ดอกไม้ประดับแต่ละชนิด

3.1.3 ประชากร (Population) ผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทยมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น จึงได้รวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทยที่มีการก่อตั้งเป็นนิติบุคคลจำนวน 63 แห่ง โดยคัดลอกรายชื่อจากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ และสมาคมผู้ส่งออกกล้วยไม้แห่งประเทศไทย

3.1.4 กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) จากจำนวนนิติบุคคลผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งมีเพียง 63 แห่ง จึงใช้จำนวนทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมทั้งธุรกิจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ และสรุปผล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้ได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลจากประชากร โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth interviews) และ การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Mail survey) ซึ่งผู้ทำวิทยานิพนธ์ได้สร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นเองโดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัย จากนั้นจึงใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาช่วยปรับสร้างแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รูปแบบของแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามที่แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ จำนวน 8 ข้อ
2. แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน จำนวน 19 ข้อ
3. ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จำนวน 14 ข้อ

รูปแบบของแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามที่แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ
2. ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ จำนวน 8 ข้อ
3. แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน จำนวน 11 ข้อ
4. ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จำนวน 12 ข้อ

ลักษณะคำถาม แบ่งเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1. คำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว
2. คำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบได้หลายข้อ
3. คำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และ น้อยที่สุด
4. คำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทำวิทยานิพนธ์นี้เป็นการเก็บข้อมูลเพียงช่วงเวลาเดียว (Cross – sectional approach) โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่ 2 มิถุนายน – 25 กรกฎาคม 2546 รวมระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้ทำวิทยานิพนธ์ได้ส่งแบบสอบถาม พร้อมทั้งแนบสรุปร่างมาตรฐานการบัญชี เรื่องการบัญชีการเกษตร ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 63 แห่ง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม เริ่มจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth interviews) ผู้ประกอบธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ 3 แห่ง ในเดือนธันวาคม 2545 และศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ พร้อมทั้งพัฒนาแบบสอบถามเรื่อยมาจนถึงเดือนพฤษภาคม 2546 จึงได้เสนอแบบสอบถาม แก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ 2 แห่งเพื่อทดสอบความเข้าใจของผู้ตอบที่มีต่อแบบสอบถาม และแก้ไขในส่วนที่เกิดข้อผิดพลาดให้ถูกต้อง ก่อนส่งแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง

2. การส่งแบบสอบถาม เริ่มจากการส่งแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 63 ฉบับ ไปยังกลุ่มตัวอย่าง เมื่อ 2 มิถุนายน 2546 โดยระยะเวลาตอบกลับแบบสอบถามถึง 20 มิถุนายน 2546 จากนั้น ใช้วิธีโทรศัพท์ติดตามแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามอีกครั้งจำนวน 27 ฉบับ เมื่อ 26 มิถุนายน 2546 โดยระยะเวลาตอบกลับแบบสอบถามถึง 10 กรกฎาคม 2546

3. การตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง เมื่อได้รับแบบสอบถามตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงทำการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง ว่าคำตอบเป็นไปวัตถุประสงค์ของคำถามหรือไม่ หากมีส่วนใดเกิดความผิดพลาด หรือไม่ตอบ จะใช้การโทรศัพท์ถึงผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อชี้แจงในส่วนที่เกิดความผิดพลาดให้เกิดความกระจ่าง และขอข้อมูลในส่วนที่ขาดหาย ให้ได้ข้อมูลครบถ้วนมากที่สุด

4. การปิดรับแบบสอบถาม จากระยะเวลาตอบกลับแบบสอบถามครั้งที่ 2 ที่ระบุไว้ถึง 10 กรกฎาคม 2546 ผู้ทำวิทยานิพนธ์ใช้เวลาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และรอแบบสอบถามตอบกลับ จนถึง 31 กรกฎาคม 2546 จึงปิดรับแบบสอบถาม และเริ่มดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับในแต่ละส่วนจึงมีความแตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ เนื่องจากวิทยานิพนธ์นี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ดังนั้นสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงมีเพียง 2 ส่วน ได้แก่

1. สถิติขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1.1 การวัดระดับความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ซึ่งตอบโดยผู้ทำบัญชีของธุรกิจ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

ระดับ 4 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงมาก

ระดับ 3 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงปานกลาง

ระดับ 2 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงน้อย

ระดับ 1 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงน้อยที่สุด

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean)

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองประชากรแบบจับคู่ (t – Test paired) ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.05 เป็นการทดสอบความแตกต่างในด้านความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงของการรับรู้ และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ระหว่างแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน และแนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรโดยใช้สมมติฐานทางสถิติ 3 ส่วน แยกตามกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร ดังนี้

สมมติฐาน ณ การรับรู้ครั้งแรก

สมมติฐานข้อที่ 1

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 2

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 3

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 4

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 5

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐาน ณ ทุกวันที่ในงบดุล

สมมติฐานข้อที่ 6

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐาน ณ จุดเก็บเกี่ยว

สมมติฐานข้อที่ 11

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 12

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 13

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 14

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 15

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

การแยกทดสอบสมมติฐาน แต่ละราคาของมูลค่ายุติธรรม ในแต่ละกิจกรรมการเกษตร เนื่องจากต้องการหาราคาที่สามารถสะท้อนมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพได้ถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด จากความเห็นของนักบัญชี ในธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งมูลค่าดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงของงบการเงิน ของธุรกิจ

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปความเข้าใจ จากแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูล ซึ่งคำถามบางข้อมีเว้นว่างให้ผู้ตอบแบบสอบถามเติมข้อมูล ระบุรายละเอียด หรือเหตุผลของธุรกิจ และมีส่วนที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ข้อมูลเหล่านี้จึงมีความแตกต่างกันในรายละเอียดไม่สามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ได้ จึงเลือกใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปผลข้อมูลให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

2. เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง บำรุงรักษา มีทั้งบริษัทที่บันทึกบัญชี ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นบางรายการ เป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด และบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์

2.1) จ่ายค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์	XX	
	ค่าแรงงาน	XX	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *	XX	
	เครดิต เงินสด / เจ้าหนี้		XX

2.2) เบิกใช้วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป	XX	
	เครดิต วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์		XX

3. เมื่อเก็บเกี่ยว และขายผลผลิต ดอกไม้ จะไม่มีการแยกบันทึกบัญชี เป็นเมื่อเก็บเกี่ยว และเมื่อขาย เพราะตามลักษณะผลผลิตเป็นแบบที่เก็บเกี่ยวและขายในขั้นตอนเดียวกัน

3.1) เมื่อเก็บเกี่ยว และขายไม้ดอก

เดบิต	เงินสด / ธนาคาร / ลูกหนี้	XX	
	เครดิต ขาย		XX

4. ณ วันสิ้นงวดบัญชี คิดค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม้ดอกหรือ ต้นไม้ดอก และปิดบัญชีค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยงต่างๆ เข้าเป็นต้นทุนขาย และต้นทุนของไม้ดอกส่วนที่ยังไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

4.1) กรณีกิจการมีนโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม้ดอกหรือ ต้นไม้ดอกของกิจการ

เดบิต	ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก	XX	
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสมต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก		XX

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

4.2) ปิดบัญชี ค่าใช้จ่าย เข้าเป็นต้นทุนไม้ดอก

เดบิต	ต้นไม้ดอก / ต้นพันธุ์ไม้ดอก	xx
	ต้นทุนขาย	xx
เครดิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป	xx
	ค่าแรงงาน	xx
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *	xx
	ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก	xx

5. เมื่อต้นพันธุ์ไม้ดอก หมดอายุการขยายพันธุ์ หรือต้นไม้ดอก หมดอายุการให้ดอก การบันทึกบัญชีจะขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัท ว่าต้นไม้มักกล่าวจะทำการขายทอดตลาดหรือทำลายทิ้ง หากต้นพันธุ์ไม้ดอก หรือ ต้นไม้ดอก นั้นมีการคิดค่าเสื่อมราคา ก็จำเป็นต้องคิดค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม้ดอก หรือ ต้นไม้ดอก จากวันต้นงวดจนกระทั่งวันขาย และตัดบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมของต้นพันธุ์ไม้ดอก หรือ ต้นไม้ดอก ออกไปพร้อมกับการจำหน่ายบัญชีนั้น

5.1) บันทึกค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ / ไม้ดอก จนถึงวันที่ขาย

เดบิต	ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก	xx
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก	xx

5.2) กรณีขายทอดตลาด ต้นพันธุ์ไม้ดอกที่หมดอายุการขยายพันธุ์ หรือ ต้นไม้ดอกที่หมดอายุการให้ดอก

เดบิต	เงินสด	xx
	ค่าเสื่อมราคาสะสม ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก	xx
	เครดิต วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป	xx
	ค่าแรงงาน	xx
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *	xx
	ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก	xx
	ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ดอก	xx
	กำไร ขาดทุน จากการจำหน่ายต้นไม้มหมดอายุการขยายพันธุ์ / ให้ดอก	xx

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

5.3) กรณีทำลายทิ้ง ต้นพันธุ์ไม้ดอก ที่หมดอายุการขยายพันธุ์

เดบิต	ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม้ดอก / ไม้ดอก	xx	
	เครดิต	ค่าเสื่อมราคาสะสม ต้นพันธุ์ไม้ดอก / ไม้ดอก	xx
เดบิต	ค่าเสื่อมราคาสะสมต้นพันธุ์ไม้ดอก / ไม้ดอก	xx	
	กำไร	ขาดทุน จากการจำหน่ายต้นไม้หมดอายุการขยายพันธุ์ / ให้ดอก	xx
	เครดิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป	xx
		ค่าแรงงาน	xx
		ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *	xx
		ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม้ดอก / ไม้ดอก	xx
		ต้นพันธุ์ไม้ดอก / ต้นไม้ดอก	xx

4.1.2 การบันทึกบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม้ประดับ มีรายละเอียดดังนี้

1. เมื่อได้ไม้ประดับ เข้ามาในกิจการเพื่อใช้เป็นต้นพันธุ์ หรือเพาะเลี้ยงต่อเพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิต

1.1) ซื้อต้นพันธุ์ไม้ประดับ หรือ ต้นไม้ประดับ

เดบิต	ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ประดับ	xx	
	เครดิต	เงินสด / เจ้าหนี้	xx

1.2) ได้ต้นพันธุ์ไม้ประดับ หรือ ต้นอ่อนไม้ประดับ จากการเพาะเลี้ยง ขยายพันธุ์ ภายในกิจการ (ประมาณมูลค่าโดยเทียบกับราคาซื้อจากแหล่งภายนอก)

เดบิต	ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ประดับ	xx	
	เครดิต	กำไร จากการเพาะเลี้ยง ขยายพันธุ์	xx

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

2. เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง บำรุงรักษา บริษัทส่วนใหญ่จะบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ยกเว้น บางรายการบัญชีเป็นสินทรัพย์รอการตัดบัญชีเมื่อมีการเบิกใช้จริง

2.1) จ่ายค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์	XX	
	ค่าแรงงาน	XX	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *	XX	
	เครดิต เงินสด / เจ้าหนี้		XX

2.2) เบิกใช้วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป	XX	
	เครดิต วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์		XX

3. เมื่อขายผลผลิต ไม่ประดับ จะไม่มีการแยกบันทึกบัญชี เป็นเมื่อเก็บเกี่ยว และเมื่อขาย เพราะตามลักษณะผลผลิตเป็นแบบที่เก็บเกี่ยวและขายในขั้นตอนเดียวกัน

3.1) เมื่อขายไม่ประดับ

เดบิต	เงินสด / ธนาคาร / ลูกหนี้	XX	
	เครดิต ขาย		XX
เดบิต	ต้นทุนขาย	XX	
	เครดิต วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป		XX
	ค่าแรงงาน		XX
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *		XX
	ต้นทุนไม่ประดับ		XX

4. ณ วันสิ้นงวดบัญชี หากกิจการมีนโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาต้นทุนที่ไม่ประดับ จะต้องบันทึกค่าเสื่อมพันธุ์ก่อน แล้วจึงค่อยบันทึกบัญชีรายการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเลี้ยง เข้าบัญชีต้นทุนขาย และต้นทุนไม่ประดับส่วนที่ยังไม่ได้ขาย

4.1) สำหรับกิจการที่มีต้นทุนที่ไม่ประดับ จะต้องคิดค่าเสื่อมราคาต้นทุนที่ไม่ประดับนั้น

เดบิต	ค่าเสื่อมราคาต้นทุนที่ไม่ประดับ	XX	
-------	---------------------------------	----	--

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสมต้นพันธุ์ไม่ประดับ xx

4.2) การบันทึกบัญชีต้นทุนขาย จะต้องตัดรายการต้นไม่ประดับที่จำหน่ายออกไปแล้วรวมทั้งปิดบัญชี ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เข้าบัญชีต้นทุนขาย

เดบิต	ต้นพันธุ์ / ต้นไม่ประดับ	xx
	ต้นทุนขาย	xx

เครดิต ค่าแรงงาน xx

วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป xx

ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม่ประดับ xx

ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง * xx

ต้นไม่ประดับ (ส่วนที่ขาย) xx

5. เมื่อต้นพันธุ์ไม่ประดับ หมดอายุการให้ลูกพันธุ์ การบันทึกบัญชีจะขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัท ว่าต้นไม่ดังกล่าวจะทำการขายทอดตลาด หรือทำลายทิ้ง

5.1) บันทึกค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม่ประดับ จนถึงวันที่ขาย

เดบิต	ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม่ประดับ	xx
-------	---------------------------------	----

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสมต้นพันธุ์ไม่ประดับ xx

5.2) กรณีขายทอดตลาด ต้นพันธุ์ไม่ประดับที่หมดอายุการขยายพันธุ์

เดบิต	เงินสด	xx
-------	--------	----

	ค่าเสื่อมราคาสะสมต้นพันธุ์ไม่ประดับ	xx
--	-------------------------------------	----

เครดิต วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป xx

ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง * xx

ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม่ประดับ xx

ต้นพันธุ์ไม่ประดับ xx

กำไร ขาดทุน จากการจำหน่ายต้นไม่หมดอายุ
การขยายพันธุ์ xx

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

5.3) กรณีทำลายทิ้ง ต้นพันธุ์ไม้ประดับที่หมดอายุการขยายพันธุ์

เดบิต	ค่าเสื่อมราคาสะสมต้นพันธุ์ไม้ประดับ	xx	
	กำไร ขาดทุน จากการจำหน่ายต้นไม้หมดอายุการขยายพันธุ์	xx	
	เครดิต		
	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป		xx
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *		xx
	ค่าเสื่อมราคาต้นพันธุ์ไม้ประดับ		xx
	ต้นพันธุ์ไม้ประดับ		xx

จากการบันทึกบัญชีข้างต้นเป็นการบันทึกบัญชีวิธีเมื่อสิ้นงวด (Periodic) แต่กิจการบางแห่งอาจบันทึกบัญชีโดยวิธีแบบต่อเนื่อง (Perpetual) ก็สามารถทำได้ ขึ้นอยู่กับนโยบายการบัญชีของแต่ละกิจการ สำหรับธุรกิจการเกษตรที่พบในปัจจุบัน ยังมีกิจการบางแห่งที่ใช้การบันทึกความทรงจำ ต้นพันธุ์ หรือต้นไม้ออกไม้ประดับ และยึดหลักเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) บันทึกบัญชีเฉพาะรายการที่เป็นเงินสดรับและเงินสดจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละงวดบัญชีเท่านั้น

4.2 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชี ตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อ กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชี การนำเสนองบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร โดยกำหนดให้สินทรัพย์ชีวภาพ ต้องรับรู้และวัดมูลค่าด้วย ราคายุติธรรม ยกเว้น กรณีที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ จึงใช้ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรจะเป็นไปในลักษณะเช่นใดนั้น ขึ้นอยู่กับธุรกิจการเกษตรแต่ละประเภทว่า สินทรัพย์ชีวภาพมีลักษณะอย่างไร และมีข้อมูลที่จำเป็นในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรเพียงพอ และน่าเชื่อถือหรือไม่ เช่น ข้อมูลด้านราคา ข้อมูลการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ชีวภาพ เป็นต้น

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ แนวทางปฏิบัติทางการบัญชี ตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเริ่มจากการบันทึกบัญชี ซึ่งสามารถแยกตามลักษณะของสินทรัพย์ชีวภาพ ได้ดังนี้

1. ธุรกิจการเกษตรไม้ดอก จำหน่ายดอกไม้ ซึ่งเป็นผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจากสินทรัพย์ชีวภาพ
2. ธุรกิจการเกษตรไม้ประดับ จำหน่ายต้นไม้ ซึ่งเป็นสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ

โดยการบันทึกบัญชีดังต่อไปนี้เป็นการบันทึกบัญชี ตามการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร โดยวิธีเมื่อสิ้นงวด (Periodic) ซึ่งร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มิได้กำหนดให้บันทึกบัญชีโดยวิธีใด กิจการบางแห่งอาจบันทึกบัญชีโดยวิธีแบบต่อเนื่อง (Perpetual) ก็ สามารถทำได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และนโยบายการบัญชีของแต่ละกิจการ

4.2.1 การบันทึกบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม้ตัดดอก มีรายละเอียดดังนี้

1. การบันทึกบัญชีเมื่อซื้อต้นไม้ออก หรือต้นพันธุ์ไม้ออก เข้ามาในกิจการ หรือการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์เองภายในกิจการ มีการบันทึกบัญชีแตกต่างกัน

1.1) ซื้อต้นพันธุ์ไม้ออก หรือ ซื้อต้นไม้ออก

เดบิต	ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ออก	xx	
	เครดิต เงินสด / เจ้าหนี้		xx

1.2) ได้ต้นพันธุ์ไม้ออก หรือ ต้นอ่อนไม้ออก จากการเพาะเลี้ยง ขยายพันธุ์ ภายในกิจการ

เดบิต	ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ออก	xx	
	เครดิต กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		xx

2. การคิดค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง บำรุงรักษา ไม้ดอก

2.1) จ่ายค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์	xx	
	ค่าแรงงาน	xx	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *	xx	
	เครดิต เงินสด / เจ้าหนี้		xx

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

2.2) เบิกใช้วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป	xx	
	เครดิต วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์		xx

3. ณ จุดเก็บเกี่ยว และขายผลผลิตไม้ตัดดอก กิจการต้องบันทึก ผลผลิต ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่ายุติธรรม แล้วจึงบันทึกการขาย

3.1) การบันทึกมูลค่าผลผลิตไม้ตัดดอก ณ จุดเก็บเกี่ยว

เดบิต	ไม้ดอกเก็บเกี่ยว	xx	
	เครดิต กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		xx

3.2) การบันทึกการขายไม้ดอกที่เก็บเกี่ยวแล้ว

เดบิต	เงินสด / ธนาคาร / ลูกหนี้	xx	
	เครดิต ขาย		xx

4. สำหรับการบันทึกบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี จะมีการบันทึกต้นทุนขาย ของผลผลิตที่เก็บเกี่ยวในระหว่างงวด รวมทั้งบันทึกรับรู้มูลค่า ณ วันสิ้นงวด ของต้นไม้ออก และต้นพันธุ์ไม้ออก ด้วยมูลค่ายุติธรรม

4.1) การบันทึกต้นทุนขาย ของผลผลิตที่เก็บเกี่ยวในระหว่างงวด

เดบิต	ต้นทุนขาย	xx	
	เครดิต ไม้ดอกเก็บเกี่ยว		xx

4.2) การบันทึกมูลค่า ณ วันสิ้นงวด ของต้นไม้ออก

เดบิต	ต้นไม้ออก (ปลายงวด)	xx	
	เครดิต ต้นไม้ออก ได้มา		xx
	ต้นไม้ออก (ต้นงวด)		xx
	กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		xx

4.3) การบันทึกมูลค่า ณ วันสิ้นงวด ของต้นพันธุ์ไม้ออก

เดบิต	ต้นพันธุ์ไม้ออก (ปลายงวด)	xx	
	เครดิต ต้นพันธุ์ไม้ออก ได้มา		xx
	ต้นพันธุ์ไม้ออก (ต้นงวด)		xx
	กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		xx

5. เมื่อไม้ตัดดอกสิ้นอายุการให้ดอก หรือต้นพันธุ์หมดอายุการขยายพันธุ์ การบันทึกบัญชีขึ้นอยู่กับนโยบายของกิจการว่าจะขายต้นไม้ออกนั้น หรือทำลายทิ้ง

5.1) กิจการมีนโยบาย ขายต้นพันธุ์ / ต้นไม้ออก ที่หมดอายุการขยายพันธุ์ / ให้ผลผลิต

เดบิต	เงินสด		XX
	กำไร ขาดทุน จากการขายต้นพันธุ์ / ต้นไม้ออก		
	หมดอายุการเก็บเกี่ยว		XX
	เครดิต ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ออก		XX
	ค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวข้อง *		XX

5.2) กิจการมีนโยบาย ทำลายทิ้งต้นไม้ออก ที่หมดอายุการขยายพันธุ์ / ให้ผลผลิต

เดบิต	กำไร ขาดทุน จากการขายต้นพันธุ์ / ต้นไม้ออก		
	หมดอายุการเก็บเกี่ยว		XX
	เครดิต ต้นพันธุ์ / ต้นไม้ออก		XX
	ค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวข้อง *		XX

4.2.2 การบันทึกบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม่ประดับ มีรายละเอียดดังนี้

1. การบันทึกบัญชีเมื่อซื้อต้นไม่ประดับ หรือต้นพันธุ์ไม่ประดับ เข้ามาในกิจการ หรือการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์เองภายในกิจการ มีการบันทึกบัญชีแตกต่างกัน

1.1) ซื้อต้นพันธุ์ / ต้นไม่ประดับ

เดบิต	ต้นพันธุ์ / ต้นไม่ประดับ ได้มา		XX
	เครดิต เงินสด / เจ้าหนี้		XX

1.2) ได้ต้นพันธุ์ / ต้นไม่ประดับ จากการเพาะเลี้ยง ขยายพันธุ์ ภายในกิจการ

เดบิต	ต้นพันธุ์ / ต้นไม่ประดับ ได้มา		XX
	เครดิต กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		XX

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

2. การคิดค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง บำรุงรักษา ไม้ประดับ

2.1) จ่ายค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์	xx	
	ค่าแรงงาน	xx	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง *	xx	
	เครดิต เงินสด / เจ้าหนี้		xx

2.2) ตัดบัญชีรายการวัสดุสิ้นเปลือง ที่ใช้ในการเพาะเลี้ยง เป็นค่าใช้จ่าย เมื่อมีการเบิกใช้ วัสดุสิ้นเปลืองนั้น

เดบิต	วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์ ใช้ไป	xx	
	เครดิต วัสดุ ปุ๋ย และเคมีภัณฑ์		xx

3. เมื่อทำการขายไม้ประดับ ต้องบันทึกมูลค่าของไม้ประดับ ณ จุดขาย โดย บันทึกเฉพาะมูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้น ก่อนทำบันทึกการขาย

3.1) บันทึกมูลค่าที่เพิ่มขึ้น ของไม้ประดับ ณ จุดขาย (เฉพาะส่วนที่ขาย)

เดบิต	ไม้ประดับ	xx	
	เครดิต กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		xx

3.2) บันทึกการขายไม้ประดับ

เดบิต	เงินสด / ธนาคาร / ลูกหนี้	xx	
	เครดิต ขาย		xx

4. ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี จะบันทึกต้นทุนขาย ของไม้ประดับที่ขายในรอบ บัญชีนั้น และบันทึกรับรู้มูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพ ของไม้ประดับคงเหลือ

4.1) การบันทึกต้นทุนขาย ของไม้ประดับที่ขายในรอบระยะเวลาบัญชี

เดบิต	ต้นทุนขาย	xx	
	เครดิต ไม้ประดับ (เฉพาะส่วนที่ขาย)		xx

4.2) บันทึกรับรู้มูลค่าที่เพิ่มขึ้น ของไม้ประดับส่วนที่เหลือ ณ วันสิ้นงวด

เดบิต	ไม้ประดับ (ปลายงวด)	xx	
	เครดิต ไม้ประดับ ได้มา		xx
	เครดิต ไม้ประดับ (ต้นงวด)		xx
	กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		xx

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

4.3) วันที่รับรู้มูลค่าของต้นพันธุ์ไม้ประดับ ณ วันสิ้นงวด

เดบิต	ต้นพันธุ์ไม้ประดับ (ปลายงวด)	xx	
	เครดิต ต้นพันธุ์ไม้ประดับ ได้มา		xx
	ต้นพันธุ์ไม้ประดับ (ต้นงวด)		xx
	กำไร ขาดทุน จากการวัดมูลค่ายุติธรรม		xx

5. เมื่อต้นพันธุ์ไม้ประดับหมดอายุการขยายพันธุ์ การบันทึกบัญชีขึ้นอยู่กับนโยบายของกิจการว่าจะขายต้นพันธุ์ไม้ประดับนั้น หรือทำลายทิ้ง

5.1) กิจการมีนโยบาย ขายต้นพันธุ์ไม้ประดับ ที่หมดอายุการขยายพันธุ์

เดบิต	เงินสด	xx	
	กำไร ขาดทุน จากการขายต้นพันธุ์ไม้ดอกหมดอายุการขยายพันธุ์		xx
	เครดิต ต้นพันธุ์ไม้ประดับ		xx
	ค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวข้อง *		xx

5.2) กิจการมีนโยบาย ทำลายทิ้งต้นพันธุ์ไม้ประดับที่หมดอายุการขยายพันธุ์

เดบิต	กำไร ขาดทุน จากการขายต้นพันธุ์ไม้ดอกหมดอายุการขยายพันธุ์		xx
	เครดิต ต้นพันธุ์ไม้ประดับ		xx
	ค่าใช้จ่าย ที่เกี่ยวข้อง *		xx

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการเพาะเลี้ยง เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

รูปที่ 4 – 1 สรุปความสัมพันธ์ของการบันทึกบัญชีตามแนวทางปฏิบัติ
ทางการบัญชีในปัจจุบัน วิธีบันทึกบัญชีเมื่อสิ้นงวด (Periodic)

ค่าแรงงาน				ไม่ดอก / ไม่ประดับ			
ค่าแรงค้ำจ่าย	XX	ไม่ดอก / ไม่ประดับ	XX	ยกมา	XX	ต้นทุนขาย	XX
เงินสด	XX	ต้นทุนขาย	XX	ซื้อ	XX	ยกไป	XX
		ค่าแรงงานทางอ้อม	XX	วัสดุ บัญ เคมีภัณฑ์ที่ใช้ไป	XX		
	XX			ค่าแรงงาน	XX		
				ค่าใช้จ่ายเฉพาะเฉลี่ยที่เกี่ยวข้อง	XX		
					XX		XX
วัสดุ บัญ เคมีภัณฑ์							
ยกมา	XX	วัสดุ บัญ เคมีภัณฑ์ที่ใช้ไป		ต้นทุนขาย			
ซื้อ	XX	(ไม่ดอก ไม่ประดับ / ต้นทุนขาย)	XX	วัสดุ บัญ เคมีภัณฑ์ที่ใช้ไป	XX	ขาย	XX
		ยกไป	XX	ค่าแรงงาน	XX		
	XX		XX	ค่าใช้จ่ายเฉพาะเฉลี่ยที่เกี่ยวข้อง	XX		
					XX		XX
ค่าใช้จ่ายเฉพาะเฉลี่ยที่เกี่ยวข้อง							
ค่าแรงงานทางอ้อม	XX	ไม่ดอก / ไม่ประดับ	XX				
ค่าใช้จ่ายอื่น	XX	ต้นทุนขาย	XX				
	XX		XX				

รูปที่ 4 – 2 สรุปความสัมพันธ์ของการบันทึกบัญชีตามแนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชี การเกษตร ตามวิธีการบันทึกบัญชีเมื่อสิ้นงวด (Periodic)

สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอก / ไม้ประดับ			
ต้นงวด	XX	ขาย (ต้นไม้ดอก / ไม้ประดับ)	XX
ซื้อ	XX	ปลายงวด	XX
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสุทธิสุทธิหัก			
ประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย	XX		
	XX		XX
ผลิตผลทางการเกษตร – ดอกไม้ / ไม้ประดับ			
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสุทธิสุทธิหัก			
ประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย	XX	ต้นทุนขาย	XX
	XX		XX
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสุทธิสุทธิหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย			
กำไรขาดทุน	XX	ผลิตผลทางการเกษตร – ดอกไม้ / ไม้ประดับ	XX
		สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอก / ไม้ประดับ	XX
	XX		XX
ขาย			
กำไรขาดทุน	XX	เงินสด / ธนาคาร / ลูกหนี้	XX
	XX		XX
กำไรขาดทุน			
ต้นทุนขาย	XX	ขาย	XX
วัสดุ ปุ๋ย เคมีภัณฑ์ที่ใช้ไป	XX	กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสุทธิสุทธิหัก	
ค่าแรงงาน	XX	ประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย	XX
ค่าใช้จ่ายเฉพาะเลี้ยงที่เกี่ยวข้อง	XX		
	XX		XX

รูปที่ 4 – 2 สรุปความสัมพันธ์ของการบันทึกบัญชีตามแนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชี
การเกษตร ตามวิธีการบันทึกบัญชีเมื่อสิ้นงวด (Periodic) (ต่อ)

ต้นทุนขาย			
ผลผลิตทางการเกษตร – ดอกไม้ / ไม้ประดับ	XX	กำไรขาดทุน	XX
	XX		XX
วัสดุ ปุ๋ย เคมีภัณฑ์ที่ใช้ไป			
วัสดุ ปุ๋ย เคมีภัณฑ์	XX	กำไรขาดทุน	XX
	XX		XX
ค่าแรงงาน			
เงินสด / ค่าแรงค้ำจ่าย	XX	กำไรขาดทุน	XX
	XX		XX
ค่าใช้จ่ายเพาะเลี้ยงที่เกี่ยวข้อง			
เงินสด / ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย	XX	กำไรขาดทุน	XX
	XX		XX

4.3 การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับงบการเงินของธุรกิจการเกษตร ไม้ดอกไม้ประดับ

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่องบการเงิน ในด้านมูลค่าของงบการเงิน และรูปแบบการนำเสนอ งบการเงิน ดังกรณีศึกษาของบริษัทซึ่งประกอบธุรกิจเพาะเลี้ยงไม้ดอกแห่งหนึ่ง โดยใช้ชื่อสมมติว่า บริษัท กกล้วยไม้ไทย จำกัด

4.3.1 ข้อจำกัดในการปรับงบการเงิน ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่าง มาตรฐานการบัญชีการเกษตร จะมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะผลผลิตของแต่ละกิจการ ว่ามีปริมาณและคุณภาพอยู่ในระดับใด เพราะปริมาณและคุณภาพดังกล่าว มีผลต่อการวัดมูลค่า สินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ ซึ่งนำไปสู่การเกิดผลกำไร หรือขาดทุน ของธุรกิจ สำหรับกรณีศึกษา บริษัท กกล้วยไม้ไทย จำกัด มีข้อจำกัดในการประยุกต์ร่างมาตรฐานดังนี้

1. ใช้การประมาณการผลผลิต และขนาดช่อดอกในอนาคต เนื่องจากไม่เคยมีการ เก็บข้อมูลตัวเลขอย่างเป็นทางการ จึงอาศัยข้อมูลจากประสบการณ์เพาะเลี้ยงในอดีต โดยตรวจสอบข้อมูลเพื่อยืนยันความเป็นไปได้ของปริมาณและคุณภาพดังกล่าว กับข้อมูลพื้นฐานของสำนัก วิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร

2. ใช้การประมาณการค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยงแต่ละปี จากประสบการณ์การ เพาะเลี้ยงในอดีต

3. กำหนดจุดที่ต้นกล้วยไม้มีมูลค่าสูงสุด เมื่อสิ้นสุดการให้ดอกในปีที่ 1 หรือมี อายุ 2.5 ปี เพื่อใช้ในการคำนวณมูลค่าต้นกล้วยไม้ระหว่างการเพาะเลี้ยง เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ กล้วยไม้ สามารถให้ผลตอบแทนได้มากกว่าค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง รอบระยะเวลาบัญชีนั้น

4. ใช้การพยากรณ์ราคาในอนาคต จากข้อมูลราคาส่งออกดอกกล้วยไม้ สำนัก วิจัยเศรษฐกิจการเกษตร โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์ข้อมูลอนุกรมเวลาวิธีเฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ปี

4.3.2 ข้อมูลเฉพาะธุรกิจ บริษัท กกล้วยไม้ไทย จำกัด จัดทะเบียนเป็นนิติบุคคลใน ประเทศไทยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 25XX มีทุนจดทะเบียน 34,000,000 บาท เรียกชำระแล้วเต็มจำนวน บริษัทดำเนินธุรกิจเพาะเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อ ตัดดอกโดยดอกกล้วยไม้ส่วนใหญ่ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ มีพื้นที่ในการดำเนินธุรกิจ 100 ไร่โดยประมาณ แบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วน ส่วนแรก 20 ไร่ ใช้เป็นแหล่งน้ำ และสาธารณูปโภค ส่วนที่เหลือ 80 ไร่ ใช้สำหรับการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ โดยกล้วยไม้ที่บริษัทเพาะเลี้ยงในปัจจุบันเป็น กล้วยไม้สกุลหวาย แบ่งการเพาะเลี้ยงออกเป็น 4 รุ่น เพื่อลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในปีที่ เริ่มทำการเพาะเลี้ยง และยังช่วยให้มีผลผลิตที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ตลอดทุกปี

ปัจจุบัน บริษัท กกล้วยไม้ไทย จำกัด เพาะเลี้ยงกล้วยไม้โดยแบ่งเป็น 4 รุ่น รุ่นละ 20 ไร่ โดยมีช่วงอายุแตกต่างกัน ณ วันสิ้นงวดบัญชี ดังนี้

- รุ่นที่ 1 อายุการให้ดอกปีที่ 4
- รุ่นที่ 2 อายุการให้ดอกปีที่ 2
- รุ่นที่ 3 อายุการให้ดอกปีที่ 1
- รุ่นที่ 4 อยู่ระหว่างการเพาะเลี้ยงเดือนที่ 6

ดอกกล้วยไม้ จากรุ่นที่เป็นผลผลิตปีที่ 1 เป็นผลผลิตที่มีขนาดยังไม่ได้มาตรฐานไม่สามารถส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศได้ เนื่องจากความยาวของช่อดอกสั้นเกินไป โดยสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณ 35,000 ช่อ / ไร่

ดอกกล้วยไม้ อายุการให้ดอกปีที่ 2 ถึงปีที่ 4 เป็นช่วงปีที่ให้ผลผลิตเต็มที่ โดยประมาณ 100,000 ช่อ / ไร่ ส่วนใหญ่มีขนาดช่อดอกได้มาตรฐานการส่งออก ซึ่งบริษัทได้ประมาณการผลผลิตแบ่งตามมาตรฐานดังนี้

- ช่อดอกยาว 35 – 40 ซม. ปริมาณผลผลิตประมาณ 10 %
- ช่อดอกยาว 40 – 50 ซม. ปริมาณผลผลิตประมาณ 60 %
- ช่อดอกยาว 55 – 60 ซม. ปริมาณผลผลิตประมาณ 30 %

ดอกกล้วยไม้ อายุการให้ดอกปีที่ 5 ขนาดช่อดอกได้มาตรฐานการส่งออกมีการเปลี่ยนแปลง และ ปริมาณการให้ผลผลิตลดลง โดยประมาณ 77,500 ช่อ / ไร่ ซึ่งบริษัทได้ประมาณการผลผลิตแบ่งตามมาตรฐานดังนี้

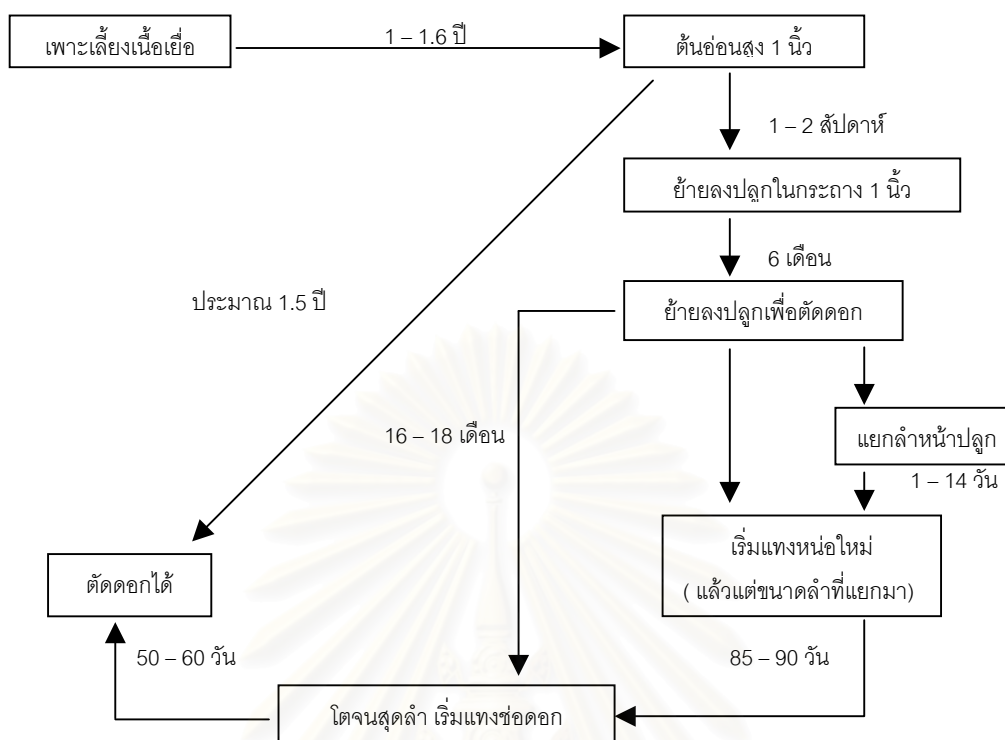
- ช่อดอกยาว 35 – 40 ซม. ปริมาณผลผลิตประมาณ 16 %
- ช่อดอกยาว 40 – 50 ซม. ปริมาณผลผลิตประมาณ 65 %
- ช่อดอกยาว 55 – 60 ซม. ปริมาณผลผลิตประมาณ 19 %

การเพาะเลี้ยงกล้วยไม้สกุลหวาย โดยทั่วไปมีปริมาณการให้ดอกดังนี้¹

- ปีที่ 1 ให้ดอก 2 – 3 ช่อต่อต้น แต่เป็นดอกช่อสั้น
- ปีที่ 2 – 4 ให้หน่อ 2 ลำ ได้ดอกประมาณ 5 – 6 ช่อต่อลำ
- ปีที่ 5 ให้ดอกเช่นเดียวกับปีที่ 2 หากได้รับการดูแลรักษาที่ดี และเหมาะสม

¹ พิสมัย ขวลิตรวงษ์พร, “กล้วยไม้,” ใน ไม้ตัดดอกเศรษฐกิจและการปรับปรุงพันธุ์ (กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายถ่ายทอดเทคโนโลยี สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร, 2543), หน้า 17.

รูปที่ 4 - 3 วงจรการผลิตกล้วยไม้หวายตัดดอก

ที่มา : ไม้ตัดดอกเศรษฐกิจและการปรับปรุงพันธุ์ เอกสารวิชาการที่ 24 กรมวิชาการ
เกษตร

4.3.3 การบันทึกบัญชีเปรียบเทียบ โดยกรณีศึกษาจะแสดงการบันทึกบัญชี รายการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร ของ บริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด ซึ่งเกิดขึ้นในปี 2544 ดังนี้

1. กิจการซื้อต้นอ่อนจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จากบริษัทแห่งหนึ่ง โดยต้นอ่อนกล้วยไม้ที่บริษัทซื้อมีขนาดประมาณ 1 นิ้ว ในราคาต้นละ 5 บาท จำนวน 200,000 ต้น เพื่อเพาะเลี้ยงในพื้นที่ 20 ไร่

2. ระหว่างปี กิจการซื้อ วัสดุปลูก 985,000 บาท ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,412,500 บาท เพื่อใช้ในการเพาะเลี้ยง

3. หักหน้าค่างานเบิกใช้ วัสดุปลูก 1,115,000 บาท ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,450,000 บาท เพื่อใช้ในการเพาะเลี้ยง

4. จ่ายค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา 1,360,000 บาท ค่าแรงคนงาน 1,700,000 บาท ค่าสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าไฟฟ้า 450,000 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 380,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง 505,000 บาท

5. เก็บเกี่ยวดอกกล้วยไม้จากสวนของกิจการ ขายได้ในราคา 3,458,140 บาท

6. ปิดบัญชีค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยงเข้าต้นทุนขาย 1,150,000 บาท (เฉพาะส่วนที่ขาย) และต้นทุนไม้ดอก สำหรับส่วนที่ยังไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิต 4,450,000 บาท

ตารางที่ 4 - 1 การบันทึกบัญชีเปรียบเทียบ

รายการ	การบันทึกบัญชีในปัจจุบัน	การบันทึกบัญชีตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร
1. ซื้อต้นอ่อนกล้วยไม้ 1,000,000 บาท	เดบิต ต้นกล้วยไม้ 1,000,000 เครดิต เงินสด 1,000,000	เดบิต ต้นกล้วยไม้ 1,000,000 เครดิต เงินสด 1,000,000
2. ซื้อวัสดุปลูก 985,000 บาท ซื้อปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,412,500 บาท	เดบิต วัสดุปลูก 985,000 เครดิต เงินสด 985,000 เดบิต ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,412,500 เครดิต เงินสด 1,412,500	เดบิต วัสดุปลูก 985,000 เครดิต เงินสด 985,000 เดบิต ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,412,500 เครดิต เงินสด 1,412,500
3. เบิกใช้วัสดุปลูก 1,115,000 บาท เบิกใช้ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,450,000 บาท	เดบิต วัสดุปลูก ใช้ไป 1,115,000 เครดิต วัสดุปลูก 1,115,000 เดบิต ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ ใช้ไป 1,450,000 เครดิต ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,450,000	เดบิต วัสดุปลูก ใช้ไป 1,115,000 เครดิต วัสดุปลูก 1,115,000 เดบิต ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ ใช้ไป 1,450,000 เครดิต ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ 1,450,000
4. จ่ายค่าวิจัยพัฒนา 1,360,000 บาท(ปัจจุบันเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด) ค่าแรงงาน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น ที่เกี่ยวข้อง	เดบิต ค่าวิจัยพัฒนา 1,360,000 ค่าแรงงาน 1,700,000 ค่าไฟฟ้า 450,000 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 380,000 ค่าใช้จ่ายอื่น 505,000 เครดิต เงินสด 4,395,000	เดบิต ค่าวิจัยพัฒนา 1,360,000 ค่าแรงงาน 1,700,000 ค่าไฟฟ้า 450,000 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 380,000 ค่าใช้จ่ายอื่น 505,000 เครดิต เงินสด 4,395,000

ตารางที่ 4 - 1 การบันทึกบัญชีเปรียบเทียบ (ต่อ)

รายการ	การบันทึกบัญชีในปัจจุบัน	การบันทึกบัญชีตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร
5. เก็บเกี่ยวดอกกล้วยไม้	ไม่มีการบันทึกบัญชี	เดบิต กล้วยไม้เก็บเกี่ยว 3,458,140 *
		เครดิต กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม หัก ประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย 3,458,140
ขายดอกกล้วยไม้ได้ในราคา 3,458,140 บาท	เดบิต เงินสด 20,520,600 เครดิต ขาย 20,520,600	เดบิต เงินสด 20,520,600 เครดิต ขาย 20,520,600
6. ปิดบัญชีต้นทุนขายและค่าใช้จ่าย ในการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้	เดบิต ต้นทุนขาย 1,150,000 ต้นกล้วยไม้ 4,450,000 เครดิต วัสดุปลูก ใช้ไป 1,115,000 ปุ๋ยและเคมีภัณฑ์ ใช้ไป 1,450,000 ค่าแรงงาน 1,700,000 ค่าไฟฟ้า 450,000 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 380,000 ค่าใช้จ่ายอื่น 505,000	เดบิต ต้นทุนขาย 3,458,140 เครดิต กล้วยไม้เก็บเกี่ยว 3,458,140 เดบิต สินทรัพย์ชีวภาพ - กล้วยไม้ 18,939,100 * เครดิต สินทรัพย์ชีวภาพ - กล้วยไม้ 13,772,460 * กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม หัก ประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย 5,166,640

* ตารางที่ 4 - 28 สรุปการเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ - กล้วยไม้ สำหรับปี 2544

สำหรับบริษัท ก้าวไม้ไทย จำกัด การจัดทำงบการเงิน สำหรับปี 2544 ใช้วิธีการปรับทันทีกับรายการบัญชี ณ วันต้นงวด ที่ประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร โดยส่วนต่างปรับเข้ารายการกำไร (ขาดทุน) สะสม ต้นงวดที่ทำการปรับ มีรายละเอียดดังนี้

1) การบันทึกบัญชีในปัจจุบัน บริษัทบันทึกรายการ ต้นกล้วยไม้ มูลค่า 4,250,000 บาท รวมอยู่ใน สินค้าคงเหลือ แต่ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ให้บันทึกรายการเป็นสินทรัพย์ชีวภาพ

เดบิต	สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้	4,250,000	
	เครดิต	สินค้าคงเหลือ	4,250,000

2) จากการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ต้นงวด พบว่า สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ มีมูลค่า 13,772,460 บาท

เดบิต	สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้	9,522,460	
	เครดิต	สินค้าคงเหลือ	9,522,460

3) จากการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ปลายงวด สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ มีมูลค่า 18,939,100 บาท ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ชีวภาพ ที่ลดลงจากการให้ผลผลิต 3,458,140 บาท และเพิ่มขึ้นจากการเจริญเติบโต 8,624,780 บาท

เดบิต	สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ (ปลายงวด)	18,939,100	
	เครดิต	สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ (ต้นงวด)	13,772,460
		กำไร จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสุทธิธรรม	
		หัก ประมาณค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย	5,166,640

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3.4 งบการเงินเปรียบเทียบ เป็นการแสดงงบการเงินตามวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับงบการเงินตามวิธีปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ของบริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด

รูปที่ 4 – 4 งบดุลเปรียบเทียบ

บริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด		งบดุล		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544		หมายเหตุ	ก่อนประยุกต์ IAS 41	หลังประยุกต์ IAS 41
			วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ	
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและเงินฝากธนาคาร			1,645,101	1,645,101
ลูกหนี้การค้า			2,856,108	2,856,108
สินค้าคงเหลือ	3		9,075,230	375,230
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น			723,801	723,801
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน			<u>14,300,240</u>	<u>5,600,240</u>
สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้	4		-	18,939,100
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	5		35,704,523	35,704,523
สินทรัพย์อื่น			443,357	443,357
รวมสินทรัพย์			<u>50,448,120</u>	<u>60,687,220</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เงินกู้ยืมจากธนาคาร	6		79,511,680	79,511,680
เจ้าหนี้การค้า			3,121,871	3,121,871
เงินกู้ยืมกรรมการ			747,027	747,027
หนี้สินหมุนเวียนอื่น			291,093	291,093
รวมหนี้สินหมุนเวียน			<u>83,671,671</u>	<u>83,671,671</u>
เงินกู้ยืมระยะยาว			15,427,639	15,427,639
รวมหนี้สิน			<u>99,099,310</u>	<u>99,099,310</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
- ทุนจดทะเบียนหุ้นสามัญ 35,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท			35,000,000	35,000,000
- ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว 35,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1,000 บาท			35,000,000	35,000,000
ขาดทุนสะสม			(83,651,190)	(73,412,090)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น			<u>(48,651,190)</u>	<u>(38,412,090)</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			<u>50,448,120</u>	<u>60,687,220</u>

รูปที่ 4 – 5 งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ

บริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544

	ก่อนประยุกต์ IAS 41	หลังประยุกต์ IAS 41 วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ
รายได้		
รายได้จากการขาย	3,458,140	3,458,140
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	-	8,624,780
หัก ต้นทุนขาย	(1,150,000)	(3458140)
กำไรขั้นต้น	2,308,140	8,624,780
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(6,502,500)	(6,502,500)
ค่าใช้จ่ายการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้	-	(5,600,000)
ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา	(1,360,000)	(1,360,000)
กำไร (ขาดทุน) จากการขาย	(5,554,360)	(4,837,720)
ดอกเบี้ยรับ	37,000	37,000
รายได้อื่น	121,500	121,500
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(5,395,860)	(4,679,220)
ดอกเบี้ยจ่าย	(1,192,675)	(1,192,675)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(6,588,535)	(5,871,895)

รูปที่ 4 – 6 งบกำไรสะสมเปรียบเทียบ

บริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด

งบกำไรสะสม

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544

ขาดทุนสะสม - ต้นปี	77,062,655	77,062,655
บวก รายการปรับปรุง	-	(9,522,460)
ขาดทุนสะสม - ต้นปีหลังปรับปรุง	-	67,540,195
ขาดทุนสุทธิ	6,588,535	5,871,895
ขาดทุนสะสม - ปลายปี	83,651,190	73,412,090

จากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับบริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด งบดุลเปรียบเทียบแสดงฐานะการเงินจาก 50,448,120 บาท เป็น 60,687,220 บาท เพิ่มขึ้น 10,239,100 บาท มูลค่าที่เพิ่มขึ้นนี้ มาจากกำไรจากวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ซึ่งแสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ ทำให้ผลการดำเนินงานที่ประสพภาวะขาดทุน 6,588,535 บาท ลดลงเหลือ 5,871,895 บาท และผลขาดทุนสะสม 83,651,190 บาท ลดลงเหลือ 73,412,090 บาท

4.3.5 **หมายเหตุประกอบงบการเงิน** จากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชี การเกษตร มีรายละเอียดดังนี้

บริษัท ก้าวไทย จำกัด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544

1. ลักษณะธุรกิจ

บริษัทฯ จัดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศไทยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 25XX ทุนจดทะเบียน 35,000,000 บาท ประกอบกิจการ เพาะปลูก จำหน่าย และส่งออกดอกกล้วยไม้

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้ – ค่าใช้จ่าย ใช้เกณฑ์สิทธิ

2.2 การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ใช้วิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ ในอัตราไม่เกินพระราชกฤษฎีกา

2.3 การตีราคาสินค้าคงเหลือ ใช้ราคาทุนหรือราคาตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยวิธีเข้าก่อน – ออกก่อน

3. สินค้าคงเหลือ

ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2544	542,730
เพิ่มขึ้นจากการซื้อ	2,397,500
ลดลงจากการเบิกใช้	2,565,000
ยอดยกไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544	<u>375,230</u>

4. สินทรัพย์ชีวภาพ

ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 2544	13,772,460
กำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม	
หักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ. จุดขาย	8,624,780
ลดลงจากการขาย	3,458,140
ยอดยกไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544	<u>18,939,100</u>

5. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)

รายการสินทรัพย์

ที่ดิน	17,820,000
เรือนกล้วยไม้	1,940,063
อาคารและระบบสาธารณูปโภค	7,590,000
เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	6,592,500
ยานพาหนะ	1,536,450
สินทรัพย์ถาวรอื่น	2,949,010
รวม	38,428,023
หัก ค่าเสื่อมราคา	2,723,500
ราคาตามบัญชี	35,704,523

6. เงินกู้ยืมธนาคาร

เงินกู้ยืมธนาคารต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.5 ต่อปี และสามารถต่ออายุได้ทุกปี

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับบริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด ทำให้หมายเหตุประกอบงบการเงิน เกิดความเปลี่ยนแปลง ในรายละเอียดสินค้าคงเหลือ และสินทรัพย์ชีวภาพ ดังนี้

1. สินค้าคงเหลือ จากเดิมที่สินค้าคงเหลือมีมูลค่า 9,075,230 บาท ลดลงเหลือ 375,230 บาท เพราะมีการตัดบัญชีกล้วยไม้ที่บันทึกรวมอยู่ด้วย โดยใช้ราคาทุนมูลค่ารวม 8,700,000 บาท เนื่องจากกล้วยไม้ ถือเป็นสินทรัพย์ชีวภาพของบริษัท เมื่อประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จึงต้องแยกบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ชีวภาพ พร้อมทั้งวัดมูลค่าใหม่ด้วยราคายุติธรรม

2. สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ จากเดิมบันทึกมูลค่าในราคาทุน 8,700,000 บาท เปลี่ยนมาบันทึกด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) 18,939,100 บาท สามารถแบ่งเป็นสินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ พร้อมเก็บเกี่ยว ในงวดบัญชีถัดไป 4,578,080 บาท และสินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ ยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว 14,361,020 บาท

4.3.6 ข้อมูลที่จำเป็น และการคำนวณมูลค่าการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ชีวภาพ

ในการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพที่ถูกต้องนั้น จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่มีคุณภาพ และมีความเชื่อถือได้ เช่น ข้อมูลราคา ต้องเป็นราคาที่มีมาตรฐานได้รับการยอมรับ ข้อมูลการผลิต ต้องเป็นข้อมูลจริงของกิจการ สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ เป็นต้น

สำหรับบริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด ใช้วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ในการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์
ชีวภาพ โดยใช้ข้อมูล ดังนี้

1. ผลผลิตดอกกล้วยไม้ ของบริษัทฯ ปัจจุบันการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้แบ่งเป็น 4 รุ่น
รุ่นละ 20 ไร่ ปริมาณผลผลิตที่ได้ / ไร่ มีดังนี้

ตารางที่ 4 – 2 ปริมาณผลผลิตดอกกล้วยไม้ ตามอายุการให้ดอก

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิตตามอายุการให้ดอก				
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1	โดยประมาณ 35,000 ช่อ / รุ่น	10,000	10,000	10,000	12,400
2		60,000	60,000	60,000	50,375
3		30,000	30,000	30,000	14,725
รวม		100,000	100,000	100,000	77,500

ที่มา : บริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด

2. ราคาจำหน่ายดอกกล้วยไม้ เนื่องจากบริษัทฯ ส่งออกผลผลิตดอกกล้วยไม้ไป
จำหน่ายในต่างประเทศ จึงใช้ข้อมูลราคาส่งออกดอกกล้วยไม้สดในปี 2543 - 2545 จากสำนักวิจัย
เศรษฐกิจการเกษตร นำมาพยากรณ์ราคาในอนาคต ดังนี้

ตารางที่ 4 – 3 ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้ เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ปี ชั้นมาตรฐาน 1

ปี พ.ศ.	ช่วงเวลา	ราคาชั้นมาตรฐาน 1	ราคาเฉลี่ยเคลื่อนที่
2543	1	0.70	
2544	2	1.73	
2545	3	1.26	
2546	4		1.23
2547	5		1.40
2548	6		1.30
2549	7		1.31
2550	8		1.34

ตารางที่ 4 – 4 ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้ เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ปี ชั้นมาตรฐาน 2

ปี พ.ศ.	ช่วงเวลา	ราคาชั้นมาตรฐาน 1	ราคาเฉลี่ยเคลื่อนที่
2543	1	1.17	
2544	2	2.44	
2545	3	1.85	
2546	4		1.82
2547	5		2.04
2548	6		1.90
2549	7		1.92
2550	8		1.95

ตารางที่ 4 – 5 ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้ เฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 ปี ชั้นมาตรฐาน 3

ปี พ.ศ.	ช่วงเวลา	ราคาชั้นมาตรฐาน 1	ราคาเฉลี่ยเคลื่อนที่
2543	1	1.88	
2544	2	3.02	
2545	3	2.45	
2546	4		2.45
2547	5		2.64
2548	6		2.51
2549	7		2.53
2550	8		2.54

ตารางที่ 4 – 6 สรุปราคาส่งออกดอกกล้วยไม้

ชั้นมาตรฐาน	ปี พ.ศ.						
	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550
1	1.73	1.26	1.23	1.40	1.30	1.31	1.34
2	2.43	1.85	1.82	2.04	1.90	1.92	1.95
3	3.02	2.45	2.45	2.64	2.51	2.53	2.54

3. ตัวคูณที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ สำหรับบริษัท ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารในต่างประเทศ ร้อยละ 1.5

ตารางที่ 4 – 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.5

เดือน	ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ						
	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550
ม.ค.	0.998771	0.984042	0.969554	0.955233	0.941250	0.927467	0.913888
ก.พ.	0.997542	0.982833	0.968358	0.954067	0.940100	0.926333	0.912775
มี.ค.	0.996313	0.981625	0.967163	0.952900	0.938950	0.925200	0.911663
เม.ย.	0.995083	0.980417	0.965967	0.951733	0.937800	0.924067	0.910550
พ.ค.	0.993854	0.979208	0.964771	0.950567	0.936650	0.922933	0.909438
มิ.ย.	0.992625	0.978000	0.963575	0.949400	0.935500	0.921800	0.908325
ก.ค.	0.991396	0.976792	0.962379	0.948233	0.934350	0.920667	0.907213
ส.ค.	0.990167	0.975583	0.961183	0.947067	0.933200	0.919533	0.906100
ก.ย.	0.988938	0.974375	0.959988	0.945900	0.932050	0.918400	0.904988
ต.ค.	0.987708	0.973167	0.958792	0.944733	0.930900	0.917267	0.903875
พ.ย.	0.986479	0.971958	0.957596	0.943567	0.929750	0.916133	0.902763
ธ.ค.	0.985250	0.970750	0.956400	0.942400	0.928600	0.915000	0.901650

4. การคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ของสินทรัพย์ชีวภาพ – กัลว่ยไม้ แบ่งเป็น 2 กรณี ได้แก่

4.1 การคำนวณมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – กัลว่ยไม้ ที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว ทำได้โดยการ บวกมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ วันที่ต้องการหามูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพไปจนกระทั่งสิ้นสุดการให้ผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ จะได้มูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพที่ต้องการ

4.2 การคำนวณมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – กัลว่ยไม้ ที่ยังไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ให้ทำการ บวกมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ณ วันที่สินทรัพย์ชีวภาพสามารถให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก ไปจนกระทั่งสิ้นสุดการให้ผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ จากนั้น นำมูลค่าที่คำนวณได้ หารด้วยระยะเวลา ตั้งแต่เริ่มเพาะเลี้ยงจนให้ผลผลิตที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกแล้วนำค่าที่ได้ คูณอายุการเพาะเลี้ยงในปัจจุบันของสินทรัพย์ชีวภาพนั้น จะได้มูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพที่ยังไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

ตาราง 4 - 8 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 1 (พ.ศ. 2544 ให้ดอกปีที่ 3)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.73	1,441	1,441	1,441	1,441	1,441	1,441	1,441	1,441	1,441	1,441	1,441	1,449
2	5,000	2.44	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200	12,200
3	2,500	3.02	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550	7,550
รวม	8,333		21,191	21,191	21,191	21,191	21,191	21,191	21,191	21,191	21,191	21,191	21,191	21,199
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			14,525	14,525	14,525	14,525	14,525	14,525	14,525	14,525	14,525	14,525	14,525	14,525
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			14,507	14,489	14,471	14,454	14,436	14,418	14,400	14,382	14,364	14,346	14,329	14,311

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 3 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 9 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 1 (พ.ศ. 2545 ให้ดอกปีที่ 4)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.26	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,061
2	5,000	1.85	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250
3	2,500	2.45	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125
รวม	8,333		16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,436
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,762
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			9,602	9,590	9,579	9,567	9,555	9,543	9,532	9,520	9,508	9,496	9,484	9,476

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 4 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 10 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 1 (พ.ศ. 2546 ให้ดอกปีที่ 5)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	1,033*	1.23	1,270	1,270	1,270	1,270	1,270	1,270	1,270	1,270	1,270	1,270	1,270	1282
2	4,198**	1.82	7,640	7,640	7,640	7,640	7,640	7,640	7,640	7,640	7,640	7,640	7,640	7643
3	1,227***	2.45	3,006	3,006	3,006	3,006	3,006	3,006	3,006	3,006	3,006	3,006	3,006	3010
รวม	6,458		11,916	11,916	11,916	11,916	11,916	11,916	11,916	11,916	11,916	11,916	11,916	11935
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			5,250	5,250	5,250	5,250	5,250	5,250	5,250	5,250	5,250	5,250	5,250	5,261
อัตราคิดลดกระแสเงินสด****														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			5,090	5,084	5,078	5,071	5,065	5,059	5,052	5,046	5,040	5,034	5,027	5,032

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 1 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 12,400 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,037 ช่อ

** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 2 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 50,375 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 4,197 ช่อ

*** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 3 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 14,725 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,228 ช่อ

**** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 11 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 2 (พ.ศ. 2545 ให้ดอกปีที่ 2)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.26	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,049	1,061
2	5,000	1.85	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250	9,250
3	2,500	2.45	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125
รวม	8,333		16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,424	16,436
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,758	9,762
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			9,602	9,590	9,579	9,567	9,555	9,543	9,532	9,520	9,508	9,496	9,484	9,476

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 2 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 12 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 2 (พ.ศ. 2546 ให้ดอกปีที่ 3)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.23	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025
2	5,000	1.82	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100
3	2,500	2.45	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125
รวม	8,333		16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,576
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			9,292	9,281	9,269	9,258	9,246	9,235	9,223	9,212	9,201	9,189	9,178	9,158

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 3 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 13 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 2 (พ.ศ. 2547 ให้ดอกปีที่ 4)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.40	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,174
2	5,000	2.04	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200
3	2,500	2.64	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600
รวม	8,333		17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	11,974
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			10,794	10,781	10,768	10,755	10,741	10,728	10,715	10,702	10,689	10,675	10,662	10,649

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 4 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 14 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 2 (พ.ศ. 2548 ให้ดอกปีที่ 5)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	1,033*	1.30	1,343	1,343	1,343	1,343	1,343	1,343	1,343	1,343	1,343	1,343	1,343	1,347
2	4,198**	1.90	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976	7,976
3	1,227***	2.51	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080	3,080
รวม	6,458		12,399	12,399	12,399	12,399	12,399	12,399	12,399	12,399	12,399	12,399	12,399	12,403
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			5,733	5,733	5,733	5,733	5,733	5,733	5,733	5,733	5,733	5,733	5,733	5,729
อัตราคิดลดกระแสเงินสด****														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			5,396	5,390	5,383	5,376	5,370	5,363	5,357	5,350	5,343	5,337	5,330	5,320

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 1 ในปีที่ 5 ให้ผลผลิตประมาณ 12,400 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,037 ช่อ

** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 2 ในปีที่ 5 ให้ผลผลิตประมาณ 50,375 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 4,197 ช่อ

*** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 3 ในปีที่ 5 ให้ผลผลิตประมาณ 14,725 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,228 ช่อ

**** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 15 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 3 (พ.ศ. 2546 ให้ดอกปีที่ 2)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.23	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025	1,025
2	5,000	1.82	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100
3	2,500	2.45	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125	6,125
รวม	8,333		16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250	16,250
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,584	9,576
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			9,292	9,281	9,269	9,258	9,246	9,235	9,223	9,212	9,201	9,189	9,178	9,158

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 2 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 16 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 3 (พ.ศ. 2547 ให้ดอกปีที่ 3)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.40	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,174
2	5,000	2.04	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200
3	2,500	2.64	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600
รวม	8,333		17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	11,974
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			10,794	10,781	10,768	10,755	10,741	10,728	10,715	10,702	10,689	10,675	10,662	10,649

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 3 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 17 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 3 (พ.ศ. 2548 ให้ดอกปีที่ 4)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.30	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,087
2	5,000	1.90	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500
3	2,500	2.51	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275
รวม	8,333		16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,862
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,188
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			9,593	9,581	9,570	9,558	9,546	9,535	9,523	9,511	9,499	9,488	9,476	9,461

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 3 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 18 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 3 (พ.ศ. 2549 ให้ดอกปีที่ 5)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	1,033*	1.31	1,353	1,353	1,353	1,353	1,353	1,353	1,353	1,353	1,353	1,353	1,353	1,361
2	4,198**	1.92	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060	8,060
3	1,227***	2.53	3,104	3,104	3,104	3,104	3,104	3,104	3,104	3,104	3,104	3,104	3,104	3,110
รวม	6,458		12,517	12,517	12,517	12,517	12,517	12,517	12,517	12,517	12,517	12,517	12,517	12,531
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			5,851	5,851	5,851	5,851	5,851	5,851	5,851	5,851	5,851	5,851	5,851	5,857
อัตราคิดลดกระแสเงินสด****														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			5,427	5,420	5,413	5,407	5,400	5,393	5,387	5,380	5,374	5,367	5,360	5,359

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 1 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 12,400 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,037 ช่อ

** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 2 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 50,375 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 4,197 ช่อ

*** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 3 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 14,725 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,228 ช่อ

**** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 4 - 19 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 4 (พ.ศ. 2547 ให้ดอกปีที่ 2)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.40	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,166	1,174
2	5,000	2.04	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200	10,200
3	2,500	2.64	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600
รวม	8,333		17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	17,966	11,974
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300	11,300
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			10,794	10,781	10,768	10,755	10,741	10,728	10,715	10,702	10,689	10,675	10,662	10,649

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 2 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 4 (พ.ศ. 2548 ให้ดอกปีที่ 3)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.30	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,083	1,087
2	5,000	1.90	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500	9,500
3	2,500	2.51	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275	6,275
รวม	8,333		16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,858	16,862
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,192	10,188
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			9,593	9,581	9,570	9,558	9,546	9,535	9,523	9,511	9,499	9,488	9,476	9,461

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 3 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 21 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 4 (พ.ศ. 2549 ให้ดอกปีที่ 4)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	833*	1.31	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091	1,091
2	5,000	1.92	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600
3	2,500	2.53	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325	6,325
รวม	8,333		17,016	17,016	17,016	17,016	17,016	17,016	17,016	17,016	17,016	17,016	17,016	17,024
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			10,350	10,350	10,350	10,350	10,350	10,350	10,350	10,350	10,350	10,350	10,350	10,350
อัตราคิดลดกระแสเงินสด**														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			9,599	9,588	9,576	9,564	9,552	9,541	9,529	9,517	9,505	9,494	9,482	9,470

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน1 ในปีที่ 4 ให้ผลผลิตประมาณ10,000 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 837 ช่อ

** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตาราง 4 - 22 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ต่อไร่ ของกล้วยไม้อายุการให้ดอก รุ่นที่ 4 (พ.ศ. 2550 ให้ดอกปีที่ 5)

ชั้นมาตรฐาน	ปริมาณผลผลิต	ราคา	มูลค่า											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1	1,033*	1.34	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,384	1,392
2	4,198**	1.95	8,186	8,186	8,186	8,186	8,186	8,186	8,186	8,186	8,186	8,186	8,186	8,185
3	1,227***	2.54	3,117	3,117	3,117	3,117	3,117	3,117	3,117	3,117	3,117	3,117	3,117	3,115
รวม	6,458		12,687	12,687	12,687	12,687	12,687	12,687	12,687	12,687	12,687	12,687	12,687	12,692
ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง			6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,666	6,674
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ			6,021	6,021	6,021	6,021	6,021	6,021	6,021	6,021	6,021	6,021	6,021	6,018
อัตราคิดลดกระแสเงินสด****														
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			5,503	5,496	5,489	5,482	5,476	5,469	5,462	5,456	5,449	5,442	5,436	5,426

* เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 1 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 12,400 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,037 ช่อ

** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 2 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 50,375 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 4,197 ช่อ

*** เนื่องจากผลผลิตชั้นมาตรฐาน 3 ในปี 5 ให้ผลผลิตประมาณ 14,725 ช่อ จึงประมาณปริมาณผลผลิต เดือนธันวาคม เป็น 1,228 ช่อ

**** ตารางที่ 4 - 7 ตัวคูณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ตารางที่ 4 – 23 สรุปมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ตลอดอายุเก็บเกี่ยวสินทรัพย์ชีวภาพ – กัญชง 1 มกราคม 2544

กัญชง (รุ่น)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ							รวม
	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	
1	3,458,140	2,289,040	1,213,560	-	-	-	-	6960740
2	-	2,289,040	2,214,840	2,573,180	1,286,300	-	-	8363360
3	-	-	2,214,840	2,573,180	2,286,820	1,293,740	-	8368580
4	-	-	-	2,573,180	2,286,820	2,288,340	1,311,720	8460060
รวม	3,458,140	4,578,080	5,643,240	7,719,540	5,859,940	3,582,080	1,311,720	32,152,740

จากตารางที่ 4 – 8 ถึง 4 – 22 เป็นการแสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กัญชงแต่ละรุ่นที่สามารถสร้างผลตอบแทนให้กิจการได้ และตารางที่ 4 – 23 สรุปมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ตลอดอายุเก็บเกี่ยวสินทรัพย์ชีวภาพ – กัญชง ของบริษัท กัญชงไทย จำกัด ซึ่งแสดงให้เห็นรายละเอียดของมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ของกัญชงแต่ละรุ่น ว่าในแต่ละปีจะสามารถสร้างมูลค่าให้แก่บริษัทได้ประมาณเท่าไร และให้ผลตอบแทนตลอดอายุการเก็บเกี่ยวได้ประมาณเท่าไร รวมทั้งช่วยในการวางแผนการผลิต เพาะปลูกกัญชงรุ่นต่อไปในอนาคต เนื่องจากทราบจุดเริ่มให้ผลผลิต และระยะเวลาการให้ผลผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ณ จุดเก็บเกี่ยวในอนาคต หากมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่คาดว่าจะได้รับมีค่าลดลง สามารถตรวจสอบได้ว่าสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านราคา หรือปริมาณผลผลิต

นอกจากนี้ ข้อมูลดังกล่าวยังสามารถนำไปคำนวณ หามูลค่าปัจจุบันสุทธิของสินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ แต่ละรุ่น ณ วันที่ 1 มกราคม และ 31 ธันวาคม 2544 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4 – 24 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 1

กล้วยไม้รุ่นที่ 1	จำนวน (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (รุ่น)
1 มกราคม 2544	20	172,907 + 114,452 + 60,678	6,960,740
31 ธันวาคม 2544	20	114,452 + 60,678	3,502,600

ตารางที่ 4 – 25 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 2

กล้วยไม้รุ่นที่ 2	จำนวน (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (รุ่น)
1 มกราคม 2544	20	$((114,452 + 110,742 + 128,659 + 64,315) / 30^{**}) \times 18^*$	5,018,000
31 ธันวาคม 2544	20	114,452 + 110,742 + 128,659 + 64,315	8,363,360

ตารางที่ 4 – 26 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 3

กล้วยไม้รุ่นที่ 3	จำนวน (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (รุ่น)
1 มกราคม 2544	20	$((110,742 + 128,659 + 114,341 + 64,687) / 30^{**}) \times 6^*$	1,793,720
31 ธันวาคม 2544	20	$((110,742 + 128,659 + 114,341 + 64,687) / 30^{**}) \times 18^*$	5,381,140

* อายุสินทรัพย์ชีวภาพ ณ จุดที่วัดมูลค่า

** อายุสินทรัพย์ชีวภาพ ณ จุดที่มีมูลค่าสูงสุด

ตารางที่ 4 – 27 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ รุ่นที่ 4

กล้วยไม้รุ่นที่ 4	จำนวน (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (ไร่)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (รุ่น)
1 มกราคม 2544	20	-	-
31 ธันวาคม 2544	20	$(128,659 + 114,341 + 114,417 + 65,586) / 30^{**} \times 6^*$	1,692,000

* อายุสินทรัพย์ชีวภาพ ณ จุดที่วัดมูลค่า

** อายุสินทรัพย์ชีวภาพ ณ จุดที่มีมูลค่าสูงสุด

ตารางที่ 4 – 28 สรุปการเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันสุทธิ สินทรัพย์ชีวภาพ – กล้วยไม้ สำหรับปี 2544

กล้วยไม้ (รุ่น)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	การเปลี่ยนแปลง		มูลค่าปัจจุบันสุทธิ
	1 มกราคม 2544	ลดลงจากการให้ผลผลิต	เพิ่มขึ้นจากการเจริญเติบโต	31 ธันวาคม 2544
1	6,960,740	3,458,140	-	3,502,600
2	5,018,000	-	3,345,360	8,363,360
3	1,793,720	-	3,587,420	5,381,140
4	-	-	1,692,000	1,692,000
รวม	13,772,460	3,486,000	8,624,780	18,939,100

จากตารางที่ 4 – 28 การเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันสุทธิ เกิดขึ้นจาก การลดลงจากการให้ผลผลิตของกล้วยไม้ที่ครบอายุเก็บเกี่ยว และการเพิ่มขึ้นจากการเจริญเติบโตของต้นกล้วยไม้ที่จะให้ผลตอบแทนแก่บริษัทฯ ในอนาคต

ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร สนับสนุนให้มีการแสดงมูลค่าการเปลี่ยนแปลงในด้านกายภาพ และด้านราคาของสินทรัพย์ชีวภาพ แต่จากการหามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ โดยวิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพ – กกล้วยไม้ ได้มาจากการประมาณผลผลิต ณ จุดเก็บเกี่ยว ที่คาดว่าจะได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์ชีวภาพ และประมาณราคาที่จะได้รับในอนาคต ซึ่งราคาของผลผลิตดอกกล้วยไม้นั้น มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ทำให้การเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจากการเจริญเติบโตทางกายภาพ ของสินทรัพย์ชีวภาพ ดังนั้นการแยกแสดงรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงมูลค่า เป็นด้านกายภาพ และด้านราคา สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพ – กกล้วยไม้ ที่หามูลค่าโดยวิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ จะเห็นความแตกต่างที่ชัดเจนจากการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพเท่านั้น ซึ่งใกล้เคียงกับมูลค่าการเปลี่ยนแปลงกับมูลค่ารวม

4.4 การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับงบการเงินของธุรกิจการเกษตรไม้ประดับ

จากการศึกษา ลักษณะการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งประกอบธุรกิจเพาะเลี้ยง และส่งออกไม้ประดับ สามารถระบุได้ว่าสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ ได้แก่ ไม้ประดับที่กิจการเพาะเลี้ยงส่วนผลตอบแทนที่ได้รับนั้นมาจากการจำหน่ายสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับ ออกจากกิจการ มิใช่เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วสินทรัพย์ชีวภาพยังคงอยู่ การบันทึกบัญชีไม้ประดับในปัจจุบัน บันทึกรวมอยู่ในรายการสินค้าคงเหลือ ด้วยราคาทุน

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร นั้นมีวัตถุประสงค์ให้ธุรกิจการเกษตรวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยมูลค่ายุติธรรม เพื่อให้สินทรัพย์ชีวภาพแสดงมูลค่าที่ถูกต้อง ใกล้เคียงความเป็นจริง แต่จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และจำเป็นในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชี พบว่า สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับ มีข้อจำกัด ที่ทำให้ไม่สามารถวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมได้ ด้วยเหตุผลหลัก 2 ประการ ได้แก่

1. **ลักษณะตลาด และการจำหน่าย สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับ** ปัจจุบันการจำหน่ายไม้ประดับ มีลักษณะเป็นการติดต่อจำหน่ายกับลูกค้าโดยตรง หรือจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง ยังไม่มีตลาดที่กำหนดราคาซื้อ – ขาย ที่ได้มาตรฐาน อาศัยการต่อรองราคาจนเกิดความพอใจทั้งสองฝ่ายจึงตกลงซื้อ – ขาย ซึ่งทำให้สินค้าชนิดเดียวกันอาจจำหน่ายได้ในราคาที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถเปรียบเทียบเพื่อหาราคามาตรฐานของไม้ประดับได้

2. ลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับ เนื่องจากไม้ประดับเป็นสินค้าที่มีรายละเอียดเฉพาะ ซึ่งเป็นตัวกำหนดมูลค่าและความพึงพอใจของลูกค้า เช่น ลักษณะใบ รูปทรงต้น และขนาด เป็นต้น ความแตกต่างในรายละเอียดเพียงเล็กน้อย ย่อมส่งผลต่อราคา และความต้องการซื้อ ทำให้ไม่สามารถกำหนดราคาของสินค้าแต่ละลักษณะอย่างชัดเจน

เมื่อไม่สามารถบันทึกมูลค่า สินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยมูลค่ายุติธรรมได้ ดังกรณี ของสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับ การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จึงให้ใช้ ราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสม หักขาดทุนจากการด้อยค่า

แต่ไม้ประดับ เป็นสินทรัพย์ชีวภาพ ที่มีการสะสมมูลค่าเพิ่มขึ้น พร้อมกับการเจริญเติบโต และสิ้นสุดการสะสมมูลค่าเมื่อจำหน่าย การบันทึกมูลค่าจึงมีเฉพาะ ราคาทุนหักขาดทุนจากการด้อยค่า ไม่มีการหักค่าเสื่อมราคาสะสม

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กับธุรกิจการเกษตรไม้ประดับ ถึงแม้จะไม่สามารถรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับได้ แต่ก็ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่องบการเงิน ดังนี้

1. งบการเงิน สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ประดับ การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ไม่ทำให้มูลค่าทางการเงินเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากยังใช้วิธีราคาทุนในการบันทึกสินทรัพย์ชีวภาพ ส่วนที่เปลี่ยนแปลง คือ รูปแบบของงบการเงิน ที่ต้องแสดงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ชีวภาพเป็นรายการแยกต่างหากในงบดุล

2. หมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ประดับ มีการเปลี่ยนแปลง คือ ต้องมีคำอธิบายถึงสาเหตุที่ไม่สามารถวัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมได้ และแยกแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับ ซึ่งแนวทางปฏิบัติทางบัญชีในปัจจุบัน บันทึกรายการไม้ประดับรวมอยู่ในสินค้าคงเหลือ และกรณีที่สินทรัพย์ชีวภาพเกิดการด้อยค่า จะต้องแสดงราคาทุน หักขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม ณ วันต้นงวดและปลายงวด ในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

บทที่ 5

ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บข้อมูลโดยใช้การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ และติดตามทวงถาม จนได้รับแบบสอบถามตอบกลับที่สมบูรณ์จำนวน 30 ฉบับ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ทดสอบสมมติฐานทางการวิจัยและสมมติฐานทางสถิติตามที่ได้ตั้งไว้ในเบื้องต้น โดยมีผลการวิจัยและสามารถวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 5 – 1 แหล่งข้อมูลการวิจัย

แหล่งข้อมูล	จำนวน (ธุรกิจ)	ร้อยละ
ธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ	20	67
ธุรกิจการเกษตรไม่ประดับ	2	10
ธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ	8	23
รวม	30	100

5.1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลซึ่งใช้สำหรับการยืนยันความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับ ว่าได้สอบถามข้อมูลจากผู้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะทำความเข้าใจและตอบคำถามได้อย่างน่าเชื่อถือ และเที่ยงตรง ตามวัตถุประสงค์ของคำถาม

สำหรับ การศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรสำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ ได้สอบถามข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 ข้อ ได้แก่ ระดับการศึกษาทางด้านบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 – 2 ระดับการศึกษาด้านการบัญชี

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	3.3
ปริญญาตรี	29	96.7
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 3 ประสบการณ์ทำงานกับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ปี	12	40
3 – 5 ปี	9	30
มากกว่า 5 ปี	9	30
รวม	30	100

5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ จัดเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ทำให้ทราบลักษณะและรายละเอียดของธุรกิจ ที่จะศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 – 4 ลักษณะธุรกิจ

ลักษณะธุรกิจ	จำนวน (แห่ง) *
เพาะเลี้ยงกล้วยไม้	27
เพาะเลี้ยงไม้ประดับ	10
ค้าและส่งออกไม้ดอกไม้ประดับ	25

* ธุรกิจการเกษตร 1 แห่ง สามารถประกอบธุรกิจได้มากกว่า 1 ลักษณะ ทำให้จำนวนลักษณะธุรกิจมากกว่า จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา

ตารางที่ 5 – 5 ข้อมูลธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
บริษัทจำกัด	27	90
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3	10
รวม	30	100
ลักษณะพนักงานบัญชี		
พนักงานประจำ	22	73.3
จ้างนักบัญชีจากภายนอก	8	26.7
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 5 ข้อมูลธุรกิจ (ต่อ)

ทุนจดทะเบียน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ล้านบาท	2	6.7
1 – 5 ล้านบาท	19	63.3
6 – 10 ล้านบาท	4	13.3
มากกว่า 10 ล้านบาท	5	16.7
รวม	30	100.0
สินทรัพย์ปัจจุบัน		
น้อยกว่า 1 ล้านบาท	1	3.3
1 – 5 ล้านบาท	2	6.7
6 – 10 ล้านบาท	2	6.7
11 – 50 ล้านบาท	21	70.0
มากกว่า 50 ล้านบาท	4	13.3
รวม	30	100.0
ยอดขาย		
1 – 10 ล้านบาท	4	13.3
11 – 20 ล้านบาท	5	16.7
21 – 30 ล้านบาท	7	23.3
31 – 50 ล้านบาท	10	33.3
มากกว่า 50 ล้านบาท	4	13.3
รวม	30	100.0
การกำหนดราคาสินค้า		
ตามราคาตลาด	15	50.0
ตามผู้สั่งซื้อ	8	26.7
กิจการกำหนดเอง	7	23.3
รวม	30	100.0

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร หากทราบลักษณะพนักงานบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม่ดัดไม่ปรับระดับ จะเป็นประโยชน์ต่อกรให้ความรู้และทำความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร แก่นักบัญชีที่เกี่ยวข้อง เพราะนักบัญชีซึ่งเป็นพนักงานประจำกับนักบัญชีจากภายนอกอาจมีความเข้าใจลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจการเกษตรต่างกัน

ตารางที่ 5 – 6 ชนิดสินค้า

ชนิดสินค้า	จำนวน (แห่ง)
แม่พันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	5
ดอกกล้วยไม้	29 *
ไม้ประดับอายุไม่เกิน 1 ปี	7
ไม้ประดับอายุ 1 – 3 ปี	8
ไม้ประดับอายุมากกว่า 3 ปี	1

* ธุรกิจ 2 แห่ง มิได้ทำการเพาะเลี้ยงกล้วยไม้ แต่รับซื้อจากเกษตรกรรายย่อย เพื่อส่งออก จึงทำให้จำนวนธุรกิจที่มีสินค้าดอกกล้วยไม้ มากกว่าธุรกิจที่เพาะเลี้ยงกล้วยไม้ 2 แห่ง (เปรียบเทียบได้จาก ตารางที่ 5 – 4 ลักษณะธุรกิจ)

5.3 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน

การศึกษาแนวทางบัญชีที่ใช้ในปัจจุบันของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ เนื่องจากต้องการทราบว่าในปัจจุบัน ธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ มีการบันทึกบัญชีและวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ รวมทั้งรายการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรในอนาคต โดยมีรายละเอียดแนวทางบัญชีที่ใช้ในปัจจุบันของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ ดังนี้

ตารางที่ 5 – 7 การบันทึกวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ

วัสดุสิ้นเปลือง (ดิน, เครื่องปลูก, ภาชนะปลูก)	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	6	20.0
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)	22	73.3
วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE)	1	3.3
วิธีอื่นๆ ได้แก่ การตัดจ่ายตามอายุพันธุ์	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 7 การบันทึกวัตถุประสงค์โดยตรงที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ (ต่อ)

เคมีภัณฑ์	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	4	13.3
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)	14	46.7
วิธีเข้าหลังออกก่อน (LIFO)	1	3.3
วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE)	11	36.7
รวม	30	100.0
วัตถุประสงค์โดยตรงอื่นๆ		
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	18	60.0
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO)	10	33.3
วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE)	1	3.3
วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC)	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 8 การบันทึกค่าแรงงานทางตรงที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ

ค่าแรงหัวหน้าคนงาน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	27	90.0
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
ตามชนิดไม้ดอกไม้ประดับ	2	6.7
วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC)	1	3.3
รวม	30	100.0
ค่าแรงคนงาน		
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	27	90.0
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
ตามชนิดไม้ดอกไม้ประดับ	2	6.7
วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC)	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 8 การบันทึกค่าแรงงานทางตรงที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ (ต่อ)

ค่าแรงงานทางตรงอื่นๆ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	23	76.7
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
ตามชนิดไม้ดอกไม้ประดับ	2	6.7
วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC)	1	3.3
ไม่มีค่าแรงงานทางตรงอื่นๆ	4	13.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 9 การบันทึกค่าใช้จ่ายการผลิตที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ

วัตถุประสงค์ทางอ้อม	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	26	86.7
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
ตามอัตราการใช้จริงแต่ละโรงเรือน	3	10.0
ตามอัตราที่กิจการกำหนด(ตามอายุการใช้งาน)	1	3.3
รวม	30	100.0
ค่าแรงงานทางอ้อม		
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	28	93.3
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
ตามอัตราการใช้จริงแต่ละโรงเรือน	2	6.7
รวม	30	100.0
ค่าสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ, ค่าไฟฟ้า)		
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	27	90.0
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
ตามอัตราการใช้จริงแต่ละโรงเรือน	3	10.0
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 9 การบันทึกค่าใช้จ่ายการผลิตที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ (ต่อ)

ค่าที่ปรึกษา ทดลองและวิจัยพันธุ์	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	22	73.3
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
วิธีอื่นๆ ได้แก่ บันทึกเป็นรายการรอดตัดบัญชี	5	16.7
ไม่มีค่าใช้จ่าย ที่ปรึกษา ทดลอง และวิจัยพันธุ์	3	10.0
รวม	30	100.0
ค่าใช้จ่ายการผลิตอื่นๆ		
คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด	24	80.0
ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต		
ตามอัตราการใช้จริงแต่ละโรงเรือน	2	6.7
วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC)	1	3.3
ไม่มีค่าใช้จ่ายการผลิตอื่นๆ	3	10.0
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 5 – 7 ถึง 5 – 9 ซึ่งแสดงข้อมูลการบันทึกบัญชีในปัจจุบัน พบว่าธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับส่วนมาก บันทึกวัตถุดิบทางตรง รายการวัสดุสิ้นเปลือง และเคมีภัณฑ์ ด้วยวิธีปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต แต่บันทึกวัตถุดิบทางตรงอื่นๆ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต โดยคิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ซึ่งการบันทึกค่าใช้จ่ายต่างๆในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดนี้ เป็นวิธีเดียวกันกับร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

ตารางที่ 5 – 10 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ วันได้มา ของไม้ดอกไม้ประดับ

การรับรู้และวัดมูลค่า ณ วันได้มา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ราคาทุน	30	100.0
รวม	30	100.0
ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
มากที่สุด	2	6.7
มาก	18	60.0
ปานกลาง	10	33.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 11 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่ในงบดุล ของไม้ประดับ

การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่ในงบดุล	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ราคาทุน	10	33.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ประดับ	20	66.7
รวม	30	100.0
ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
มาก	4	13.3
ปานกลาง	6	20.0
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ประดับ	20	66.7
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 5 – 10 แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบัน ธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ บันทึกการรับรู้ ณ วันได้มา ของสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน โดยนักบัญชีของธุรกิจ ให้ระดับความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่าด้วยราคาทุน อยู่ในระดับมาก 60% จากผู้ให้ความเห็นทั้งหมด

จากตารางที่ 5 – 11 จากการสำรวจ พบว่ามีกิจการที่มีสินทรัพย์ชีวภาพ ไม้ประดับ 10 แห่ง ซึ่งทุกแห่งวัดมูลค่าด้วยราคาทุน และให้ระดับความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ที่ระดับปานกลาง 6 แห่ง คิดเป็นเปอร์เซ็นต์แท้จริง 60%

ตารางที่ 5 – 12 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่ในงบดุล ของไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก

การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่ในงบดุล	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ราคาทุน	29	96.7
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
มาก	6	10.0
ปานกลาง	20	66.7
น้อย	3	20.0
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 13 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่ในงบดุล ไม้ดอกพร้อมตัดดอก

การรับรู้และวัดมูลค่า ณ ทุกวันที่ในงบดุล	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ราคาทุน	27	90.0
ราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม	2	6.7
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
มาก	8	26.7
ปานกลาง	19	63.3
น้อย	2	6.7
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 5 – 12 ถึง 5 – 13 การรับรู้และวัดมูลค่าไม้ดอก ยังไม่พร้อมตัดดอก จำนวน 29 แห่ง ที่มีสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอก ทุกแห่งวัดมูลค่าด้วยราคาทุน ส่วนไม้ดอกพร้อมตัดดอกก็เช่นเดียวกัน มีเพียง 2 แห่งเท่านั้น ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม โดยส่วนมากให้ระดับความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของไม้ดอกไม่พร้อมตัดดอก และไม้ดอกพร้อมตัดดอก ที่ระดับปานกลาง 66.7% และ 63.3% ตามลำดับ

ตารางที่ 5 – 14 การรับรู้และวัดมูลค่า ณ จุดเก็บเกี่ยว ของไม้ดอกไม้ประดับ

การรับรู้และวัดมูลค่า ณ จุดเก็บเกี่ยว	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ราคาขาย	4	13.3
ไม่มีการรับรู้และวัดมูลค่า	26	86.7
รวม	30	100.0
ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
มากที่สุด	2	6.7
มาก	19	63.3
ปานกลาง	5	16.7
ไม่มีการรับรู้และวัดมูลค่า	4	13.3
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 5 – 14 ปัจจุบันธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับส่วนมาก ไม่บันทึกบัญชีและ
 วัตถุประสงค์ ๓ จุดเก็บเกี่ยว แต่บันทึกเป็นรายการขายทันที อย่างไรก็ตาม นักบัญชีได้แสดงความ
 เห็นเกี่ยวกับการรับรู้และวัตถุประสงค์ ๓ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาขาย ที่ระดับมาก คิดเป็น 63%

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 30 แห่ง พบว่ากิจการที่มีต้นพันธุ์ไม่ดอกไม้ประดับสำหรับ
 เพาะพันธุ์เอง มีจำนวน 17 แห่ง โดยมีรายละเอียดรายการที่เกี่ยวกับต้นพันธุ์ไม่ดอกไม้ประดับ ดังนี้

ตารางที่ 5 – 15 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับต้นพันธุ์ไม่ดอกไม้ประดับ

เกณฑ์การแบ่งกลุ่มต้นพันธุ์	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ตามอายุต้นพันธุ์	11	36.7
ตามคุณภาพผลผลิต	1	3.3
ตามอัตราการให้ผลผลิต	1	3.3
ใช้วิธีถ่วงเฉลี่ย	4	13.3
ไม่มีต้นพันธุ์	13	43.3
รวม	30	100.0
การบันทึกค่าเสื่อมพันธุ์		
ค่าใช้จ่ายประจำงวด	1	3.3
คิดค่าเสื่อมราคา วิธีเส้นตรง	11	36.7
คิดค่าเสื่อมราคา วิธียอดคงเหลือลดลง	1	3.3
ไม่บันทึกบัญชี	4	13.3
ไม่มีต้นพันธุ์	13	43.3
รวม	30	100.0
การบันทึกจำหน่ายต้นพันธุ์		
รายได้จากการขาย	3	10.0
ไม่จำหน่าย (ทำลายทิ้ง)	14	46.7
ไม่มีต้นพันธุ์	13	43.3
รวม	30	100.0

ในส่วน ต้นไม้ดอกไม้ประดับ กิจกรรมกลุ่มตัวอย่าง มีเกณฑ์การแบ่งกลุ่ม และการจัดการ
ไม้ดอกไม้ประดับหมวดอายุการให้ผลผลิต ดังนี้

ตารางที่ 5 – 16 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับต้นไม้ดอกไม้ประดับ

เกณฑ์การแบ่งกลุ่มต้นไม้ดอกไม้ประดับ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ตามอายุต้นพันธุ์	13	43.3
ตามขนาดไม้ดอกไม้ประดับ	5	16.7
ตามคุณภาพ และขนาดไม้ดอกไม้ประดับ	9	30.0
ใช้วิธีถ่วงเฉลี่ย	2	6.7
ข้อมูลผิดพลาด	1	3.3
รวม	30	100.0
การบันทึกจำหน่ายต้นไม้ดอกไม้		
รายได้จากการขาย	8	26.7
รายได้อื่น	4	13.3
ไม่จำหน่าย (ทำลายทิ้ง)	17	56.7
ไม่มีต้นไม้ดอกไม้	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 17 รายการต่างๆ ในบัญชีสินค้าคงเหลือ

รายการบัญชี	จำนวน (แห่ง)
วัสดุสิ้นเปลือง	27
เคมีภัณฑ์	27
ต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	9
ไม้ดอกไม้ประดับ	10
รายการอื่นๆ	29
รวม	30

5.4 แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับความคิดเห็น และความสามารถในการปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 – 18 ความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ทราบ และเข้าใจเนื้อหา	2	6.7
ทราบ แต่ไม่เข้าใจเนื้อหา	7	23.3
ไม่ทราบ	21	70.0
รวม	30	100.0
ความสามารถในการจัดประเภทสินทรัพย์ชีวภาพ		
ได้	26	86.7
ไม่ได้	4	13.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 19 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่าไม้ดอกไม้ประดับ เมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มากที่สุด	14	46.7
มาก	15	50.0
ปานกลาง	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาธุรกรรมในตลาดล่าช้า		
มากที่สุด	5	16.7
มาก	22	73.3
ปานกลาง	3	10.0
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 19 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่าไม้ดอกไม้ประดับ เมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก (ต่อ)

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มาก	4	13.3
ปานกลาง	17	56.7
น้อย	9	30.0
รวม	30	100.0
ราคาเทียบเคียง		
มากที่สุด	1	3.3
มาก	3	10.0
ปานกลาง	17	56.7
น้อย	9	30.0
รวม	30	100.0
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ		
มาก	1	3.3
ปานกลาง	14	46.7
น้อย	13	43.3
น้อยที่สุด	2	6.7
รวม	30	100.0

จากตารางที่ 5 – 19 พบว่าการรับรู้และวัดมูลค่าไม้ดอกไม้ประดับ เมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก ด้วยมูลค่ายุติธรรม มีความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ในระดับมาก สำหรับราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ที่ 50% ซึ่งใกล้เคียงกับระดับมากที่สุด ที่ 46.7% ส่วนราคาตลาดล่าสุด อยู่ในระดับมากเช่นกันที่ 73.3% ในส่วนราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน ราคาเทียบเคียง และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ อยู่ในระดับปานกลาง ที่ 56.7% 56.7% และ 46.7% ตามลำดับ

ตารางที่ 5 – 20 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ดอกไม้ประดับ เมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก

มูลค่ายุติธรรม	จำนวน (แห่ง)
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	13
ราคาตลาดล่าสุด	21
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	0
ราคาเทียบเคียง	5
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	0
ไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมได้	3

จากตารางที่ 5 – 19 ถึง 5 – 20 เป็นตารางที่แสดงความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงและความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรม เมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก ของกิจการที่เพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ และกิจการที่เพาะเลี้ยงไม้ประดับ

ตารางที่ 5 – 21 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่ายุติธรรม ไม้ประดับ ณ ทุกวันที่ในงบดุล

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มากที่สุด	6	20.0
มาก	4	13.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ประดับ	20	66.7
รวม	30	100.0
ราคาธุรกรรมในตลาดล่าสุด		
มากที่สุด	3	10.0
มาก	7	23.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ประดับ	20	66.7
รวม	30	100.0
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน		
ปานกลาง	7	10.0
น้อย	3	23.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ประดับ	20	66.7
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 21 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า
ไม้ประดับ ณ ทุกวันที่ในงบดุล (ต่อ)

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
ราคาเทียบเคียง	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มาก	2	6.7
ปานกลาง	4	13.3
น้อย	4	13.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ประดับ	20	66.7
รวม	30	100.0
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ		
ปานกลาง	7	23.3
น้อย	3	10.0
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ประดับ	20	66.7
รวม	30	100.0

จากตาราง 5 – 21 แสดงรายละเอียดการรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ประดับ ณ ทุกวันที่ในงบดุล พบว่า ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง สามารถสะท้อนความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ในระดับมากที่สุด ที่ 60% ราคาตลาดต่ำสุดในระดับมากที่สุดที่ 70% ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน อยู่ในระดับปานกลาง ที่ 70% ส่วนราคาเทียบเคียง เท่ากันที่ระดับปานกลาง และน้อย ที่ 13.3% และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ อยู่ในระดับปานกลาง ที่ 70%

ตารางที่ 5 – 22 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ประดับ ณ ทุกวันที่ใน
งบดุล

มูลค่ายุติธรรม	จำนวน (แห่ง)
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	2
ราคาตลาดต่ำสุด	9
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	0
ราคาเทียบเคียง	1
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	0

ตารางที่ 5 – 23 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มากที่สุด	12	40.0
มาก	17	56.7
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาธุรกรรมในตลาดล่าช้า		
มากที่สุด	5	16.7
มาก	23	76.7
ปานกลาง	1	3.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน		
มาก	5	16.7
ปานกลาง	17	56.7
น้อย	7	23.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาเทียบเคียง		
มากที่สุด	2	6.7
มาก	3	10.0
ปานกลาง	15	50.0
น้อย	8	26.7
น้อยที่สุด	1	3.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 23 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล (ต่อ)

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มาก	1	3.3
ปานกลาง	18	60.0
น้อย	10	33.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0

จากตาราง 5 – 23 ซึ่งแสดงรายละเอียดการรับรู้และวัดมูลค่า สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล พบว่า ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง สามารถสะท้อนความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ในระดับมาก ที่ 56.7% ราคาตลาดล่าสุดในระดับมาก ที่ 76.7% ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน ราคาเทียบเคียง และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ อยู่ในระดับปานกลาง ที่ 56.7% 50% และ 60% ตามลำดับ

ตารางที่ 5 – 24 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ดอกยังไม่พร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล

มูลค่ายุติธรรม	จำนวน (แห่ง)
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	0
ราคาตลาดล่าสุด	5
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	0
ราคาเทียบเคียง	7
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	1
ไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมได้	16

ตารางที่ 5 – 25 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า
ไม้ดอกพร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มากที่สุด	13	43.3
มาก	16	53.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกพร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาธุรกรรมในตลาดล่าช้า		
มากที่สุด	6	20.0
มาก	22	73.3
ปานกลาง	1	3.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกพร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน		
มาก	4	13.3
ปานกลาง	18	60.0
น้อย	7	23.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกพร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาเทียบเคียง		
มากที่สุด	2	6.7
มาก	6	20.0
ปานกลาง	14	46.7
น้อย	6	20.0
น้อยที่สุด	1	3.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกพร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 25 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า ไม้ดอกพร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล (ต่อ)

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มาก	1	3.3
ปานกลาง	18	60.0
น้อย	10	33.3
กิจการที่ให้ข้อมูลไม่มีรายการไม้ดอกพร้อมตัดดอก	1	3.3
รวม	30	100.0

จากตาราง 5 – 25 ซึ่งแสดงรายละเอียดการรับรู้และวัดมูลค่า สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกพร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล พบว่า ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง และราคาตลาดล่าสุด สามารถสะท้อนความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ในระดับมาก ที่ 53.3% และ 73.3% ส่วนราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน ราคาเทียบเคียง และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ อยู่ในระดับปานกลาง ที่ 60% 46.7% และ 60% ตามลำดับ

ตารางที่ 5 – 26 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับไม้ดอกพร้อมตัดดอก ณ ทุกวันที่ในงบดุล

มูลค่ายุติธรรม	จำนวน (แห่ง)
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	3
ราคาตลาดล่าสุด	12
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	0
ราคาเทียบเคียง	6
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	1
ไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมได้	10

ตารางที่ 5 – 27 ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ของการรับรู้และวัดมูลค่า
ไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว

ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง		
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มากที่สุด	24	80.0
มาก	4	13.3
ปานกลาง	2	6.7
รวม	30	100.0
ราคาธุรกรรมในตลาดล่าช้า		
มากที่สุด	8	26.7
มาก	21	70.0
ปานกลาง	1	3.3
รวม	30	100.0
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน		
มาก	1	3.3
ปานกลาง	23	76.7
น้อย	6	20.0
รวม	30	100.0
ราคาเทียบเคียง		
มากที่สุด	1	3.3
มาก	7	23.3
ปานกลาง	14	46.7
น้อย	8	26.7
รวม	30	100.0
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ		
ปานกลาง	13	43.3
น้อย	16	53.3
น้อยที่สุด	1	3.3
รวม	30	100.0

ตารางที่ 5 – 27 การรับรู้และวัดมูลค่าไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง มีความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ในระดับมากที่สุด ที่ 80% ราคาตลาดต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ 70% ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน และราคาเทียบเคียง เท่ากันที่ระดับปานกลาง 76.7% และ 46.7% ส่วนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ อยู่ในระดับน้อย ที่ 53.3%

ตารางที่ 5 – 28 ความสามารถในการหามูลค่ายุติธรรมสำหรับ ไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว

มูลค่ายุติธรรม	จำนวน (แห่ง)
ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	21
ราคาตลาดต่ำสุด	23
ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	0
ราคาเทียบเคียง	5
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	0
ไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมได้	1

ตารางที่ 5 – 29 ความสามารถในการแสดงรายการสินทรัพย์ชีวภาพแยกต่างหากในงบดุล

การแสดงรายการสินทรัพย์ชีวภาพ	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์
สามารถแยกแสดงรายการ	29	96.7
ไม่สามารถแยกแสดงรายการ	1	3.3
รวม	30	100.0

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 – 30 ความสามารถในการเปิดเผยข้อมูล

การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป	ปฏิบัติได้		ปฏิบัติไม่ได้	
	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์
- เปิดเผยยอดรวมของรายการกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด ของสินทรัพย์ชีวภาพที่เกิดจากการรับรู้ครั้งแรก	14	46.7	16	53.3
- เปิดเผยยอดรวมของการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม หักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ของสินทรัพย์ชีวภาพ	3	10.0	27	90.0
- เปิดเผยยอดรวมของรายการกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด ของผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว	4	13.3	26	86.7
- เปิดเผยรายละเอียดสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่มพร้อมคำอธิบาย	24	80.0	6	20.0
- เปิดเผยสินทรัพย์ชีวภาพในรูปจำนวนปริมาณของสินทรัพย์ชีวภาพในแต่ละกลุ่ม คือกลุ่มที่พร้อมเก็บเกี่ยวและยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว	14	46.7	16	53.3
- เปิดเผยลักษณะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม	3	10.0	27	90.0
- เปิดเผยการวัดค่าที่ไม่เป็นตัวเงินหรือการประมาณปริมาณทางกายภาพของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม ณ วันปลายงวด และปริมาณผลผลิตสำหรับงวด	3	10.0	27	90.0
- เปิดเผยสมมติฐานที่ใช้ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของผลิตผลทางการเกษตรแต่ละกลุ่ม ณ จุดเก็บเกี่ยว และของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม	4	13.3	26	86.7

ตารางที่ 5 – 30 ความสามารถในการเปิดเผยข้อมูล (ต่อ)

การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป	ปฏิบัติได้		ปฏิบัติไม่ได้	
	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์
- เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ของผลผลิตทางการเกษตร ที่ได้เก็บเกี่ยวสำหรับงวด และวัตถุดิบค่า ณ จุดเก็บเกี่ยว	3	10.0	27	90.0
- แสดงรายการกระทบยอดการเปลี่ยนแปลงของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ชีวภาพ ระหว่างต้นกับปลายงวด	10	33.3	20	66.7

ตารางที่ 5 – 31 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

การเปิดเผยข้อมูล	ปฏิบัติได้		ปฏิบัติไม่ได้	
	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์
- การเปิดเผยข้อมูล ณ วันปลายงวด				
1) รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ	29	96.7	1	3.3
2) สาเหตุที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ	29	96.7	1	3.3
3) วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา	28	93.3	2	6.7
4) อายุการใช้งานหรืออัตราค่าเสื่อมราคา	28	93.3	2	6.7
5) ราคาทุนและค่าเสื่อมราคาสะสม (รวมขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม) ณ วันต้นงวด และปลายงวด	24	80.0	6	20.0

ตารางที่ 5 – 31 การเปิดเผยข้อมูลสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ (ต่อ)

การเปิดเผยข้อมูล	ปฏิบัติได้		ปฏิบัติไม่ได้	
	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์	จำนวน (แห่ง)	เปอร์เซ็นต์
- ในระหว่างงวดปัจจุบัน หากกิจการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคา สะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า กิจการต้องเปิดเผยรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่รับรู้ เนื่องจากการจำหน่ายสินทรัพย์ชีวภาพ และต้องเปิดเผยรายการกระทบยอดของจำนวนเงินของสินทรัพย์ชีวภาพ	4	13.3	26	86.7
- ถ้าในงวดปัจจุบันกิจการสามารถหามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลดังนี้				
1) รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ	29	96.7	1	3.3
2) สาเหตุที่มูลค่ายุติธรรมสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ	28	93.3	2	6.7
3) ผลกระทบการเปลี่ยนแปลง	5	16.7	25	83.3

จากตารางที่ 5 – 30 และ 5 – 31 การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งกิจการได้ให้เหตุผล ของการไม่สามารถปฏิบัติตามได้นั้น เนื่องจากสาเหตุหลัก คือ การยากในการจัดทำ และการเปิดเผยข้อมูลบางข้อ เช่น การเปิดเผยลักษณะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม ถือเป็นความลับทางธุรกิจ ที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ อีกทั้งยังมีปัญหาจากการที่กิจการมีพนักงานบัญชีไม่เพียงพอ กับงานที่เพิ่มขึ้น และไม่คุ้มค่ากับการจ้างพนักงานบัญชีเพิ่ม ทำให้ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรได้

5.5 ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่จะทดสอบต่อไปนี้เป็นสมมติฐานทางสถิติ โดยใช้การทดสอบผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองประชากรแบบจับคู่ (t – Test paired) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แบ่งการทดสอบเป็น 3 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สมมติฐานเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรม กับราคาหุ้น เมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก แบ่งเป็น 5 สมมติฐาน ตามมูลค่ายุติธรรมดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1.1

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาหุ้น

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาหุ้น

รูปที่ 5 – 1 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.1

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	4.4333	30	.5683	.1038
ราคาหุ้น	3.7333	30	.5833	.1065

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง & ราคาหุ้น	30	.465	.010

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง - ราคาหุ้น	.7000	.5960	.1088	.4775	.9225	6.433	29	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 1.1 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 และค่า t จากการทดสอบเท่ากับ 6.433 จึงปฏิเสธ H_0 และสามารถสรุปได้ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 1.2

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 2 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.2

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด	4.0667	30	.5208	9.509E-02
ราคาทุน	3.7333	30	.5833	.1065

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด & ราคาทุน	30	0.61	.751

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด - ราคาทุน	.3333	.7581	.1384	5.025E-02	.6164	2.408	29	.023

การทดสอบสมมติฐานที่ 1.2 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการ

ทดสอบสมมติฐาน Sig.(2-tailed) = 0.023 ดังนั้น $0.023 / 2 = 0.0115$ น้อยกว่า 0.5 และค่า t จากการทดสอบเท่ากับ 2.408 จึงปฏิเสธ H_0 และสามารถสรุปได้ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 1.3

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่าการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 3 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.3

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	2.8333	30	.6477	.1183
ราคาทุน	3.7333	30	.5833	.1065

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน & ราคาทุน	30	0.61	.749

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน - ราคาทุน	-.9000	8449	1543	-1.2155	1.5845	-5.835	29	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 1.3 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน Sig.(2-tailed) = 0.000 ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -5.835 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วย

ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 1.4

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 4 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.4

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 4 ราคาเทียบเคียง	2.8667	30	.7303	.1333
ราคาทุน	3.7333	30	.5833	.1065

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 4 ราคาเทียบเคียง & ราคาทุน	30	-.248	.186

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 4 ราคาเทียบเคียง - ราคาทุน	-.8667	1.0417	.1902	-1.2556	-.4777	-4.557	29	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 1.4 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -4.557 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 1.5

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 5 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1.5

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	2.4667	30	.6814	.298
ราคาทุน	3.7333	30	.5833	.1065

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ & ราคาทุน	30	-.197	.298

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ - ราคาทุน	-1.2667	.9803	.1790	-1.6327	-.9006	-7.077	29	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 1.5 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -7.007 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ การรับรู้ครั้งแรก ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

2. สมมติฐานเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรม กับราคา
 ทูณ ณ ทุกวันที่ในงบดุล โดยกรณีของผู้ประกอบธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ 1 กิจการ
 อาจมีสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุลได้ถึง 3 ประเภท ได้แก่ ไม้ประดับ ไม้ดอกยังไม่พร้อม
 ตัดดอก และไม้ดอกที่สามารถตัดดอกได้แล้ว จึงทำให้จำนวนตัวอย่างในการทดสอบสมมติฐานมี
 68 ตัวอย่าง โดยแยกทดสอบสมมติฐานตามมูลค่ายุติธรรม 5 สมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.1

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาปัจจุบันในตลาด
 ซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การ
 วัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาปัจจุบันในตลาด
 ซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่า
 สินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 6 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.1

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	4.5000	68	.6579	7.978E-02
ราคาทุน	3.1912	68	.5533	6.710E-02

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง & ราคาทุน	68	-.102	.406

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง - ราคาทุน	1.3088	.9020	.1094	1.0905	1.5272	11.965	67	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 2.1 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะ
 ปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการ
 ทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 และค่า t จากการ

ทดสอบเท่ากับ 11.965 จึงปฏิเสธ H_0 และสามารถสรุปได้ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่เนบดูล ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 2.2

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่เนบดูล ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่เนบดูล ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 7 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.2

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด	4.2206	68	.6429	7.796E-02
ราคาทุน	3.1912	68	.5533	6.710E-02

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด & ราคาทุน	68	-.330	.006

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด - ราคาทุน	1.0294	.9769	.1185	.7930	1.2659	8.689	67	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 2.2 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 และค่า t จากการทดสอบเท่ากับ 8.689 จึงปฏิเสธ H_0 และสามารถสรุปได้ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุก

วันที่ในงบดุล ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 2.3

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่าการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 8 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.3

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	2.8824	68	.6116	7.416E-02
ราคาทุน	3.1912	68	.5533	6.710E-02

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน & ราคาทุน	68	-.197	.107

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน - ราคาทุน	-.3088	.9020	.1094	-.5272	-9.0487 E-02	-2.823	67	.006

การทดสอบสมมติฐานที่ 2.3 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.006$ ดังนั้น $0.006 / 2 = 0.003$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -2.823 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 2.4

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 9 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.4

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 4 ราคาเทียบเคียง	2.9559	68	.8883	.1077
ราคาทุน	3.1912	68	.5533	6.710E-02

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 4 ราคาเทียบเคียง & ราคาทุน	68	.017	.888

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 4 ราคาเทียบเคียง - ราคาทุน	-.2353	1.0383	.1259	-.4866	1.604E-02	-1.869	67	.066

การทดสอบสมมติฐานที่ 2.4 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.066$ ดังนั้น $0.066 / 2 = 0.033$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -1.869 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

สมมติฐานข้อที่ 2.5

H_0 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่เนบดูล ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

H_1 : การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่เนบดูล ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

รูปที่ 5 – 10 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2.5

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	2.6912	68	.5257	6.375E-02
ราคาทุน	3.1912	68	.5533	6.710E-02

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ & ราคาทุน	68	.001	.995

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ - ราคาทุน	-.2000	.7629	9.252E-02	-.9847	-.3153	-5.404	67	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 2.5 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -5.404 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่เนบดูล ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

3. สมมติฐานเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรม กับราคาขาย ณ จุดเก็บเกี่ยว เนื่องจากร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ในทุกกรณี กิจการต้องวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่ายุติธรรมหัก ประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ซึ่งในปัจจุบันธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับจะบันทึกขาย ณ จุดเก็บเกี่ยวด้วยราคาขาย โดยไม่บันทึกรับรู้มูลค่าผลิตผลก่อน สมมติฐานดังต่อไปนี้ จึงเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง แนวทางปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรซึ่งกำหนดให้วัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยวด้วยมูลค่ายุติธรรม กับแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบันของผลิต ณ จุดเก็บเกี่ยว

สมมติฐานข้อที่ 3.1

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

รูปที่ 5 – 11 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.1

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง	4.7692	26	.5144	.1009
ราคาขาย	3.8846	26	.5159	.1012

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง & ราคาขาย	26	.649	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง - ราคาขาย	.8846	.4315	8.462E-02	.7103	1.0589	10.455	25	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 3.1 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 และค่า t จากการทดสอบเท่ากับ 8.332 จึงปฏิเสธ H_0 และสามารถสรุปได้ว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 3.2

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

รูปที่ 5 – 12 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.2

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด	4.2308	26	.5144	.1009
ราคาขาย	3.8846	26	.5159	.1012

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด & ราคาขาย	26	.104	.612

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 2 ราคาตลาดล่าสุด - ราคาขาย	.3462	.6895	.1352	6.767E-02	.6246	2.560	25	.017

การทดสอบสมมติฐานที่ 3.2 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.017$ ดังนั้น $0.017 / 2 = 0.0085$ น้อยกว่า 0.5 และค่า t จากการทดสอบเท่ากับ 2.523 จึงปฏิเสธ H_0 และสามารถสรุปได้ว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 3.3

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่าการวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

รูปที่ 5 – 13 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.3

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	2.8846	26	.3258	6.390E-02
ราคาขาย	3.8846	26	.5159	.1012

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน & ราคาขาย	26	-.082	.689

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 3 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน - ราคาขาย	-1.000	.6325	.1240	-1.2555	-.7445	-8.062	25	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 3.3 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -6.966 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 3.4

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

รูปที่ 5 – 14 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.4

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 4 ราคาเทียบเคียง	3.0769	26	.8449	.1657
ราคาขาย	3.8846	26	.5159	.1012

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 4 ราคาเทียบเคียง & ราคาขาย	26	-.071	.732

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 4 ราคาเทียบเคียง - ราคาขาย	-.8077	1.0206	.2001	-1.2199	-.3955	-4.035	25	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 3.4 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.001$ ดังนั้น $0.001 / 2 = 0.0005$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -3.881 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

สมมติฐานข้อที่ 3.5

H_0 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

H_1 : การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

รูปที่ 5 – 15 ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3.5

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	2.4231	26	.5778	.1133
ราคาขาย	3.8846	26	.5159	.1012

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ & ราคาขาย	26	-.232	.254

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 5 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ - ราคาขาย	-1.4615	.8593	.1685	-1.8086	-1.1144	-8.672	25	.000

การทดสอบสมมติฐานที่ 3.5 เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบข้างเดียว ซึ่งจะปฏิเสธ H_0 เมื่อ $p - \text{value} = (\text{Sig.}(2\text{-tailed}) / 2) < 0.5$ และค่าสถิติทดสอบ t เป็นบวก จากการทดสอบสมมติฐาน $\text{Sig.}(2\text{-tailed}) = 0.000$ ดังนั้น $0.000 / 2 = 0$ น้อยกว่า 0.5 แต่ค่า t จากการทดสอบเท่ากับ -7.346 จึงยอมรับ H_0 ว่า การวัดมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การวัดมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ด้วยราคาขาย ตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในปัจจุบัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ณ การรับรู้ครั้งแรก ณ ทุกวันที่ในงบดุล และ ณ จุดเก็บเกี่ยว มีผลการทดสอบสมมติฐานดังนี้

ณ การรับรู้ครั้งแรก

1. การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน
2. การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยราคาตลาดล่าสุด ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน
3. การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน
4. การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยราคาเทียบเคียง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน
5. การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง น้อยกว่าหรือเท่ากับ การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

ณ ทุกวันที่ในงบดุล

1. การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ส่งผลให้งบการเงิน มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง มากกว่า การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้น นำไปสู่การวิเคราะห์มูลค่ายุติธรรม ในความเหมาะสมของการนำราคาแต่ละราคา มาใช้ในการรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ว่า มี ข้อดี ข้อด้อย ของการนำมาใช้อย่างไร

5.6 การวิเคราะห์มูลค่ายุติธรรม

ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ให้ความสำคัญของมูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อ ผู้ขาย ตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กัน ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งมูลค่ายุติธรรมตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรประกอบด้วย ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ราคาตลาดล่าสุด ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน ราคาเทียบเคียง และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ธุรกิจการเกษตรในประเทศไทย การนำมูลค่ายุติธรรมมาใช้ นั้น จะส่งผลให้งบการเงินมีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงเพียงใด ขึ้นอยู่กับลักษณะของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละชนิด ว่ามูลค่ายุติธรรมนั้นเหมาะสมกับการนำมาใช้กับสินทรัพย์ชีวภาพชนิดนั้นหรือไม่ สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ สามารถวิเคราะห์ความเหมาะสมในการนำมาใช้ ดังนี้

1. **ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง** ซึ่งตลาดซื้อขายคล่องต้องมีคุณสมบัติทุกข้อต่อไปนี้ ได้แก่ รายการที่ซื้อขายในตลาดต้องมีลักษณะเหมือนกัน ต้องมีผู้เต็มใจซื้อและขายตลอดเวลาทำการ และต้องเปิดเผยราคาต่อสาธารณชน ซึ่งในประเทศไทยมีตลาดไม้ดอกที่เป็นไปตามคุณสมบัติข้างต้น ได้แก่ ตลาดไท และตลาดสี่มุมเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ตลาดไม้ดอกในต่างประเทศ เช่น เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา หรือญี่ปุ่น ก็มีคุณสมบัติเป็นตลาดซื้อขายคล่องเช่นกัน แต่ในกรณีของต้นไม้ดอกและไม้ประดับ ซึ่งเป็นสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะ และขึ้นอยู่กับความต้องการเฉพาะของลูกค้าแต่ละราย การกำหนดราคาจึงไม่เป็นไปตามลักษณะตลาดซื้อขายคล่อง ขณะนี้ ราคาปัจจุบันในตลาดล่าสุด จึงเหมาะสมกับ ผลผลิต ณ จุดเก็บเกี่ยวไม้ตัดดอก หากในอนาคตมีตลาด ต้นไม้ดอก และไม้ประดับ ที่มีคุณสมบัติดังตลาดซื้อขายคล่อง ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง ก็จะเป็นราคาที่สะท้อนความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริงของงบการเงินได้ดีที่สุด

2. ราคาตลาดล่าสุด ต้องเป็นราคาที่เกิดขึ้นในตลาดซึ่งภาวะเศรษฐกิจจะหว่งวันที่เกิดการซื้อ - ขาย กับวันที่ในงบดุลต้องไม่มีรายการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ ซึ่งไม่ดอก ไม่ประดับ เป็นสินค้าที่ราคาขึ้นอยู่กับฤดูกาล และปริมาณการผลิต ดังนั้นการกำหนดราคาสินทรัพย์ชีวภาพ ไม่ดอกไม่ประดับ ด้วยราคาตลาดล่าสุด ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อมิให้เกิดความผิดพลาด ในปัจจุบัน การใช้ราคาตลาดล่าสุดกับ ผลผลิตไม่ดอก ณ จุดเก็บเกี่ยว หากเป็นช่วงเวลาที่ไม่ห่างกันมากนักก็มีความเหมาะสมในการปฏิบัติ แต่สำหรับ ต้นไม่ดอก และไม่ประดับ ซึ่งไม่สามารถหา ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่องได้ เนื่องจากยังไม่มีตลาดตามคุณสมบัติดังกล่าว จึงทำให้ไม่สามารถหาราคาตลาดล่าสุดได้เช่นกัน

3. ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน ซึ่งเป็นราคาที่ปรับปรุงความแตกต่างแล้ว จากลักษณะเฉพาะของไม่ดอก ไม่ประดับแต่ละชนิด การหาสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกันนั้นทำได้ยาก เพราะมีความแตกต่างทางด้านกายภาพ และด้านราคา อีกทั้งราคายังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น เช่น ฤดูกาล ปริมาณการผลิต และความต้องการของตลาด ทำให้ไม่สามารถหามาตรฐานในการปรับปรุงความแตกต่างที่ชัดเจนได้ การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม่ดอกไม่ประดับ ด้วยราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน อาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากมูลค่าที่แท้จริงได้ง่าย

4. ราคาเทียบเคียง เป็นราคาที่ได้จากมูลค่าส่วนต่างๆของสินทรัพย์ชีวภาพ เช่น มูลค่าของโค ที่แสดงในหน่วยกิโลกรัมของเนื้อ หนัง เครื่องในที่ชำแหละขาย ซึ่งต้นไม่ดอก ไม่ประดับ ไม่สามารถเทียบเคียงราคาในลักษณะนี้ได้ เนื่องจากมูลค่าขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ และสวยงามขององค์ประกอบแต่ละส่วนรวมกัน ไม่อาจแยกเป็นราคา ลำต้น กิ่ง ใบ และไม่มีราคาในส่วนต่างๆของ ต้นไม่ดอก ไม่ประดับ การรับรู้และวัดมูลค่าด้วยราคาเทียบเคียง จึงไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม่ดอกไม่ประดับ

5. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เป็นการคำนวณหามูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพที่มีหลักการ สอดคล้องกับความเป็นจริงที่สินทรัพย์ชีวภาพจะสร้างมูลค่าให้กิจการต่อไปในอนาคต ในกรณีของต้นไม่ดอก การหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ จะต้องสามารถประมาณผลผลิตที่สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม่ดอก จะให้ตลอดอายุสินทรัพย์ชีวภาพนั้น แต่ไม่ประดับ ไม่สามารถระบุระยะเวลาในการเพาะเลี้ยงที่แน่นอนได้ เพราะเป็นสินทรัพย์ชีวภาพที่พร้อมจำหน่ายได้ตลอดเวลา ตามความต้องการของผู้ซื้อ จึงเป็นปัญหาในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

จากผลการทดสอบสมมติฐาน และการวิเคราะห์มูลค่ายุติธรรม ทำให้ทราบว่ามูลค่ายุติธรรมที่นักบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม่ประดับ เห็นว่ามีความเหมาะสม และสามารถสะท้อนความเป็นจริงของธุรกิจได้ดี คือ ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง และราคาตลาดล่าสุด แต่จากตัวอย่างการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรสำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอก

ไม้ประดับ บริษัท กกล้วยไม้ไทย จำกัด ใช้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด) เนื่องจากสินทรัพย์ชีวภาพ - ต้นกล้วยไม้ ไม่สามารถหาข้อมูล ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง และราคาตลาดล่าสุดได้ จึงใช้ราคาขายของดอกกล้วยไม้มาคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิของต้นกล้วยไม้ ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 4 – 8 ถึง 4 – 28

5.7 การวิเคราะห์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ได้กำหนดให้รับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ช่วงเวลาต่างๆ ด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งจะส่งผลให้งบการเงินมีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมีทั้ง ข้อดี และข้อเสียบางประการ ต่อธุรกิจการเกษตร ดังการวิเคราะห์ต่อไปนี้

ข้อดี

1. การรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยมูลค่ายุติธรรม ทำให้งบการเงินสะท้อนความเป็นจริงของกิจการได้ดีกว่า ราคาทุน เนื่องจากสินทรัพย์ชีวภาพนั้นแตกต่างจากสินทรัพย์ชนิดอื่น เพราะมีการเจริญเติบโตอยู่ตลอดเวลา เพื่อเตรียมพร้อมสู่การให้ผลผลิตในอนาคต ดังนั้นมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพ ควรเพิ่มขึ้นตามการเจริญเติบโตทางกายภาพด้วย ซึ่งมูลค่ายุติธรรมเป็นมูลค่าที่แสดงความเป็นปัจจุบันของสินทรัพย์ชีวภาพ ดังนั้นงบการเงินที่เกิดจากการใช้มูลค่ายุติธรรมจึงสะท้อนความเป็นจริงของสินทรัพย์ชีวภาพอย่างสมเหตุผล ทำให้มองเห็นภาพความเป็นจริงของกิจการได้ดีขึ้น
2. การนำร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมาเป็นแนวทางปฏิบัติ ทำให้งบการเงินของธุรกิจการเกษตร มีมาตรฐานเดียวกันในวิธีปฏิบัติทางการบัญชี การนำเสนอของงบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ต่อผู้ใช้งบการเงิน ทั้งยังสามารถเปรียบเทียบกันได้กับกิจการในธุรกิจเดียวกัน นำไปสู่การพัฒนาธุรกิจต่อไป
3. การมีมูลค่ายุติธรรมหลายทางเลือกให้ปฏิบัติ ทำให้เกิดความเหมาะสมกับธุรกิจการเกษตรแต่ละประเภท ซึ่งงบการเงินที่เกิดจากการใช้มูลค่ายุติธรรมที่เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจ จะมีความถูกต้อง และสะท้อนภาพกิจการ อย่างใกล้เคียงความเป็นจริง

ข้อเสีย

1. มูลค่ายุติธรรมที่นำมาใช้ ในการรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ หากเป็นมูลค่ายุติธรรมที่ไม่น่าเชื่อถือ แต่กิจการนำมาใช้ จะส่งผลให้งบการเงินสะท้อนความเป็นจริงของกิจการผิดไปจากที่ควร อาจทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาด และกิจการอาจเสียประโยชน์ในกรณี มูลค่ายุติธรรมที่ใช้ทำให้งบการเงิน สะท้อนภาพของกิจการต่ำกว่าความเป็นจริง

2. ความผันผวนของผลการดำเนินงาน จากการรับรู้กำไรที่ยังไม่ได้รับจริง และความเสียหายต่อสินทรัพย์ชีวภาพ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จากภัยธรรมชาติ โรคระบาด หรือ แมลงศัตรูพืช เนื่องจากร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ให้มีการรับรู้กำไรจากการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ในกรณีที่สินทรัพย์ชีวภาพนั้น เกิดความเสียหาย ตาย หรือไม่สามารถให้ผลผลิตตามที่คาดไว้ ทำให้ต้องรับรู้ผลขาดทุนในงวดบัญชีต่อมา ส่งผลให้มูลค่างบการเงินเกิดความผันผวน ผู้ใช้งบการเงินต้องพิจารณาให้รอบคอบและคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการใช้งบการเงินเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

3. ในกรณีนิติบุคคลที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่มีการจ่ายเงินปันผล จากผลการดำเนินงาน การจ่ายเงินปันผลจากกำไรที่ยังไม่ได้รับเป็นเงินเข้าของกิจการ หากสินทรัพย์ชีวภาพที่กำลังเจริญเติบโตนั้นเกิดความเสียหาย หรือไม่สามารถให้ผลผลิตได้ อาจส่งผลถึงสภาพคล่อง และผลการดำเนินงานในปัจจุบันได้

จากการวิเคราะห์ข้างต้น ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มีทั้งข้อดีและข้อเสียกับธุรกิจการเกษตร การปฏิบัติจริงอาจมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ความสำเร็จในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของธุรกิจการเกษตร ตลาดซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมูลค่ายุติธรรม และความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรของนักบัญชี ซึ่งทั้งหมดขึ้นอยู่กับเตรียมความพร้อม และทำความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย โดยทำการสำรวจ จากนิติบุคคล ซึ่งประกอบธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย จำนวน 63 แห่ง มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

6.1 ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

จากผลการศึกษา พบว่า การนำร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมาประยุกต์กับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย อาจก่อให้เกิดผลกระทบ ดังนี้

6.1.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับบางส่วน ยังจัดทำบัญชีโดยใช้เกณฑ์เงินสด ซึ่งการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรนั้นจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์คงค้าง ดังนั้นการประยุกต์ร่างมาตรฐานจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการใช้เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินที่ถูกต้องตามแม่บทการบัญชี

6.1.2 การบันทึกบัญชี เนื่องจากร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรกำหนดให้มีการรับรู้และวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ซึ่งในปัจจุบันธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ ส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกบัญชีในขั้นตอนดังกล่าว สำหรับการรับรู้และวัดมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว จะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานในรอบระยะเวลาบัญชี ธุรกิจได้รับผลตอบแทนจากสินทรัพย์ชีวภาพส่วนที่สามารถเก็บเกี่ยวได้เป็นมูลค่าสุทธิเท่าไร เพราะการบันทึกขายเพียงอย่างเดียว มูลค่าขายอาจมีการรวมต้นทุนกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยวเข้าไปด้วย

6.1.3 มูลค่างบการเงิน ในส่วนงบดุล ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กำหนดให้รับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ ด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งจะทำให้มูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพเปลี่ยนแปลงจากที่เคยรับรู้และวัดมูลค่าด้วยราคาทุน โดยทิศทางการเปลี่ยนแปลง อาจเป็นไปได้ทั้งมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ เพิ่มขึ้น หรือ ลดลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริงของสินทรัพย์ชีวภาพ สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ หากมีสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ที่อยู่ระหว่างการเพาะเลี้ยง การรับรู้และวัดมูลค่า ด้วยมูลค่ายุติธรรม จะทำให้มูลค่างบการเงินจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ อยู่ระหว่างการเจริญเติบโต เป็นการสะสมมูลค่าเพื่อ

เตรียมให้ผลผลิต แต่ถ้าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ อยู่ในช่วงที่สามารถให้ผลผลิตได้ มูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ จะลดลง เพราะให้ผลผลิตแก่กิจการแล้ว และจะลดลงเรื่อยๆ ตามอายุการให้ผลผลิตที่มากขึ้น

ดังนั้นการเพิ่มขึ้น หรือลดลง ของมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ย่อมทำให้งบการเงิน มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน หากกิจการมีสินทรัพย์ชีวภาพ ทั้งที่อยู่ระหว่างการเพาะเลี้ยง และที่ให้ผลผลิตได้ มูลค่างบการเงินจะขึ้นอยู่กับกิจการ ว่ามีสินทรัพย์ชีวภาพลักษณะใดมากกว่ากัน

ในส่วนงบกำไรขาดทุน ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร กำหนดให้ รับรู้รายการกำไรหรือรายการขาดทุน ที่เกิดขึ้นจากการรับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ เป็นกำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ดังนั้น มูลค่างบกำไรขาดทุน จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน กับการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ หากสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น จะรับรู้เป็นรายการกำไร แต่ในทางตรงกันข้ามหาก สินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ มีมูลค่าลดลง จะรับรู้เป็นรายการขาดทุน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงกับ กำไรขาดทุนสุทธิสำหรับงวดบัญชี

6.1.4 การนำเสนอ และเปิดเผยข้อมูล การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มีผลทำให้ ต้องนำเสนอ และเปิดเผยข้อมูลตามที่ร่างมาตรฐานกำหนด

การนำเสนอรายการสินทรัพย์ชีวภาพในงบดุล กิจการต้องแยกแสดงรายการสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ เป็นรายการแยกต่างหากในงบดุล ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากิจการบางส่วนมีการจัดการรายละเอียดข้อมูลในส่วนนี้อยู่ เพียงแต่ไม่ได้แสดงรายการแยกต่างหากเมื่อจัดทำงบดุล ดังนั้นการปฏิบัติตามร่างมาตรฐานในการนำเสนอรายการ จึงสามารถปฏิบัติได้

การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป หรือการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพซึ่งไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ (ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 5 – 30 และ 5 – 31) เป็นรายการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งจะแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน มีผลให้ฝ่ายบัญชีของกิจการมีงานต้องปฏิบัติมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ผู้ใช้งบการเงินทราบจะได้ทราบถึงข้อมูลกิจกรรมทางการเกษตรของกิจการ เป็นการกระตุ้นการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร และช่วยในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ กับกิจการ

6.2 ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า การนำร่างมาตรฐานการบัญชีมาเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดกไม่ประดับในประเทศไทย อาจเกิดปัญหาและอุปสรรคในด้านต่างๆ ดังนี้

6.2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน การจัดทำงบการเงินที่เป็นไปตามแม่บทการบัญชีนั้น งบการเงินที่จัดทำขึ้นต้องตั้งอยู่บนข้อสมมติทางการบัญชี 2 ข้อ ได้แก่

1. เกณฑ์คงค้าง เป็นการจัดทำงบการเงิน โดยการรับรู้รายการและเหตุการณ์ทางการบัญชี เมื่อรายการนั้นๆ เกิดขึ้น บันทึกบัญชีและแสดงในงบการเงินตามงวดที่เกี่ยวข้อง มิใช่รับรู้เฉพาะรายการรับหรือจ่ายเงินสด หรือรายการเทียบเท่าเงินสดเท่านั้น ซึ่งงบการเงินที่จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการค้าในอดีต ภาวะผูกพันที่กิจการต้องจ่ายในอนาคต และทรัพยากรที่จะได้รับเป็นเงินสดในอนาคต เป็นข้อมูลที่ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

2. การดำเนินงานต่อเนื่อง นั่นคือ กิจการจะดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และดำรงอยู่ต่อไปในอนาคต ไม่มีเจตนาหรือมีความจำเป็นที่จะเลิกกิจการ หรือลดขนาดของกิจการลงอย่างมีนัยสำคัญ

แต่จากผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจการเกษตรไม่ดกไม่ประดับในปัจจุบัน ผู้ประกอบการบางส่วน มิได้จัดทำงบการเงินโดยใช้เกณฑ์คงค้าง แต่ใช้เกณฑ์เงินสดที่ บันทึกบัญชีเฉพาะรายการที่มีการรับหรือจ่าย ที่เป็นเงินสดเท่านั้น

จากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร สำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดกไม่ประดับ อาจเกิดปัญหาอันเนื่องมาจาก การจัดทำงบการเงินตามเกณฑ์เงินสด ที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร และไม่แสดงข้อมูลที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการตัดสินใจ ต่อผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จำเป็นต้องใช้ ข้อมูลทางการบัญชีที่จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ ในเบื้องต้น เช่น มูลค่าไม่ดกไม่ประดับ ค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยง เป็นต้น จากนั้นจึงนำมาประยุกต์กับร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ที่รับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม่ดกไม่ประดับ และผลิตผลทางการเกษตร ด้วยมูลค่ายุติธรรม เพื่อให้งบการเงินสามารถมูลค่าของกิจการได้อย่างแท้จริง

6.2.2 มูลค่ายุติธรรม ในการทดสอบสมมติฐาน และการวิเคราะห์มูลค่ายุติธรรม แสดงให้เห็นว่ามูลค่ายุติธรรมที่มีความเหมาะสม จะใช้รับรู้และวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันในตลาดซื้อขายคลอง และมูลค่าตลาดล่าสุด ซึ่งในปัจจุบันสามารถหามูลค่าดังกล่าวได้เฉพาะ ผลิตผลจากการเก็บเกี่ยว – ไม้ดอก เท่านั้น ส่วนราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน และราคาเทียบเคียง ความเหมาะสมอยู่ในระดับรอง หากนำมาใช้อาจเกิดความไม่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้เฉพาะกับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับเท่านั้น เนื่องจากสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ มีลักษณะเฉพาะตัวและมีการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถอ้างอิงกับสิ่งอื่นได้ สำหรับมูลค่าปัจจุบันสุทธิ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับรองเช่นกัน เพราะถึงแม้วิธีการคำนวณ เพื่อให้ได้มาซึ่งมูลค่ายุติธรรม มีความน่าเชื่อถือ แต่ก็มีความยุ่งยากในการจัดทำอย่างมาก และอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย

นอกจากความเหมาะสม ของมูลค่ายุติธรรมที่จะนำมาใช้แล้ว แหล่งที่มาของมูลค่ายุติธรรมที่น่าเชื่อถือ สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกในประเทศไทย โดยเฉพาะแหล่งภายในประเทศยังมีน้อยและไม่สม่ำเสมอ ในส่วนตลาดไม้ประดับก็ยังไม่ถือว่าตลาดที่ทำการซื้อขายในปัจจุบันแหล่งราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคลองได้ เพราะไม่ตรงตามค่านิยมและปริมาณซื้อขายยังไม่หนาแน่นเพียงพอ

6.2.3 ความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร เนื่องจากนักบัญชีในธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับส่วนมาก ยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ทำให้การทำความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชี ไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้งผู้ที่ได้อ่านร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ยังมีความเข้าใจในเนื้อหาที่แตกต่างกันไป ทำให้มีความเข้าใจที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นที่มาของการไม่เห็นด้วยกับการปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร

6.2.4 การบันทึกบัญชี ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ไม่มีตัวอย่าง การบันทึกบัญชีแสดงให้เห็น มีเพียงแนวทางว่าต้องปฏิบัติอย่างไรเท่านั้น ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชี และการบันทึกรายการบัญชีของแต่ละกิจการอาจไม่ถูกต้องตรงกัน

6.2.5 การเปิดเผยข้อมูล ทั้งข้อมูลทั่วไป และข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพซึ่งไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งบางรายการกิจการไม่เคยมีการเก็บข้อมูลไว้ บางรายการอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยมาก เช่น การเปิดเผยสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่มของกิจการ ณ วันปลายงวด ถึงแม้ว่าจากการศึกษา กิจการให้ความเห็นว่าสามารถปฏิบัติได้ แต่ในความเป็นจริงของลักษณะสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ พันธุ์ไม้ และอายุ ที่ต่างกัน แม้กระทั่งพันธุ์ และอายุ เท่ากัน แต่ลักษณะทางกายภาพต่างกัน ก็ทำให้มูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพแตกต่างกัน โดยเฉพาะธุรกิจการเกษตรไม้ประดับ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่ามีรายการสินทรัพย์ชีวภาพที่แตกต่างกันนับร้อยรายการ

6.3 สรุป

การประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรสำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับในประเทศไทย อาจเกิดปัญหาอันเนื่องมาจาก การไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมที่น่าเชื่อถือได้ การไม่ทราบว่าจะมีการนำร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมาใช้ ความไม่เข้าใจเนื้อหาของร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร และปัญหาในการปฏิบัติ เช่น การบันทึกรายการบัญชี การเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น แต่ปัญหาต่างๆ ย่อมมีแนวทางในการแก้ไข ดังที่แสดงข้างต้น โดยเฉพาะการไม่สามารถหามูลค่ายุติธรรมที่น่าเชื่อถือ หากไม่สามารถหาได้อย่างแท้จริง ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ก็มีทางเลือกให้ใช้ ราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสม หักขาดทุนจากการด้อยค่า ได้

จากการศึกษา นักบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับ เห็นว่า การรับรู้และวัดมูลค่า ด้วยมูลค่ายุติธรรม และการเปิดเผยข้อมูลสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม่ดอกไม้ประดับ เป็นรายการแยกต่างหากในงบดุล จะทำให้เกิดความชัดเจน และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน

แต่การนำมาประยุกต์สำหรับธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับในประเทศไทย ควรให้เวลากับธุรกิจในการทำความเข้าใจ และจัดการข้อมูลที่จำเป็น โดยเฉพาะข้อมูลด้านราคา เนื่องจากปัจจุบัน ตลาดราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง สำหรับประเทศไทยมีน้อยและไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นหากประกาศใช้โดยไม่มีทำความเข้าใจอย่างถูกต้อง ย่อมเกิดปัญหาในการจัดทำงบการเงินอย่างแน่นอน อีกทั้งการปฏิบัติ ควรเริ่มโดยให้เป็นทางเลือกในการปฏิบัติก่อน แล้วกำหนดว่าภายในระยะเวลาเท่าใด ธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับทั้งหมดจะต้องประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรกับกิจการ ซึ่งนักบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับส่วนมาก ให้การยอมรับมากกว่า การประกาศให้ประยุกต์ในทันที

6.4 ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาและอุปสรรคที่กล่าวข้างต้น จึงมีข้อเสนอแนะ ในการนำร่างมาตรฐานการบัญชี การเกษตรมาประยุกต์กับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย ดังนี้

6.4.1 มูลค่ายุติธรรม เนื่องจากมูลค่ายุติธรรม มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประยุกต์ร่าง มาตรฐานการบัญชีการเกษตร แต่จากปัญหาด้านมูลค่ายุติธรรมข้างต้น ที่ไม่สามารถหามูลค่า ยุติธรรมที่มีความเหมาะสมกับสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ การตีความมูลค่ายุติธรรม เพราะการดำเนินงาน ของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ คือ การผลิต และจำหน่ายสินทรัพย์ชีวภาพ ควรพิจารณา ว่าราคาขายที่กิจการใช้นั้นสามารถเป็นมูลค่ายุติธรรมได้หรือไม่ ซึ่งจากการศึกษา ราคาขาย ที่ใช้ ในปัจจุบัน เข้าค่านิยามมูลค่ายุติธรรม 2 ข้อ ได้แก่ รายการที่ซื้อขายมีลักษณะเหมือนกัน (มีการซื้อ ขายกันโดยทั่วไป) และมีผู้เต็มใจซื้อขายตลอดเวลาทำการ (มีการต่อรองราคาจนเป็นที่พอใจ และ เต็มใจซื้อขายทั้งสองฝ่าย) โดยส่วนที่ไม่เข้าค่านิยาม คือ ต้องเปิดเผยราคาต่อสาธารณชน แต่ ราคาดังกล่าว ถือเป็นราคาที่ได้รับการยอมรับจากผู้ประกอบการในธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับราคา ขายดังกล่าวถือเป็น มูลค่ายุติธรรมในตลาดซื้อขายคล่อง ได้หรือไม่

6.4.2 ความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร เนื่องจากนักบัญชีในธุรกิจการ เกษตรไม้ดอกไม้ประดับส่วนมาก ยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการบัญชีการ เกษตร ทำให้การทำความเข้าใจร่างมาตรฐานการบัญชี ไม่ดีเท่าที่ควร

แนวทางการแก้ไข คือ การจัดอบรมให้ความรู้ ทำความเข้าใจเนื้อหา และแนวทางการ ปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร แก่นักบัญชีของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อให้มีการแสดงความคิดเห็น ทำความเข้าใจได้อย่างถูกต้องตรงกัน รวมทั้งเป็นการระดมความคิด เพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดร่วมกัน

6.4.3 การบันทึกบัญชี เนื่องจากร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรฉบับนี้ ไม่มีวิธีการ บันทึกบัญชี แสดงเป็นตัวอย่าง

แนวทางการแก้ไข ควรมาจากการระดมความคิด จากนักบัญชีในธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม อีกทั้งวิทยานิพนธ์นี้ได้มีการบันทึกบัญชี โดยยึด หลักการ ตามแนวทางปฏิบัติที่ระบุในร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร ซึ่งสามารถใช้ในการ บันทึกบัญชี ของธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับได้

6.4.4 การเปิดเผยข้อมูล จากการเปิดเผยข้อมูลบางรายการที่มีรายละเอียดปลีกย่อยมากเกินไป ทำให้เกิดความยากลำบากในการปฏิบัติ

แนวทางในการแก้ไข คือ การให้คำจำกัดความที่ชัดเจน ของกลุ่มสินทรัพย์ชีวภาพ ว่าควรจัดกลุ่มอย่างไร เช่น กลุ่มสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ตามพันธุ์ไม้ หรือ กลุ่มสินทรัพย์ชีวภาพ – ไม้ดอกไม้ประดับ ตามระยะเวลาการเพาะเลี้ยง เป็นต้น เพื่อจำกัดให้กลุ่มสินทรัพย์ชีวภาพลดลง และสะดวกในการปฏิบัติมากขึ้น

ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร มีวิธีปฏิบัติทางการบัญชีเพื่อให้บริการเงินของธุรกิจการเกษตร แสดงมูลค่าของธุรกิจอย่างถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ให้บริการเงิน แต่ในความเป็นจริงธุรกิจการเกษตรแต่ละประเภทย่อมมีรายละเอียดและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่แตกต่างกัน ดังนั้นการนำร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมาประยุกต์ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของธุรกิจ ความจำเป็น และความพร้อมในการปฏิบัติ เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับธุรกิจการเกษตร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการเกษตร. เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกล้วยไม้ตัดดอก. 10,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1.

เกษตรดีที่เหมาะสม ลำดับที่ 28. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2545.

กล้วยไม้ พัฒนาสู่การส่งออก. ข่าวสารสมาคมพืชสวน ปีที่16 ฉบับที่2 (เมษายน-มิถุนายน 2544)

พิสมัย ชวลิตวงษ์พร. กล้วยไม้. ไม้ตัดดอกเศรษฐกิจและการปรับปรุงพันธุ์, หน้า 11 – 22.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2543

แพรว ก็ระสุนทรพงษ์, การบัญชีนกระจอกเทศ. วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, ฉบับที่ 91

(มีนาคม 2545) :25 -42.

สมชาย สุภัทรกุล, คุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน : ประโยชน์และการประเมิน

คุณภาพ. วารสารบริหารธุรกิจ, ฉบับที่ 90 (เมษายน – มิถุนายน 2544)

อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์

(Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and

Flora = CITES) ณ กรุง Washington D.C. ประเทศสหรัฐอเมริกา

ภาษาอังกฤษ

Fair Value Accounting, www.public.iastate.edu/~chriz/Academic%20Projects/acct598/

Temporary/fair.ppt

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมวิชาการเกษตร. เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับกล้วยไม้ตัดดอก. 10,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1.

เกษตรดีที่เหมาะสม ลำดับที่ 28. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2545.

กล้วยไม้ พัฒนาสู่การส่งออก. ข่าวสารสมาคมพืชสวน ปีที่16 ฉบับที่2 (เมษายน-มิถุนายน 2544)

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

เกรียงไกร อังอำนวยศิริ. การปรับปรุงพันธุ์กล้วยไม้ในธุรกิจเอกชน. ใน เอกสารประกอบการสัมมนา

เรื่องกล้วยไม้ไทยเพื่อการส่งออก. หน้า 15-24. 20-21 มกราคม 2544 ณ โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

จันทร์จิรา ชวชาติ. การบัญชีสำหรับการปลูกสวนป่า กรณีศึกษาสวนป่าสักแม่หอพระ อ.แม่แตง

จ.เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

จินดา ชันทอง. การวิเคราะห์งบการเงิน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

จุฑามาศ อ่อนนิมล. ไม้ประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกษตรสาส์น, 2545.

นราศรี ไวรนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี. ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, สมาคม. ร่างมาตรฐานการบัญชี เรื่องการ

บัญชีการเกษตร (ฉบับแก้ไข ณ 25 มิถุนายน 2545).

นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, สมาคม. เอกสารประกอบ

การประชาพิจารณ์. กรุงเทพฯ: 2545 (อัดสำเนา)

นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, สมาคม. แม่บทการบัญชี.

(กุมภาพันธ์, 2542)

นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, สมาคม. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35

การนำเสนองบการเงิน. (กุมภาพันธ์, 2542)

นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, สมาคม. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37

การรับรู้รายได้.

นิธิยา รัตนานพนธ์ และदनัย บุญยเกียรติ. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้. กรุงเทพฯ:

ไอ. เอส. พรินท์ติ้ง เฮ้าส์, 2537.

พานิชย์ ศัพท์ัญญา. ไม้ประดับเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, มีนาคม 2542.

พิศมัย ขวลิขิตวงษ์พร. กล้วยไม้. ไม้ตัดดอกเศรษฐกิจและการปรับปรุงพันธุ์, หน้า 11 – 22.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2543

พิศมัย ขวลิขิตวงษ์พร. สถานการณ์และลำดับความสำคัญไม้ดอกของประเทศไทย. ไม้ตัดดอก

เศรษฐกิจและการปรับปรุงพันธุ์, หน้า 1 – 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การ

เกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2543

แพรว กีระสุนทรพงษ์, การบัญชีนกรทะเลออกเทศ. วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, ฉบับที่ 91

(มีนาคม 2545) :25 -42.

ไมตรี ปทุมวงษ์. ไม้ดอกเศรษฐกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์, 2541.

วิศิษฎ์ วชิรลาภไพฑูรย์, กนกเนตร เปรมปรี และชวลิต พรหมมาตโร. การบัญชีเกษตรกรรม.

โครงการวิจัยสำหรับนักศึกษาปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ: บริษัท A.N. การพิมพ์, 2541.

ศูนย์ผลักดันสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก กรมวิชาการเกษตร. วิธีการและขั้นตอนการส่งออก

ดอกกล้วยไม้จำหน่ายต่างประเทศ. 5,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2545.

เศรษฐกิจการเกษตร, สำนักงาน. แนวทางการพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8.

กรุงเทพฯ: 2539.

สมชาย สุภัทรกุล, คุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน : ประโยชน์และการประเมิน

คุณภาพ. วารสารบริหารธุรกิจ, ฉบับที่ 90 (เมษายน – มิถุนายน 2544)

สมเพียร เกษมทรัพย์. ศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการผลิตไม้ตัดดอกเพื่อการส่งออก.

ใน พืชสวน 30 ปี หน้า 173 –185. กรุงเทพฯ: บริษัท สารมวลชน จำกัด, 2530.

อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์

(Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and

Flora = CITES) ณ กรุง Washington D.C. ประเทศสหรัฐอเมริกา

ภาษาอังกฤษ

Burton D. Jay and Donna C. Novok, Re: File Reference No. 204 – B. American Academy of Actuaries

Epstein, Barry J. IAS 2002 : Interpretation and Application of International Accounting standards. John Wiley & Sons, Inc. New York, 2002.

Explanation and Benefits of Fair Value Accounting, The Bond Market Association / International Swaps & Derivatives Association / Securities Industry Association. March 26, 2002.

Fair Value Accounting, www.public.iastate.edu/~chrisz/Academic%20Projects/acct598/Temporary/fair.ppt

Fair Value Accounting: International Developments and Relevance for Indian Insurance Industry, 5th Global Conference of Actuaries.

Management Accounting – London, Fair value accounting for agriculture. (September, 1999)

Paul Chisnall. Fair Value Accounting – an industry view, Financial Stability Review. December, 2000.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่.....

เรื่อง

การบัญชีเกษตรกรรม

คำแถลงการณ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 41 เรื่อง “เกษตรกรรม” (IAS No. 41 “Agriculture”) โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

ย่อหน้าที่

เกษตรกรรม

วัตถุประสงค์

ขอบเขต

1-4

คำจำกัดความ

5-9

คำจำกัดความเกี่ยวกับเกษตรกรรม

5-7

คำจำกัดความทั่วไป

8-9

การรับรู้และการวัดมูลค่า

10-33

รายการกำไรและรายการขาดทุน

26-29

การไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

30-33

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

34-38

การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูล

39-57

การนำเสนอ

39

การเปิดเผยข้อมูล

40-57

ข้อมูลทั่วไป

40-53

การไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

54-56

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

57

วันที่ปฏิบัติและการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

58-59

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มาตรฐานการบัญชี

เกษตรกรรม

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรหนา เอน และตัวอักษรปกติ ซึ่งถือเป็นคำอธิบายเพิ่มเติม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ถือปฏิบัติกับรายการที่ไม่มีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์

มาตรฐานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชี การนำเสนอทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร

ขอบเขต

1. **มาตรฐานฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการบันทึกบัญชีของรายการต่อไปนี้ เมื่อรายการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร**
 - (ก) สินทรัพย์ชีวภาพ
 - (ข) ผลผลิตทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว และ
 - (ค) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ตามย่อหน้า 34 และ 35
2. มาตรฐานฉบับนี้ไม่ถือปฏิบัติกับ
 - (ก) ที่ดินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร (ดู มาตรฐานการบัญชี เรื่อง “ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์” และ มาตรฐานการบัญชี เรื่อง “เงินลงทุนในอสังหาริมทรัพย์”)
 - (ข) สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร (ดู มาตรฐานการบัญชี เรื่อง “สินทรัพย์ไม่มีตัวตน”)
3. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นผลผลิตที่เก็บเกี่ยวจากสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ ณ จุดเก็บเกี่ยว หลังจากนั้นให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “สินค้าคงเหลือ” หรือมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงไม่ถือปฏิบัติกับกระบวนการที่เกิดขึ้นภายหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ตัวอย่างเช่น กระบวนการแปรรูปองุ่นให้เป็นเหล้าองุ่นโดยผู้ผลิตเหล้าองุ่นที่เป็นผู้ปลูกองุ่นด้วย แม้ว่ากระบวนการผลิตดังกล่าวโดยทั่วไปจะเป็นกระบวนการต่อเนื่องของกิจกรรมทางการเกษตรและอาจมีความคล้ายคลึงกับการแปรรูปเชิงชีวภาพก็ตาม กระบวนการดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้คำจำกัดความของคำว่ากิจกรรมทางการเกษตรตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

4. ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของสินทรัพย์ชีวภาพ ผลิตผลทางการเกษตร และผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลจากกระบวนการหลังเก็บเกี่ยว

สินทรัพย์ชีวสาร	ผลิตผลทางการเกษตร	ผลิตภัณฑ์จากกระบวนการหลังเก็บเกี่ยว
แกะ	ขนแกะ	เส้นใย พรหม
ต้นไม้อินปาปาลูก	ท่อนซุง	ไม้แปรรูป
ต้นพืช	ฝ้าย	ด้าย ฝ้าย
	อ้อยที่เก็บเกี่ยว	น้ำตาล
โคนม	น้ำนม	เนยแข็ง
สุกร	สุกรชำแหละ	ไส้กรอก แยม
ไม้ใบ	ใบ	ชา ใบยาสูบบ่มแห้ง
ถั่วถั่ว	ผลถั่ว	เหล้าถั่ว
ไม้ผล	ผลไม้ที่เก็บเกี่ยว	ผลไม้แปรรูป

คำจำกัดความ

คำจำกัดความเกี่ยวกับเกษตรกรรม

5. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะดังนี้

กิจกรรมทางการเกษตร หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมแปรรูปเชิงชีวสารของสินทรัพย์ชีวสารเพื่อเปลี่ยนเป็นผลิตผลทางการเกษตรเพื่อการขาย หรือเพื่อเพิ่มจำนวนสินทรัพย์ชีวภาพ

ผลิตผลทางการเกษตร หมายถึง ผลิตผลที่เก็บเกี่ยวได้จากสินทรัพย์ชีวภาพของกิจการ

สินทรัพย์ชีวภาพ หมายถึง สัตว์หรือพืช ที่มีชีวิต

การแปรรูปเชิงชีวภาพ หมายถึง กระบวนการซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพหรือปริมาณของสินทรัพย์ชีวภาพ ได้แก่ การเจริญเติบโต การเสื่อมถอย การให้ผลผลิต และการขยายพันธุ์

กลุ่มของสินทรัพย์ชีวภาพ หมายถึง กลุ่มของสัตว์หรือพืช ที่มีชีวิตที่คล้ายคลึงกัน

คำจำกัดความทั่วไป

8. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะดังนี้

ตลาดซื้อขายล่วงหน้า	หมายถึง	ตลาดที่มีคุณสมบัติทุกข้อดังต่อไปนี้
		ก) รายการที่ซื้อขายในตลาดต้องมีลักษณะเหมือนกัน
		ข) ต้องมีผู้เต็มใจซื้อและขายตลอดเวลาทำการ
		ค) ต้องเปิดเผยราคาต่อสาธารณชน
ราคาตามบัญชี	หมายถึง	ราคาของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงบดุล
มูลค่ายุติธรรม	หมายถึง	จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยน และสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	หมายถึง	ตามที่นิยามไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล”

9. มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ขึ้นอยู่กับปัจจุบันของที่ตั้งและเงื่อนไขของสินทรัพย์นั้น ตัวอย่างเช่น มูลค่ายุติธรรมของโคหรือกระบือในฟาร์ม คือราคาของโคหรือกระบือในตลาดที่เกี่ยวข้องกับโคหรือกระบือนั้น หักด้วยค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายอื่น ในการนำโคหรือกระบือไปสู่ตลาดนั้น

การรับรู้และการวัดมูลค่า

10. กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตผลทางการเกษตร เมื่อมีคุณสมบัติทุกข้อดังนี้

- (ก) กิจการสามารถควบคุมสินทรัพย์นั้นซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต
- (ข) มีความเป็นไปได้ที่กิจการจะได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้น
- (ค) สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมหรือต้นทุนของสินทรัพย์ได้อย่างน่าเชื่อถือ

11. อำนาจการควบคุมของกิจกรรมทางการเกษตรอาจมีหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ ตัวอย่าง เช่น กรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย การประทับเครื่องหมายในโคที่ซื้อหรือที่เกิด ผลประโยชน์ในอนาคตปกติจะวัดจากคุณลักษณะทางกายภาพที่มีนัยสำคัญ
12. **สินทรัพย์ชีวภาพต้องวัดมูลค่าเมื่อมีการรับรู้ครั้งแรก และ ณ ทุกวันที่ในงบดุล ด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย เว้นแต่กรณีที่จะระบุในย่อหน้า 30 ซึ่งการวัดมูลค่ายุติธรรมไม่สามารถทำได้ที่น่าเชื่อถือ**
13. **ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เกิดจากสินทรัพย์ชีวสารของกิจการต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ จุดเก็บเกี่ยวหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย มูลค่ายุติธรรมที่ได้นี้ถือเป็นต้นทุนของสินค้าคงเหลือตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “สินค้าคงเหลือ” หรือมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นที่เกี่ยวข้อง**
14. ค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ได้แก่ ค่านายหน้าที่ยจ่ายให้แก่พ่อค้าคนกลางและผู้แทนจำหน่าย ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากหน่วยงานกำกับดูแลและค่าธรรมเนียมในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมทั้งภาษีอากรในการโอนกรรมสิทธิ์ ค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ไม่รวมถึงค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการนำสินทรัพย์ไปถึงตลาด
15. ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร อาจทำได้โดยการจัดแบ่งสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเป็นกลุ่มตามคุณลักษณะที่สำคัญ ตัวอย่างเช่น แบ่งตามอายุหรือตามคุณภาพ ทั้งนี้ให้กิจการเลือกใช้คุณลักษณะซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ตลาดใช้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา
16. กิจการมักทำสัญญาซื้อขายสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ณ วันที่ล่วงหน้าซึ่งราคาตามสัญญานี้อาจไม่มีผลต่อการกำหนดมูลค่ายุติธรรมแต่อย่างใด เนื่องจากมูลค่ายุติธรรมนั้นสะท้อนสภาพของตลาด ณ ปัจจุบัน ที่มีทั้งผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งเต็มใจจะซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ต้องปรับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร อันเนื่องมาจากการที่มีราคาตามสัญญาซื้อขายเกิดขึ้น ในบางกรณีสัญญาซื้อขายสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรอาจเป็นสัญญาที่มีภาวะผูกพัน ซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น”
17. ถ้าสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรมีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ ราคาที่อ้างอิงกันในตลาดดังกล่าวมีความเหมาะสมที่จะนำมากำหนดมูลค่ายุติธรรมให้กับสินทรัพย์ชีวสารและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หากกิจการสามารถเข้าถึงตลาดซื้อขายคล่องได้หลายแห่ง กิจการต้องใช้ราคาของตลาดเกี่ยวข้องมากที่สุด ตัวอย่างเช่น หากกิจการสามารถเข้าถึง

ตลาดซื้อขายคล่องสองแห่ง กิจการต้องใช้ราคาของตลาดที่คาดว่าจะนำสินค้านั้นไปจำหน่าย

18. ถ้าสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ กิจการต้องกำหนดมูลค่ายุติธรรมจากข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ เมื่อมีข้อมูล ดังต่อไปนี้
 - (ก) ราคาของรายการธุรกรรมล่าสุดที่เกิดขึ้นในตลาด ซึ่งภาวะเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่เกิดธุรกรรมดังกล่าวกับวันที่ในงบดุลต้องไม่มีรายการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ
 - (ข) ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน ซึ่งได้ปรับปรุงความแตกต่างไว้แล้ว
 - (ค) ราคาเทียบเคียง เช่น ราคาของสวนผลไม้ที่แสดงในหน่วยบรรจุน้ำส้มเพื่อส่งออก มูลค่าของโคหรือกระบือที่แสดงในหน่วยกิโลกรัมของเนื้อ
19. ในบางกรณี แหล่งข้อมูลตามที่ระบุในย่อหน้า 18 อาจทำให้ได้ข้อมูลของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่แตกต่างกัน ดังนั้น กิจการต้องพิจารณาถึงสาเหตุของความแตกต่างนั้นเพื่อให้การประมาณมูลค่ายุติธรรมน่าเชื่อถือและสมเหตุสมผลมากที่สุด
20. ในบางสถานการณ์ อาจไม่สามารถหาราคาตลาดหรือมูลค่าเพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพในสภาพปัจจุบันได้ ในสถานการณ์เช่นนั้น ให้กิจการกำหนดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้มูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์นั้นคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตลาดก่อนหักภาษีเงินได้
21. การคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่คาดหวังมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพในทำเลที่ตั้งและสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กิจการต้องคำนึงถึงการกำหนดอัตราการคิดลดที่จะนำมาใช้และการประมาณกระแสเงินสดสุทธิสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของสินทรัพย์ชีวภาพไม่รวมถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าอันเกิดจากการแปรรูปเชิงชีวภาพและกิจกรรมในอนาคต ตัวอย่างเช่น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขยายขีดความสามารถของ การแปรรูปเชิงชีวภาพ การเก็บเกี่ยว และการขาย
22. กิจการต้องไม่รวมกระแสเงินสดที่ใช้เป็นเงินทุนในการจัดหาสินทรัพย์ การชำระภาษี หรือการทำให้เกิดสินทรัพย์ชีวภาพทดแทนชิ้นใหม่ภายหลังการเก็บเกี่ยว (ตัวอย่างเช่น ต้นทุนของการปลูกต้นไม้ชิ้นใหม่ในป่าปลูกหลังจากมีการตัดไม้แล้ว)
23. ราคายุติธรรมที่มีการแลกเปลี่ยนอย่างอิสระ ผู้ซื้อและผู้ขายที่มีความรอบรู้และความเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนกันได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่กระแสเงินสดอาจมีความผันแปร มูลค่า

ค่ายุติธรรมจะสะท้อนความเป็นไปได้ของความผันแปรดังกล่าว ดังนั้น กิจการต้องคำนึงถึงความผันแปรของกระแสเงินสดที่คาดหวัง หรืออัตราคิดลด หรือทั้งสองกรณีร่วมกัน ในการเลือกใช้อัตราการคิดลดกิจการต้องใช้สมมติฐานที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดหวัง ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงผลซึ่งเกิดจากสมมติฐานที่ซ้ำซ้อนหรือผลซึ่งเกิดจากการละเลยสมมติฐานบางประการ

24. ในบางกรณี ต้นทุนอาจมีค่าใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมได้ ในกรณีที่
- (ก) การแปรรูปเชิงชีวภาพเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อยนับตั้งแต่เกิดต้นทุนครั้งแรก (ตัวอย่างเช่น กรณีที่การลงต้นกล้าไม้ผลก่อนวันที่ในงบดุลเพียงเล็กน้อย)
 - (ข) การแปรรูปเชิงชีวภาพมีผลกระทบต่อราคาไม่มาก (ตัวอย่างเช่น การเจริญเติบโตในช่วงแรกของการปลูกป่าสนที่มีวงจรการผลิตนาน 30 ปี)
25. สินทรัพย์ชีวภาพมักมีลักษณะทางกายภาพอยู่ติดกับที่ดิน (ตัวอย่างเช่น ต้นไม้ในป่าปลูก) ซึ่งสินทรัพย์ชีวภาพที่อยู่ติดกับที่ดินอาจไม่มีราคาตลาดรองรับแต่อาจมีราคาตลาดสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพรวมกับที่ดิน นั่นคือ สินทรัพย์ชีวภาพ ที่ดิน และค่าพัฒนาที่ดิน ถือเป็นสินทรัพย์รายการเดียวกัน กิจการอาจใช้ข้อมูลของสินทรัพย์รายการเดียวกันเพื่อกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ ตัวอย่างเช่น มูลค่ายุติธรรมของที่ดินและค่าพัฒนาที่ดิน อาจนำมาหักออกจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์รายการเดียวกันเพื่อหามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพ

รายการกำไรและรายการขาดทุน

26. รายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับรู้สินทรัพย์ชีวภาพครั้งแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย และจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ต้องบันทึกเป็นกำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด
27. รายการขาดทุนอาจเกิดขึ้นได้จากการรับรู้สินทรัพย์ชีวภาพครั้งแรก เนื่องจากได้นำประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขายมาหักออก รายการกำไรอาจเกิดขึ้นได้จากการรับรู้สินทรัพย์ชีวภาพครั้งแรก เช่น ลูกวัวที่เกิดใหม่ เป็นต้น

28. รายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับรู้ผลผลิตผลการเกษตรครั้งแรก ด้วยมูลค่ายุติธรรม หักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ต้องบันทึกเป็นกำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด
29. รายการกำไรหรือรายการขาดทุนอาจเกิดขึ้นจากการรับรู้ผลผลิตผลการเกษตรครั้งแรก จากการเก็บเกี่ยวผลผลิต

การไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

30. การกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพอยู่บนสมมติฐานที่สามารถวัดค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม สมมติฐานดังกล่าวจะมีข้อยกเว้นเฉพาะในกรณีการรับรู้สินทรัพย์ชีวภาพครั้งแรก ซึ่งไม่มีราคาตลาดรองรับและการประมาณมูลค่ายุติธรรมด้วยทางเลือกอื่นไม่มีความชัดเจนและไม่น่าเชื่อถือ ในกรณีดังกล่าวสินทรัพย์ชีวภาพต้องวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า และในทันทีที่มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพนั้นสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้องวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพนั้นด้วยมูลค่ายุติธรรม หักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย
31. สมมติฐานที่กล่าวในย่อหน้า 30 จะได้รับการยกเว้นเฉพาะในกรณีของการรับรู้ครั้งแรกเท่านั้น กิจการที่ได้วัดค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ต้องปฏิบัติตามนั้นต่อไปจนกว่าจะจำหน่ายสินทรัพย์นั้น
32. ในทุกกรณี กิจการต้องวัดมูลค่าของผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่ายุติธรรม หักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นผลสะท้อนของมุมมองที่ว่า การวัดมูลค่าของผลิตผลทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว ด้วยมูลค่ายุติธรรมสามารถทำได้ทำอย่างน่าเชื่อถือ
33. ในการกำหนดราคาทุน ค่าเสื่อมราคาสะสม และขาดทุนจากการด้อยค่า กิจการต้องพิจารณาตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “สินค้ำคงเหลือ” มาตรฐานการบัญชี เรื่อง “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์” และมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “การด้อยค่าของสินทรัพย์”

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

34. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลโดยไม่มีเงื่อนไขซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวสารที่มีการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ต้องรับรู้เป็นรายได้เมื่อเงินอุดหนุนนั้นถือเป็นลูกหนี้แล้ว
35. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลโดยมีเงื่อนไขซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวภาพที่มีการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย เงื่อนไขดังกล่าวรวมถึงการห้ามมิให้กิจการทำกิจกรรมทางการเกษตรบางอย่าง กิจการจะรับรู้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้ก็ต่อเมื่อกิจการได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดนั้นแล้ว
36. ระยะเวลาและเงื่อนไขของเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมีต่างๆ กัน ตัวอย่างเช่น เงินอุดหนุนจากรัฐบาลอาจกำหนดให้กิจการทำฟาร์มเฉพาะในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลา 5 ปี และกำหนดให้กิจการต้องส่งคืนเงินอุดหนุนจากรัฐบาลทั้งจำนวนหากกิจการทำฟาร์มน้อยกว่า 5 ปี ในกรณีนี้ จะไม่มีการรับรู้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้จนกว่าจะครบกำหนด 5 ปี อย่างไรก็ตาม หากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลอนุญาตให้กิจการถือบางส่วนของเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไว้ตามสัดส่วนของระยะเวลาที่ผ่านมา ให้กิจการรับรู้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นรายได้ตามสัดส่วนของระยะเวลาได้
37. หากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวภาพที่มีการวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า (ดูย่อหน้า 30) กิจการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลความช่วยเหลือจากรัฐบาล”
38. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกับมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลความช่วยเหลือจากรัฐบาล” โดยมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวภาพที่มีการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขายหรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่มีเงื่อนไขห้ามมิให้กิจการทำกิจกรรมทางการเกษตรบางอย่าง ขณะที่มาตรฐานการบัญชีเรื่อง “การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลความช่วยเหลือจากรัฐบาล” ถือปฏิบัติเฉพาะกับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวภาพที่มีการวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า

การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูล

การนำเสนอ

39. กิจการต้องแสดงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ชีวภาพเป็นรายการแยกต่างหากในงบดุล

การเปิดเผยข้อมูล

ข้อมูลทั่วไป

40. กิจการต้องเปิดเผยยอดรวมของรายการกำไรหรือรายการขาดทุนสำหรับงวดของสินทรัพย์ชีวภาพและผลิตผลทางการเกษตรที่เกิดจากการรับรู้ครั้งแรก และต้องเปิดเผยยอดรวมของการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ของสินทรัพย์ชีวภาพ
41. กิจการต้องเปิดเผยรายละเอียดสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่มพร้อมคำอธิบาย
42. การเปิดเผยข้อมูลตามย่อหน้า 41 อาจอยู่ในรูปของคำอธิบายหรือในรูปของจำนวนปริมาณ ก็ได้
43. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้กิจการเปิดเผยข้อมูลในรูปของจำนวนปริมาณของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม คือระหว่างสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อการให้ผลิตผล หรือระหว่างสินทรัพย์ชีวภาพที่พร้อมเก็บเกี่ยวและที่ยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว ตัวอย่างเช่น กิจการอาจเปิดเผยราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อการให้ผลิตผล และกิจการยังอาจแบ่งย่อยเป็นสินทรัพย์ชีวภาพที่พร้อมเก็บเกี่ยวและที่ยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว ข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการประมาณการจังหวะเวลาของกระแสเงินสดในอนาคต กิจการต้องเปิดเผยเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม
44. สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อการอุปโภคบริโภคคือสินทรัพย์ชีวภาพที่พร้อมจะถูกเก็บเกี่ยวเป็นผลิตผลทางการเกษตร หรือเพื่อขายเป็นสินทรัพย์ชีวภาพ ตัวอย่างของสินทรัพย์ชีวภาพเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น การทำปศุสัตว์เพื่อเอาเนื้อขาย การทำปศุสัตว์เพื่อขายสัตว์ปลาในบ่อเลี้ยง พืชผล เช่น ข้าวโพดและข้าวสาลี ต้นไม้ที่ปลูกเพื่อผลิตเป็นไม้แปรรูป สินทรัพย์ชีวภาพเพื่อการให้ผลิตผลคือสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่ใช่เพื่อการอุปโภคบริโภค ตัวอย่างเช่น ทำปศุสัตว์เพื่อเอาน้ำนม เกาฮูงน ไม้ผล และต้นไม้ที่ปลูกเพื่อเอาฟืนโดยที่ยังไม่

โค่นต้นไม้ นั่น สิ้นทรัพย์ชีวภาพเพื่อทำให้ผลิตผลจึงมีใช้ตัวเองที่เป็นผลิตผลทางการเกษตร แต่ดูเหมือนจะเป็นตัวสร้างผลิตผลเสียมากกว่า

45. สิ้นทรัพย์ชีวภาพอาจจัดเป็นสิ้นทรัพย์ชีวภาพที่พร้อมเก็บเกี่ยวและที่ยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยวที่พร้อมเก็บเกี่ยว หมายถึง มีคุณสมบัติครบตามข้อกำหนดที่จะเก็บเกี่ยว (กรณีของสิ้นทรัพย์ชีวภาพเพื่อการอุปโภคบริโภค) หรือที่สามารถคงสภาพอยู่ได้สำหรับการเก็บเกี่ยวตามปกติ (กรณีของสิ้นทรัพย์ชีวภาพเพื่อทำให้ผลิตผล)
46. กิจการต้องเปิดเผยเรื่องดังต่อไปนี้ ถ้ายังไม่ได้มีการเปิดเผยไว้ในรายงานที่เผยแพร่พร้อมกันงบการเงิน
- (ก) ลักษณะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ้นทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม
- (ข) การวัดค่าที่ไม่เป็นตัวเงิน หรือการประมาณปริมาณทางกายภาพของ
- สิ้นทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่มของกิจการ ณ วันปลายงวด
 - ปริมาณผลิตผลทางการเกษตรสำหรับงวด
47. กิจการต้องเปิดเผยวิธีที่ใช้และสมมติฐานที่สำคัญในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของผลิตผลทางการเกษตรแต่ละกลุ่ม ณ จุดเก็บเกี่ยว และของสิ้นทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม
48. กิจการต้องเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ของผลิตผลทางการเกษตรซึ่งได้เก็บเกี่ยวสำหรับงวด และวัดมูลค่า ณ จุดเก็บเกี่ยว
49. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้
- (ก) จำนวนที่มีอยู่และราคาตามบัญชีของสิ้นทรัพย์ชีวภาพซึ่งมีข้อจำกัดเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ และราคาตามบัญชีของสิ้นทรัพย์ชีวภาพที่นำไปเป็นหลักประกันหนี้สิน
- (ข) จำนวนเงินของภาระผูกพันที่เกิดจากการพัฒนาหรือการจัดหาสิ้นทรัพย์ชีวภาพ
- (ค) กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตร
50. กิจการต้องแสดงรายการกระทบยอดการเปลี่ยนแปลงของราคาตามบัญชีของสิ้นทรัพย์ชีวภาพระหว่างต้นงวดกับปลายงวดโดยไม่ต้องแสดงข้อมูลเปรียบเทียบรายการที่ต้องแสดงการกระทบยอดมีดังนี้
- (ก) รายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย

- (ข) ยอดเพิ่มขึ้นเนื่องจากการซื้อ
- (ค) ยอดลดลงเนื่องจากการขาย
- (ง) ยอดลดลงเนื่องจากการเก็บเกี่ยว
- (จ) ยอดเพิ่มขึ้นเนื่องจากการรวมธุรกิจ
- (ฉ) ผลต่างอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิซึ่งเกิดจากการแปลงค่าบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ
- (ช) รายการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ

51. การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขายของสินทรัพย์ชีวภาพ เกิดขึ้นได้ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและทางด้านราคาตลาด การเปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของทั้งสองด้านแยกกันจะเป็นประโยชน์กับการประเมินผลการดำเนินงานของงวดปัจจุบันและการคาดหมายอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับวงจรการผลิตที่ใช้ระยะเวลาสั้นกว่าหนึ่งปี ในกรณีดังกล่าวนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ สนับสนุนให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ที่รวมในกำไรหรือขาดทุนสุทธิ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของทั้งสองด้าน โดยแยกตามกลุ่มสินทรัพย์ชีวภาพหรือแยกตามเงื่อนไขอื่น อย่างไรก็ตาม ข้อมูลดังกล่าวมีประโยชน์น้อยกว่าวงจรการผลิตที่ใช้เวลาน้อยกว่าหนึ่งปี (ตัวอย่างเช่น การเลี้ยงไก่ หรือการปลูกธัญพืช)
52. การแปรรูปเชิงชีวภาพเป็นผลให้มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพหลายประเภท เช่น การเจริญเติบโต การเสื่อมถอย การผลิต และการขยายพันธุ์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแต่ละประเภทสามารถสังเกตและวัดค่าได้ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพแต่ละประเภทดังกล่าวสัมพันธ์กับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพเนื่องจากการเก็บเกี่ยวถือเป็นการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพอย่างหนึ่ง
53. กิจกรรมทางการเกษตรมักเผชิญกับความเสี่ยงของภูมิอากาศ โรคภัย และภัยธรรมชาติอื่นๆ ถ้ามีเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้น โดยที่ขนาดของเหตุการณ์และลักษณะเหตุการณ์ มีผลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับผลการดำเนินงานสำหรับงวดปัจจุบันของกิจการ ให้กิจการเปิดเผยข้อมูลของลักษณะเหตุการณ์และจำนวนเงินของรายการที่เกี่ยวข้องกับรายได้และค่าใช้จ่ายตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “กำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญ และการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี” ตัวอย่างเช่น การเกิดโรคระบาดจากเชื้อไวรัส อูทกภัย ภัยแล้งอย่างรุนแรงหรือน้ำค้างแข็ง และการแพร่ระบาดของแมลง

การเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพซึ่งไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

54. ณ วันปลายงวด หากกิจการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาต้นทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า (ดูย่อหน้า 30) กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพดังกล่าว ดังต่อไปนี้

- (ก) รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ
- (ข) คำอธิบายถึงสาเหตุที่ไม่สามารถวัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ
- (ค) หากเป็นไปได้ ให้เปิดเผยช่วงประมาณการของมูลค่ายุติธรรมที่จะมีความเป็นไปได้สูงสุด
- (ง) วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา
- (จ) อายุการใช้งานหรืออัตราค่าเสื่อมราคา
- (ฉ) ราคาทุนและค่าเสื่อมราคาสะสม (ซึ่งรวมกับขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม) ณ วันต้นงวดและปลายงวด

55. ในระหว่างงวดบัญชีปัจจุบัน หากกิจการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า (ดูย่อหน้าที่ 30) กิจการต้องเปิดเผยรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่รับรู้เนื่องจากการจำหน่ายสินทรัพย์ชีวภาพ และต้องเปิดเผยรายการกระทบยอดของจำนวนเงินของสินทรัพย์ชีวภาพตามที่กำหนดในย่อหน้า 50 เป็นรายการแยกต่างหาก นอกจากนี้ การกระทบยอดดังกล่าวต้องรวมถึงจำนวนเงินดังต่อไปนี้ ที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนสุทธิที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพนั้น

- (ก) ขาดทุนจากการด้อยค่า
- (ข) การกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า
- (ค) ค่าเสื่อมราคา

56. ถ้าในงวดปัจจุบันกิจการสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ชีวภาพได้อย่างน่าเชื่อถือสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพซึ่งเคยวัดด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลของสินทรัพย์ชีวภาพ ดังต่อไปนี้

- (ก) รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ
- (ข) คำอธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้มูลค่ายุติธรรมสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ
- (ค) ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

57. กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเงินที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ดังนี้

- (ก) ลักษณะและขอบเขตของเงินอุดหนุนรัฐบาลที่รับรู้ในงบการเงิน
- (ข) เงื่อนไขต่างๆ ที่ยังมีได้ปฏิบัติ และภาวะอื่นๆ ที่อาจเกิดจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (ค) ระดับของเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่คาดว่าจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

วันถือปฏิบัติและการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

58. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 25xx อย่างไรก็ตาม กิจการสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ก่อนวันถือปฏิบัติ หากกิจการต้องการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ก่อนวันถือปฏิบัติ กิจการต้องเปิดเผยให้ทราบเกี่ยวกับการถือปฏิบัติก่อนวันถือปฏิบัติ

59. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง การเริ่มใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง “กำไรหรือขาดทุนสุทธิสำหรับงวด ข้อผิดพลาดที่สำคัญ และการเปลี่ยนแปลงทางบัญชี”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ภาคผนวกนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางเท่านั้น และไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

ตัวอย่างที่ 1

เป็นตัวอย่างแสดงการนำข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไปใช้ในทางปฏิบัติกับการนำเสนองบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับกิจการฟาร์มโคนม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้แยกแสดงการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขายของสินทรัพย์ชีวภาพออกเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพและการเปลี่ยนแปลงด้านราคา งบการเงินตามตัวอย่างที่แสดงนี้ไม่ได้เป็นไปตามข้อกำหนดทุกประการของมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนองบการเงินและการเปิดเผยข้อมูล กิจการอาจนำเสนองบการเงินและเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมให้เหมาะสมตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น

ตัวอย่างที่ 2

เป็นตัวอย่างแสดงวิธีการแยกการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพและการเปลี่ยนแปลงด้านราคา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 1

บริษัท ก จำกัด

งบดุล

ณ 31 ธันวาคม พ.ศ. 25X1 และ 25X0

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	25X1	25X0
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสด		10,000	10,000
ลูกหนี้การค้า		88,000	65,000
สินค้าคงเหลือ		82,950	70,650
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		180,950	145,650
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
สินทรัพย์ชีวภาพ-โคนม **			
ที่ยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว		52,060	47,730
ที่พร้อมเก็บเกี่ยว		372,990	411,840
รวมสินทรัพย์ชีวภาพ	3	425,050	459,570
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์		1,462,650	1,409,800
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,887,700	1,869,370
รวมสินทรัพย์		2,068,650	2,015,020
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า		165,822	150,020
รวมหนี้สินหมุนเวียน		165,822	150,020
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนที่ออกและชำระแล้ว		1,000,000	1,000,000
กำไรสะสม		902,828	865,000
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,902,828	1,865,000
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,068,650	2,015,020

** มาตรฐานฉบับนี้สนับสนุนให้กิจการแสดงปริมาณของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม โดยแยกตามความเหมาะสมระหว่างสินทรัพย์เพื่อการอุปโภคบริโภคกับการให้ผลผลิต หรือระหว่างสินทรัพย์ที่พร้อมเก็บเกี่ยวกับที่ยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว รวมทั้งเกณฑ์ที่ใช้ในการแยก

บริษัท ก จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

หน่วย :

บาท

	<u>หมายเหตุ</u>	
รายได้		
มูลค่ายุติธรรมของน้ำมันที่ผลิตได้		518,240
รายการกำไรจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมหัก-		
ประมาณค่าใช้จ่าย ณ จุดขายของโคนม	3	39,930
รวมรายได้		<u>558,170</u>
ค่าใช้จ่าย		
วัตถุดิบที่ใช้ไป		137,523
ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร		127,283
ค่าเสื่อมราคา		15,250
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น		197,092
รวมค่าใช้จ่าย		<u>477,148</u>
กำไรจากการดำเนินงาน		81,022
ค่าภาษีเงินได้		43,194
กำไรสุทธิสำหรับงวด		<u><u>37,828</u></u>

บริษัท ก จำกัด

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

	ทุนเรือนหุ้น	กำไรสะสม	รวม
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1	1,000,000	865,000	1,865,000
กำไรสุทธิสำหรับงวด		37,828	37,828
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1	1,000,000	902,828	1,902,828

บริษัท ก จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

หน่วย :

บาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน

เงินสดรับจากการขายน้ำมัน	498,027
เงินสดรับจากการขายปศุสัตว์	97,913
เงินสดจ่ายสำหรับค่าวัสดุและค่าบุคลากร	(460,831)
เงินสดจ่ายสำหรับซื้อปศุสัตว์	(23,815)
	111,294
ภาษีเงินได้จ่าย	(43,194)
เงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงานสุทธิ	68,100
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน	
ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(68,100)
เงินสดใช้ไปจากกิจกรรมการลงทุน	(68,100)
เงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	0
เงินสดคงเหลือต้นงวด	10,000
เงินสดคงเหลือปลายงวด	10,000

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บริษัท ก จำกัด ดำเนินกิจการผลิตนํ้านมเพื่อขาย และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1 บริษัทฯ มีโคนมที่สามารถให้นํ้านมได้จำนวน 419 ตัว (สินทรัพย์ชีวภาพที่พร้อมเก็บเกี่ยว) และโคระหว่างเลี้ยงเพื่อรอให้นํ้านมจำนวน 137 ตัว (สินทรัพย์ชีวภาพที่ยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว) ในงวดบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X1 บริษัทฯ ผลิตนํ้านมได้ 157,584 กิโลกรัม ซึ่งคิดเป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันรีदनํ้านมจำนวน 518,240 บาท (สุทธิจากประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขายแล้ว)

หมายเหตุ 2 สรุปนโยบายบัญชีที่สำคัญ

ปศุสัตว์และนํ้านม

ปศุสัตว์วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย มูลค่ายุติธรรมของปศุสัตว์พิจารณาจากราคาตลาดของปศุสัตว์ที่มีอายุ สายพันธุ์ และคุณสมบัติทางพันธุกรรมที่เหมือนกัน นํ้านมวัดมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ณ วันรีदनํ้านม โดยมูลค่ายุติธรรมของนํ้านมพิจารณาจากราคาตลาดในท้องถิ่น

หมายเหตุ 3 สินทรัพย์ชีวภาพ

การกระทบยอดราคาตามบัญชีของโคนม	25X1
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1	459,570
เพิ่มขึ้นจากการซื้อ	26,250
รายการกำไรจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย	
เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ	15,350
เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านราคา	24,580
ลดลงจากการขาย	(100,700)
ยอดยกไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1	425,050

หมายเหตุ 4 กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

บริษัทฯ มีความเสี่ยงทางการเงินจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมัน บริษัทฯ คาดว่าราคาน้ำมันจะไม่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญในอนาคตอันใกล้ ดังนั้น จึงมิได้ทำสัญญาอนุพันธ์หรือสัญญาอื่นใดเพื่อบริหารความเสี่ยงจากราคาน้ำมัน บริษัทฯ ได้สอบทานและติดตามราคาน้ำมันอย่างสม่ำเสมอเพื่อพิจารณาความจำเป็นของการใช้มาตรการบริหารความเสี่ยงทางการเงินให้เหมาะสม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 2 การเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพและการเปลี่ยนแปลงด้านราคา

ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงถึงวิธีการแยกความเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพและการเปลี่ยนแปลงด้านราคา มาตราฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้แยกแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งสองด้านของมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย

ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1	กิจการมีฝูงสัตว์มีอายุ 2 ปี จำนวน 10 ตัว	และ ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 25X1 ได้ซื้อสัตว์อายุ 2.5 ปีหนึ่งตัวราคา 108 บาท และในวันเดียวกันมีสัตว์เกิดใหม่อีกหนึ่งตัว ไม่มีการขายหรือจำหน่ายสัตว์ระหว่างงวด	มูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขายต่อหน่วย เป็นดังนี้
สัตว์อายุ 2 ปี ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1		100	
สัตว์เกิดใหม่ ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 25X1		70	
สัตว์อายุ 2.5 ปี ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 25X1		108	
สัตว์เกิดใหม่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1		72	
สัตว์อายุ 0.5 ปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1		80	
สัตว์อายุ 2 ปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1		105	
สัตว์อายุ 2.5 ปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1		111	
สัตว์อายุ 3 ปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1		120	
มูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ของฝูงสัตว์			
ณ วันที่ 1 มกราคม 25X1 (10x100)			1,000
ซื้อ ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 25X1 (1x108)			108
มูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านราคา			
10 x (105 - 100)		50	
1x (111 - 108)		3	
1 x (72-70)		2	<u>55</u>
มูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ			
10 x (120 - 105)		150	
1x (120 - 111)		9	
1x (80 - 72)		8	
1 x 70		<u>70</u>	<u>237</u>
มูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ของฝูงสัตว์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1			
11 x 120		1,320	
1 x 80		<u>80</u>	<u>1,400</u>

โครงการวิจัย

เรื่อง “ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร สำหรับธุรกิจการเกษตรไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย”

ในปัจจุบันคณะกรรมการร่างมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย นำมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS 41) “การบัญชีสำหรับการเกษตร” มาพิจารณาและขณะนี้ได้ออกเป็น (ร่าง) มาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร ซึ่งมีกำหนดการนำมาปฏิบัติในประเทศไทยเร็วขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษา (ร่าง) มาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว เห็นว่าอาจเกิดผลกระทบหลายด้านหากมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวนำมาปฏิบัติจริงในอุตสาหกรรมการเกษตรในประเทศไทย รวมทั้งธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับด้วย ดังนั้นจึงศึกษาผลกระทบในการประยุกต์การบัญชีสำหรับการเกษตร (IAS 41) สำหรับธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อเสนอผลกระทบต่างๆ ที่ได้จากการวิจัยนี้ และเสนอแนวทางการบัญชีสำหรับการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยต่อคณะกรรมการร่างมาตรฐานการบัญชี เพื่อพิจารณาปรับเปลี่ยนเนื้อหาของมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตร โดยคำนึงถึงข้อมูลทางการเงินและรายงานทางการเงินของธุรกิจให้เป็นที่ยอมรับ มีความน่าเชื่อถือ ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้งบการเงิน และคำนึงถึงความสามารถในการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวด้วย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือและสละเวลาในการกรอกแบบสอบถามฉบับนี้ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของท่านในอนาคต และเพื่อประโยชน์ต่อธุรกิจของท่านตลอดจนธุรกิจไม้ดอกไม้ประดับในประเทศไทย

สุพัตรา ศรีทับทิม

ผู้วิจัย

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม
- ข้อมูลทั่วไปของกิจการ
- แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน
- มาตรฐานการบัญชีการเกษตร

ท่านเป็นผู้มีความสำคัญในการร่วมกันกำหนดมาตรฐานการบัญชีสำหรับการเกษตรที่จะนำมาปฏิบัติในประเทศไทย ซึ่งท่านต้องนำไปยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีในอนาคต
 คนนี้ ชำคผลของกิจการท่าน ทางผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

**โครงการวิจัย “ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตรสำหรับ
ธุรกิจการเกษตรไม่ดอกไม้ประดับในประเทศไทย”**

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาร่างมาตรฐานการบัญชีการเกษตร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบ
สอบถาม เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ การบัญชีการเกษตร สำหรับธุรกิจเพาะเลี้ยง
ไม่ดอกไม้ประดับ ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานการบัญชีการเกษตรที่เหมาะสมกับธุรกิจเพาะเลี้ยงไม่ดอกไม้
ประดับ โดยข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

- ตำแหน่ง.....เบอร์โทรศัพท์.....
- ระดับการศึกษาทางการบัญชี
 - ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี
- ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีธุรกิจไม่ดอกไม้ประดับ
 - น้อยกว่า 3 ปี
 - 3 – 5 ปี
 - มากกว่า 5 ปี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ประเภทธุรกิจ

☐ บริษัทจำกัด	☐ ห้างหุ้นส่วนจำกัด
☐ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	☐ บริษัทมหาชน
2. ลักษณะธุรกิจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เพาะเลี้ยงกล้วยไม้	☐ คำและส่งออกกล้วยไม้, ไม่ดอกไม้ประดับ
☐ เพาะเลี้ยงไม่ดอกไม้ประดับ	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
3. มูลค่าทุนจดทะเบียน

☐ น้อยกว่า 1 ล้านบาท	☐ 1 – 5 ล้านบาท
☐ 6 – 10 ล้านบาท	☐ มากกว่า 10 ล้านบาท
4. มูลค่าสินทรัพย์ปัจจุบัน

☐ น้อยกว่า 1 ล้านบาท	☐ 1 – 5 ล้านบาท
☐ 6 – 10 ล้านบาท	☐ 11 – 50 ล้านบาท
☐ มากกว่า 50 ล้านบาท	
5. มูลค่ายอดขายปี 2545

☐ น้อยกว่า 1 ล้านบาท	☐ 1 – 10 ล้านบาท
☐ 11 – 20 ล้านบาท	☐ 21 – 30 ล้านบาท
☐ 31 – 50 ล้านบาท	☐ มากกว่า 50 ล้านบาท

6. สินค้าของธุรกิจประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- แม่พันธุ์กล้วยไม้, ไม้ดอกไม้ประดับ กล้วยไม้
- ไม้ประดับ (เพาะเลี้ยงไม่เกิน 1 ปี) ไม้ประดับ (เพาะเลี้ยง 1 – 3 ปี)
- ไม้ประดับ (เพาะเลี้ยงมากกว่า 3 ปี) ไม้ดอกชนิดอื่น โปรดระบุ.....
7. การกำหนดราคาสินค้า
- กำหนดตามราคาตลาด กำหนดราคาโดยผู้สั่งซื้อสินค้า
- กำหนดราคาโดยผู้นำของธุรกิจเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับ
- กิจการเป็นผู้กำหนดราคาเอง วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
8. พนักงานบัญชีในธุรกิจ คือ
- พนักงานประจำ จ้างนักบัญชีภายนอกทำบัญชี
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 แนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน

1. กิจการคิดค่าใช้จ่ายในการเพาะเลี้ยงไม้ดอกไม้ประดับอย่างไร

รายการ	วิธีการคิดค่าใช้จ่าย
วัตถุประสงค์โดยตรง วัสดุสิ้นเปลือง (ดิน, เครื่องปลูก, ภาชนะปลูก)	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด บันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) วิธีเข้าหลังออกก่อน (LIFO) วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE) วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC) วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
เคมีภัณฑ์	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด บันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) วิธีเข้าหลังออกก่อน (LIFO) วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE) วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC) วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
วัตถุประสงค์โดยตรงอื่นๆ โปรดระบุ.....	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด บันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) วิธีเข้าหลังออกก่อน (LIFO) วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (WEIGHTED AVERAGE) วิธีเฉพาะเจาะจง (SPECIFIC) วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....

รายการ	วิธีการคิดค่าใช้จ่าย
ค่าแรงงานทางตรง ค่าแรงหัวหน้าคนงาน	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามชนิดไม้ดอกไม้ประดับ ตามโรงเรือน หรือแปลงเพาะเลี้ยง วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
ค่าแรงคนงาน	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามชนิดไม้ดอกไม้ประดับ ตามโรงเรือน หรือแปลงเพาะเลี้ยง วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
ค่าแรงทางตรงอื่นๆ โปรดระบุ.....	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามชนิดไม้ดอกไม้ประดับ ตามโรงเรือน หรือแปลงเพาะเลี้ยง วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
ค่าใช้จ่ายการผลิต วัตถุดิบทางอ้อม ได้แก่.....	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามการใช้จริงในแต่ละโรงเรือนเพาะเลี้ยง ตามอัตราที่กิจการกำหนด ได้แก่..... วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
ค่าแรงงานทางอ้อม ได้แก่.....	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามการใช้จริงในแต่ละโรงเรือนเพาะเลี้ยง ตามอัตราที่กิจการกำหนด ได้แก่..... วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
ค่าสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ, ค่าไฟฟ้า)	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด ปันส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามการใช้จริงในแต่ละโรงเรือนเพาะเลี้ยง ตามอัตราที่กิจการกำหนด ได้แก่..... วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....

รายการ	วิธีการคิดค่าใช้จ่าย
ค่าใช้จ่ายการผลิต ค่าที่ปรึกษา, ทดลองและวิจัยพันธุ์	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด บันทึบส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามการใช้จริงในแต่ละโรงเรือนเพาะเลี้ยง ตามอัตราที่กิจการกำหนด ได้แก่..... วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....
ค่าใช้จ่ายการผลิตอื่นๆ โปรดระบุ.....	คิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด บันทึบส่วนเข้าต้นทุนการผลิต ตามการใช้จริงในแต่ละโรงเรือนเพาะเลี้ยง ตามอัตราที่กิจการกำหนด ได้แก่..... วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....

2. กิจการมีวิธีปฏิบัติทางการบัญชีอย่างไร สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ วันที่ได้มา

วิธีปฏิบัติทางการบัญชี	ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
☐ บันทึกบัญชี โดยใช้วิธี ☐ ราคาทุน ☐ ราคาอื่นๆ โปรดระบุ..... ☐ บันทึกความทรงจำ (Memo) ☐ ไม่บันทึกบัญชี					

3. กิจการมีวิธีปฏิบัติทางการบัญชีอย่างไร สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ วันสิ้นงวด

วิธีปฏิบัติทางการบัญชี	ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
☐ บันทึกบัญชี รายการต่อไปนี้ ไม้ประดับ โดยใช้วิธี ☐ ราคาทุน ☐ ราคาอื่นๆ โปรดระบุ..... ไม้ดอกไม้ ยังไม่พร้อมตัดดอก โดยใช้วิธี ☐ ราคาทุน ☐ ราคาอื่นๆ โปรดระบุ..... ไม้ดอกไม้ สามารถตัดดอกได้แล้ว โดยใช้วิธี ☐ ราคาทุน ☐ ราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสม ☐ ราคาอื่นๆ โปรดระบุ..... ☐ บันทึกความทรงจำ ☐ ไม่บันทึกบัญชี					

4. กิจกรรมวิธีปฏิบัติทางการบัญชีอย่างไร สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว (ขายสินค้า)

วิธีปฏิบัติทางการบัญชี	ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
☐ บันทึกบัญชี โดยใช้วิธี <ul style="list-style-type: none"> ☐ ราคาขาย ☐ ราคาอื่นๆ โปรดระบุ..... 					
☐ บันทึกความทรงจำ (Memo)					
☐ ไม่บันทึกบัญชี					

5. กิจกรรมมี “ต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ” เพื่อใช้ในการขยายพันธุ์เองหรือไม่

- มี
- ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 9)

6. กิจกรรมใช้เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มเพื่อวัดมูลค่า “ต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ” อย่างไร

- ตามอายุต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ตามคุณภาพลูกพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
- ตามอัตราการให้ผลผลิตลูกพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. กิจกรรมบันทึกค่าเสื่อมพันธุ์ “ต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ” หรือไม่

- บันทึกค่าเสื่อมพันธุ์ โดย
- ถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด
 - บันทึกรายจ่ายต้นทุนการผลิต โดยใช้วิธีเส้นตรง
 - บันทึกรายจ่ายต้นทุนการผลิต โดยใช้วิธียอดคงเหลือลดลง
 - บันทึกรายจ่ายต้นทุนการผลิต โดยใช้วิธีจำนวนผลผลิต
 - วิธีอื่นๆ โปรดระบุ.....

ไม่บันทึกค่าเสื่อมพันธุ์

8. กิจกรรมมีการขาย “ต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ” ที่หมดอายุการให้ผลผลิตลูกพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ หรือไม่

- ขาย บันทึกเป็น
- รายได้จากการขาย
 - รายได้เบ็ดเตล็ด
 - รายได้อื่นๆ
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....

ไม่ขาย

9. กิจกรรมใช้เกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มเพื่อวัดมูลค่า “ไม้ดอกไม้ประดับ” อย่างไร

- ตามอายุไม้ดอกไม้ประดับ ตามคุณภาพไม้ดอกไม้ประดับ
- ตามขนาดไม้ดอกไม้ประดับ อื่นๆ โปรดระบุ.....

10. กิจกรรมมีการขาย “ต้นไม้ดอก” ที่หมดอายุการให้ดอก หรือไม่

- ชาย บันทึกเป็น
- รายได้จากการขาย
 - รายได้เบ็ดเตล็ด
 - รายได้อื่นๆ
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
- ไม่ขาย

11. กิจกรรมมีบัญชีสินค้าคงเหลือหรือไม่

- มี ประกอบด้วย (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- วัสดุสิ้นเปลือง
 - เคมีภัณฑ์
 - ต้นพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
 - ไม้ดอกไม้ประดับ
 - อื่นๆ โปรดระบุ.....
- ไม่มี

ส่วนที่ 3 มาตรฐานการบัญชีการเกษตร

1. ท่านทราบหรือไม่ว่าจะมีการนำมาตรฐานการบัญชีการเกษตรมาใช้ในประเทศไทย

- ทราบ จาก.....
- เข้าใจ
 - ไม่เข้าใจ (อ่านคำอธิบายแนบท้ายแบบสอบถาม)

ไม่ทราบ (อ่านคำอธิบายแนบท้ายแบบสอบถาม)

2. ท่านสามารถจัดประเภท “สินทรัพย์ชีวภาพ” ของกิจการได้หรือไม่

ได้ ได้แก่.....

.....

ไม่ได้ เพราะ.....

.....

3. “ผลผลิตทางการเกษตร” ของกิจการ คือ.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. กิจกรรมมีความเห็นอย่างไรในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมแต่ละวิธี สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ วันที่ได้มา

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรม	ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง
2. ราคาตลาดต่ำสุด
3. ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน
4. ราคาเทียบเคียง
5. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด)

5. กิจกรรมสามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรม สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ วันที่ได้มา ได้หรือไม่ อย่างไร

ได้ โดยใช้วิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง
 ราคาตลาดต่ำสุด
 ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน
 ราคาเทียบเคียง
 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด)

ไม่ได้ เพราะ.....

6. กิจกรรมมีความเห็นอย่างไรในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมแต่ละวิธี สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ วันสิ้นงวด

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรม	ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ไม้ประดับ					
1. ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง
2. ราคาตลาดต่ำสุด
3. ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน
4. ราคาเทียบเคียง
5. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด)
ไม้ดอก ยังไม่พร้อมตัดดอก					
1. ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง
2. ราคาตลาดต่ำสุด
3. ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน
4. ราคาเทียบเคียง
5. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด)

8. กิจกรรมมีความเห็นอย่างไรในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมแต่ละวิธี สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรม	ความถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง
2. ราคาตลาดต่ำสุด
3. ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายคลึงกัน
4. ราคาเทียบเคียง
5. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด)

9. กิจกรรมสามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรม สำหรับไม้ดอกไม้ประดับ ณ จุดเก็บเกี่ยว ได้หรือไม่ อย่างไร

ได้ โดยใช้วิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ราคาปัจจุบันในตลาดซื้อขายคล่อง
- ราคาตลาดต่ำสุด
- ราคาตลาดของสินทรัพย์อื่นที่คล้ายกัน
- ราคาเทียบเคียง
- มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (กระแสเงินสดคิดลด)

ไม่ได้ เพราะ

10. กิจกรรมสามารถแสดงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ชีวภาพเป็นรายการแยกต่างหากในงบดุล ได้หรือไม่

ได้

ไม่ได้ เพราะ.....

11. กิจกรรมสามารถเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ได้หรือไม่ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่เหมาะสม

การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป	ได้	ไม่ได้			
		ยากในการจัดทำ	เป็นความลับของธุรกิจ	ต้นทุนสูง	อื่นๆโปรดระบุ
- เปิดเผยยอดรวมของรายการกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวดของสินทรัพย์ชีวภาพที่เกิดจากการรับรู้ครั้งแรก					
- เปิดเผยยอดรวมของการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม หักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขายของสินทรัพย์ชีวภาพ					
- เปิดเผยยอดรวมของรายการกำไรหรือขาดทุนสำหรับงวดของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ณ จุดเก็บเกี่ยว					
- เปิดเผยรายละเอียดสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่มพร้อมคำอธิบาย					
- เปิดเผยสินทรัพย์ชีวภาพในรูปจำนวนปริมาณของสินทรัพย์ชีวภาพในแต่ละกลุ่ม คือกลุ่มที่พร้อมเก็บเกี่ยวและยังไม่พร้อมเก็บเกี่ยว					

การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป	ได้	ไม่ได้			
		ยากใน การจัดทำ	เป็นความลับ ของธุรกิจ	ต้นทุน สูง	อื่นๆ โปรดระบุ
- เปิดเผยลักษณะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม					
- เปิดเผยการวัดค่าที่ไม่เป็นตัวเงินหรือการประมาณปริมาณทางกายภาพของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม ณ วันปลายงวด และปริมาณผลผลิตสำหรับงวด					
- เปิดเผยสมมติฐานที่ใช้ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมของผลผลิตทางการเกษตรแต่ละกลุ่ม ณ จุดเก็บเกี่ยว และของสินทรัพย์ชีวภาพแต่ละกลุ่ม					
- เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมหักประมาณการค่าใช้จ่าย ณ จุดขาย ของผลผลิตทางการเกษตรที่ได้เก็บเกี่ยวสำหรับงวด และวัดมูลค่า ณ จุดเก็บเกี่ยว					
- แสดงรายการกระทบยอดการเปลี่ยนแปลงของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ชีวภาพระหว่างต้นกับปลายงวด					

การเปิดเผยข้อมูลสำหรับสินทรัพย์ชีวภาพที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ	ได้	ไม่ได้			
		ยากใน การจัดทำ	เป็นความลับ ของธุรกิจ	ต้นทุน สูง	อื่นๆ โปรดระบุ
- ณ วันปลายงวด หากกิจการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่ากิจการสามารถเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพดังกล่าวได้หรือไม่					
รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ชีวภาพ
2. สาเหตุที่ไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ
วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา
อายุการใช้งานหรืออัตราค่าเสื่อมราคา
5. ราคาทุนและค่าเสื่อมราคาสะสม (รวมขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม) ณ วันต้นงวดและปลายงวด
- ในระหว่างงวดปัจจุบัน หากกิจการวัดมูลค่าสินทรัพย์ชีวภาพด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่ากิจการต้องเปิดเผยรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่รับรู้เนื่องจากการจำหน่ายสินทรัพย์ชีวภาพ และต้องเปิดเผยรายการกระทบยอดของจำนวนเงินของสินทรัพย์ชีวภาพ					

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว สุพัตรา ศรีทับทิม เกิดเมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2521 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย จากโรงเรียน ดัดดรุณี จังหวัดฉะเชิงเทรา และศึกษาต่อปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2543 จากนั้นเข้าร่วมงานกับฝ่ายการเงินจ่าย บริษัท กรุงเทพดุสิต เวชการ จำกัด รวมเวลา 10 เดือน ก่อนเข้าศึกษาต่อคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย